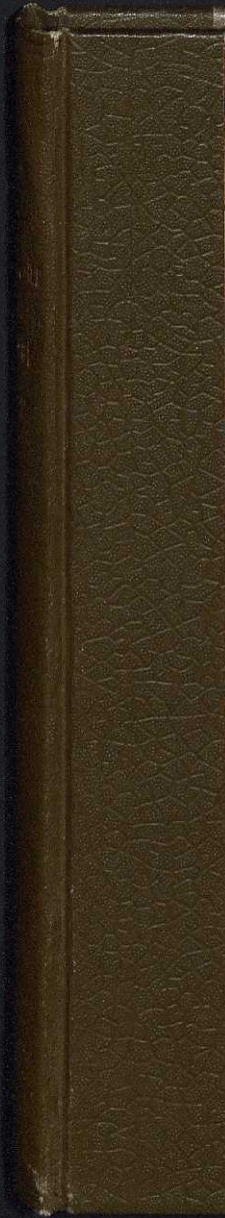

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Litt.
Sv.

TRANEMÅLA
SÄMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

NYA
TECKNINGAR

UTUR
HVAR DAGSLIFVET.

SVENSKT ORIGINAL.

F-a
Stromer
"Tro och vetande äro eviga syskon."

B.. .n.

FÖRSTA DELEN.

Sednare Afdelningen.

STOCKHOLM,
HOS L. J. HJERTA, 1834.

THE

OF

MASSACHUSETTS

RESOLUTIONS

1857

PRINTED

BY

W. B. ALLEN

BOSTON

1857

W. B. ALLEN

W. B. ALLEN

W. B. ALLEN

W. B. ALLEN

PRESIDENTENS DÖTTOR.

BERÄTTELSE
AF EN GUVERNANT.

Sednare Afdelningen.

REPUBLICAN PARTY

STATE

OF

REPUBLICAN PARTY

STATE

OF

REPUBLICAN PARTY

STATE

OF

REPUBLICAN PARTY

STATE

OF

REPUBLICAN PARTY

STATE

OF

REPUBLICAN PARTY

STATE

OF

PRESIDENTENS DÖTTRAR.

BERÄTTELSE
AF EN GUVERNANT.

Nöjen.

”Nu blef annat lefverne,
Hvarje afton stor supé.”

FRU LENNGREN.

Klockan blef tolf, klockan blef ett, klockan blef två, följande dagen, och Adelaide och jag voro ännu i den mest plågsamma väntan och ovisshet. Man hörde gå, man hörde talas inne hos Presidenten; att man icke hörde hvad som talades, var i denna stund en vacker dygd. Klockan tre kom Presidenten ut till middagsbordet; ingen Gref Alarik syntes till. Presidenten var vekt stämd; han såg ofta på Adelaide, och tårar kommo honom dervid i ögonen. Han åt med förströdd uppmärksam-

het (högst ovanligt) och talade nästan intet. Strax efter kaffet kallade han Adelaide in i sitt rum.

Efter ett litet företal, meddelade han henne nu Gref Alariks tillbud, talade om de planer han sjelf (Presidenten) haft för hennes framtid, visade henne skilnaden i hennes be-lägenhet såsom den rika Ottos maka vid hof-vets och i hufvudstadens mest lysande kret-sar, och såsom make åt den icke rike Gref Alarik, på ett ensligt gods, i en aflägsen pro-vins. Han öfverdref kontrasterna, troligen för att pröfva, kanske äfven för att vinna A-deläide, men lemnade henne för öfrigt fritt val. Adelaides var för längesedan gjordt. Hon öppnade sitt hjerta för fadren. Presidentens ömma och faderliga hjerta visade sig äfven nu oskrymtadt. Han sade Adelaide, att hen-nes kärlek hedrade henne; att Gref Alarik vunnit äfven hans hjerta; att han var stolt öfver att få kalla honom son; att han väl önskat åt honom en annan af sina döttrar, men om hans mest älskade barn skulle bli lyckligt med Gref Alarik, så ville han se Guds

vilja i denna sak. Han gaf derefter Adelaide en liten förmaning för framtiden, föreställde henne vigten och vidden af de pligter hon gick att åtaga sig, hvilka det blefve för henne så mycket viktigare att väl betänka, då denna förbindelse skulle skilja henne vid hennes familj och ledande vänner. Han varnade henne för fåfänga och förströelsesjuka, hvilka kunde bli farliga fiender till hennes mans och hennes eget lugn, o. s. v. Presidenten hade ej velat ge Gref Alarik ett bestämdt svar, förrän han fått tala med sin dotter och innan han underrättat sin svågers familj om hvad som var på färde; och detta sednare ville han, ehuru med tungt hjerta, dagen derpå åtaga sig.

Adelaide kom ifrån sin far djupt rörd och allvarsammare än jag ännu hade sett henne. Inom en timma hade dock detta allvar gifvit vika för den ljufvaste och innerligaste glädje. Emellanåt suckade hon och sade: "Stackars Otto!"

Ja, stackars Otto! Det var verkligen synd om honom. I Exellensen G***s familj blef

stor uppståndelse. Men Exellensen, en klok verldsman, fann det bäst att så litet som möjligt "ébruitera" den korg, som han ansåg familjen ha fått. Troligen skulle dock en verklig inre skilsmessa emellan Presidentens familj och hans ägt rum, hade det icke varit för Adelaides skull. Hon talade så väl med sin enkel och sin tant, hon visade dem så mycken ömhet, så mycken tacksamhet, att de af kärlek till henne glömde all harm. Baronessan, som moderligt älskade Adelaide, bad blott att Adelaide då och då, nu såsom förr, skulle följa med henne ut i världen. "Jag blir för hastigt fattig eljest!" sade hon med tårar i ögonen. Adelaide lofvade allt som kunde trösta henne. Med Otto var det värre. Han var desperat, slog sönder stolar och bord, och det fordrades hela den verkliga kärlek, som han bar till Adelaide, för att afhålla honom att mana ut Gref Alarik såsom sin rival. Adelaide nyttjade allt det välde hon hade öfver honom, för att få honom lugnare; hon talte ömt, hon talte förståndigt till honom, hon lofvade att alltid hålla af honom som en syster, — få-

fängt! Otto skickade systemen åt f—n och gret öfver sin förlorade fästmö. Underligt nog lyckades det Grefvinnan Augusta bättre än någon annan att trösta honom. Hon hade långa och många samtal med honom, och han blef småningom lugnare. På Gref Alarik kastade han alltid de bistraste blickar. Denne åter, som af hjertat beklagade sin olyckliga rival, var vänlig emot honom och vann småningom för sig Exellensen och särdeles hans fru.

Grefvinnan Augusta skickade sig oöfverträffligt. Och jag kom verkligen i tvifvel, om hon någonsin hade älskat Gref Alarik, hvilket jag ibland trott. Hon gjorde sig en ära af att vara hans vän och hans syster, sade hon, och var lycklig af Adelaides lycka. Jag förundrade mig nu blott öfver hennes sinnesrörelse om aftonen, då "di kysstes."

Samma dag som Presidenten talade vid Adelaide, sade han till mig om aftonen:

"Gref Alarik har alldeles tagit hjertat ur mig i dag. En stolt, en ädel man, Mamsell Rönqvist! och fattig är han ej heller. Han visade oss klart, hur hans förmögenhet står.

Nå, rik är han ej, — långt derifrån! Men kanske är det ingen olycka för Adelaide, — rikedomens utsätter för så många frestelser! Jag tror att Gref Alarik skall göra min Adelaide lycklig. Och hon älskar honom, Mamsell Rönnqvist! Herre Gud hvad människan kan bedraga sig! Att Adelaide kommer att flytta så långt ifrån mig, kostar mycket på mig; men då hennes sällhet är i fråga, så” Presidenten torkade sina ögon.

Jag ville att du, min läsare, skulle sett Adelaide på hennes förlofningsdag! Jag hade gjort mig ett nöje utaf att garnera hennes hvita sidenklädning med svandun kring kjorteln, kring halsen och de korta ärmarne; de voro nästan icke hvitare än hennes skinn. Några friska törnrosor, som Gref Alarik gifvit henne, och som mötte hennes första vakna blick på morgonen, ett vackert perlband, äfven hans gåfva, voro Adelaides enda prydnader. Hon var bländande skön och förtjusande, det var blott *en* röst deröfver. Gref Alarik, — för att nyttja ett mera uttrycksfullt än vackert sätt att tala, — åt opp henne med

ögonen. Ett mildt och ljusligt allvar var denna dag utbreddt öfver Adelaides ansigte och hela väsen. Hennes blick var from och förklarad. Hon kände sin sällhet med innerlig tacksamhet. "Skulle jag ej vara glad?" sade hon till Gref Alarik, "lifvet har ju blifvit för mig en rosengård!"

Han tryckte henne till sitt bröst, kallade henne sin sköna svan, sin lefnadsblomma, sin glädje! Filosofen hade helt och hållet krupit in i älskaren.

Exellensen G*** och Baronessan voro bland gästerna; den förre höll en ypperlig kontensans, men Baronessans ögon tårades ibland. Otto var ej synlig. På aftonen, då Adelaide skulle gå i köket, för att kasta en blick på anrättningarne till supén, uppehölls hon i farstun af en lång karlfigur, insvept i en kappa, blef först skrämdd, men kände snart igen Otto.

"Jag ville ändå se dig i dag, Adelaide," sade han, "men kunde ej vara bland de andra. . . . Se hvad jag har magrat, Kusin Adelaide! Kläderna hänga på mig. . . ."

— "Stackars Otto! min goda Otto!" sade med oförstådt medlidande Adelaide.

— "Ja! Stackars Otto frågar du litet efter? Han kunde gerna lägga sig ned i kalla grafven för dig; . . . du skulle lika lustigt dansa."

"Otto!" sade Adelaide förebrående, "huru kan du tala så? Hvarföre vill du göra mig ondt? Det är ej beskedligt af dig Otto."

"Hvad du är schön," sade Otto, betraktande henne med beundran och med hopknäppta händer, "hvad du är förtjusande! Hvad de svandunen äro vackra! Jesus hvad du är gudomlig! Är du bra lycklig, Adelaide?"

"Ja söta Otto! Jag måste gå nu; uppehåll mig icke längre, goda, snälla Otto! Adjö!"

"Gud välsigne dig, Adelaide!" sade Otto med qväfd röst, böjde knä och kysste svandunen, som kantade hennes kjortel. "Gud välsigne dig, min Adelaide!"

"Hvems Adelaide?" frågade en röst, som lät Adelaide spritta till. Det var Gref Alariks; han stod bredvid henne.

"Din!" sade hon, i det hon lade sin arm om hans hals. "God natt bästa Otto, farväl!"

Otto sprang vrålände ner för trapporna. Gref Alarik var ej nöjd. Han yttrade sig föraktligt öfver Otto, missnöjdt öfver att Adelaide stått i farstun och blifvit kall. Betjenter kunde ha varit nära och hört hvad som sades, m. m. Han brummade redan helt äkta mansligt, den syndarn!

"Var ej så sträng!" bad Adelaide ömt. "Du är lycklig, Otto är olycklig!"

"Så bör han bära det som en man; han skickar sig ynkligt . . ."

"Otto är god, han är mera god än du . . ."

"Jaså!"

"Han är ej sträng emot andra, ej fördömande."

"Jaså!"

"Du är inte . . . rätt god du . . ."

"Jaså!"

"Men god eller ond älskar jag i verlden ingen annan än dig!"

Kyssar och fred.

Ifrån denna dag började en rad af oupphörliga lustbarheter för det förlofvade paret. Hela verlden ville se, hela verlden ville ha

dem. Adelaide presenterades på hofvet enligt Presidentens önskan. Konungen utmärkte Gref Alarik genom de mest hedrande bevis af sin aktning. Förlofningen med en man, så utmärkt för tapperhet, kunskap och den ädlaste personlighet, gaf en ny glans åt Adelaides lif. Hennes skönhet tycktes bli allt högre, allt mera bländande; hon var öfverallt den vackraste bland de vackra, den mest efterökta, smekt, smickrad, förgudad och omgifven så, att Gref Alarik ofta hade svårt att nalkas henne. Detta, jemte Ottos idkeliga hängande bakom Adelaides stol i sällskapskretsar, der de möttes, satte Gref Alarik ur humör med detta lefnadssätt. Han gjorde föreställningar, han ville att man skulle bli hemma, han ville att de oupphörliga bjudningarne under någon förevänning skulle afslås; men Adelaide, förkyrad af dans, smicker och ungdomslif, hängaf sig vildt åt nöjena och ville ett ögonblick ej höra några föreställningar.

Nu började afven jag tala med henne, bedja henne att vara mera hemma, att göra Gref Alarik till viljes.

"Låt mig dansa, låt mig leka," bad Adelaide litet otåligt, "jag är ju så ung, jag skall väl ha litet roligt. Min söta Emma, var god emot din Adelaide, unna mig få vara glad! Det här är ju min sista dans-vinter; sedan skall jag sitta och baka och brygga på landet, — hvar och en sak har sin tid, goda Emma; icke bör man nu neka mig att dansa. Är det ej så?" ropade hon och sprang emot Gref Alarik, som kom in, "jag får roa mig, får dansa, får vara glad, får ha min vilja fram i allt, och ingen får säga ett ondt ord åt mig, utan alla skola hålla af mig, alla skola göra mig till viljes?!" Hennes ansigte strålade härvid af glädje och skälmaktighet.

"Och skämma bort dig, Adelaide?" sade Gref Alarik, i det han kyste hennes panna.

"Inte skämma bort! jag kan ej bli bortskämd!"

"Du är det redan, Adelaide;" sade Gref Alarik leende, men med allvar.

"Jaså! du finner fel med mig?"

"Ja!"

"Du skall älska mig med mina fel, ja, du skall hålla af dem för min skull!"

"Jag kan inte, Adelaide."

"Du vill inte!"

"Jag kan inte. Jag kan ej älska en yr och lättsinnig qvinna."

"Jaså! Och jag kan ej älska en tvär och trumpen karl."

"Adelaide!"

"Alarik! Hör min älskade Alarik, jag skall göra som du vill, jag skall bli som du vill, och jag skall lägga bort alla mina fel. Men nu var litet god emot mig! Låt mig under denna korta tid få roa mig!"

"Roa dig, Adelaide. Men jag är trött vid dessa så kallade nöjen, dessa eviga, toma lustbarheter. Jag vill bli hemma. Du får fara ensam."

"Nej, nu är du svår! Min älskade, goda Alarik, hör! följ mig nu några dagar blott. Låt mig se, en, två, tre, fyra, — blott fyra dagar; sedan lofvar jag dig att bli hemma i fjorton, om du vill. För min skull kom min Alarik! Utan dig kan jag ej ha någon gläd-

je! Vill du icke komma för din Adelaides skull?!"

Gref Alarik kom. Presidenten for med sina barn denna afton; Edla arbetade ensam på sitt rum. Jag blef hemma, ty jag var trött af flera nätters vakor. Pullorna sutto hos mig. Vagn på vagn rullade på gatorna, ljus strålade ur alla slottets fönster. Då vi fingo höra knallarne af uppstigande raketer, som på strömmen helsade den kungliga födelsedagen, började Pullorna gråta, tyckande att det var något hårdt att de skulle "uti mörkret sitta" och icke se den grannlåt, som hela världen såg. För att trösta dem lofvade jag berätta dem en historia. De torkade genast bort sina tårar, spände öronen och lyssnade uppmärksamt till en sannfärdig och moralisk berättelse om

Tarfliga Nöjen.

"Det smakar ändå fogel! sade gumman och kokte gårdsgårdsstören, på hvilken kråkan sutit."

Långt, långt ned i Klara Bergsgränd bod-

de jag och min syster Johanna. Vi lefde hos en gammal faster, som tagit oss till sig efter vår fars död. Men hon var sjuklig och fattig, och kunde derföre icke se till oss mycket. Vi voro för det mesta öfverlemnade åt en gammal madam, som vårdade oss; men hon var litet sträng och litet snål, och mycket döf, så att vi just icke hade så glada dagar med henne. Emellertid sökte vi muntra oss på bästa vis. Vi hade tämt en liten råtta, så att, då vi lade en bit socker på stenen bredvid kakelugnen, kom den fram och åt, fast vi stodo i andra ändan af rummet; det är sant att vi tordes knappast andas, och voro icke litet smickrade af hennes förtroende. Sockerbitarna voro emellertid rara på den tiden för oss, och mer än två små bitar i veckan spenderades aldrig för att tillfredsställa, dels vår rättas dels vår egen aptit. Söndagarna voro stora högtidsdagar för oss, ty då fingo vi eau de Cologne på ett hörn af våra näsdukar, smör till vår potatis vid frukosten och till middagen stek.

(En annan stor fröjd, som jag just icke vil-

le omtala för Pullorna, men som jag icke vill fördölja för eder, mine läsare, hade vi, då gamla Tant R**, en mager Enkefru, kom på eftermiddagsbesök till vår faster. Det var alldeles obeskrifligt roligt, först derföre att vi då om qvällen alltid fingo thé med bagarskorpor, och förnämligast emedan hon gerna talade om sina friare, hvilket satte allahanda tankar i hufvudet på oss. Jag glömmar aldrig den djupa nyfikenheten och intresset, med hvilka jag hörde henne hviska till min faster: "du! den här rika S*** i Banken, du! den hade jag kunnat få!" Men hon hade aldrig velat gifta sig å nyo.)

Bland våra nöjen var äfven det att två gånger i veckan få leka en timma på gården. Men såsom människan sällan är nöjd med hvad hon har, så hade vi ej heller nog af våra närvarande nöjen, och då sommaren kom, och alla herrskaperna foro ut på landet, så fingo vi äfven stor lust att skaffa oss ett landtställe. Vi hade ibland fått följa madam ner i källaren, och der märkte vi ut en fläck på marken, på hvilken dagern sken ge-

nom en draglucka, öppen åt gårdsidan. Här planterade vi en vacker dag i slutet af Maj månad en ärt. I tre veckors tid gingo vi alla dagar och undersökte stället, samt petade litet i jorden, för att utröna om icke ärtten ämnade komma upp. Vår glädje var stor då, på den tjugufjerde dagen efter planteringen, vi fingo se en liten uppvällning af jord, och under denna tittade vår gudomliga ärt helt grön och helt blygsam fram med ett utslaget blad. Vi dansade rundt omkring den och sjöngo af glädje. Framför denna plantering satte vi nu ett litet hus af kort, och utanför detta en liten bänk, på hvilken suto herrar och damer af papper. Och ingen kan ha lifligare nöje af sitt landtställe än vi hade af vårt.

Vi bodde uti ett litet, mycket mörkt rum. Men ifrån min bädd kunde jag om morgnarna se en liten bit himmel och en skorsten af grannens hus. När nu röken steg upp ur skorstenen och färgades gul och röd af den uppgående solen, under det den hvälsde upp mot den blå himmelen, då tyckte jag verl-

den der uppe i luften måste vara bra skön, och jag längtade dit. Jag fick ett stort begär att flyga, och meddelade det till Johanna. Vi gjorde oss vingar af papper, och när dessa icke ville lyfta oss upp, så försökte vi om de icke åtminstone skulle bära oss, då vi handlöst släppte oss ner ifrån skåp och kakehugnar, dit vi uppklifvit. Men utom det att vi fingo många bulor, så gjorde de starka dun-sarne i golfvet, då vi kommo ned från skåpen, att madam kom ut, och bannade rätt allvarsamt de klumpiga englarna. Emellertid hittade vi på en annan utväg, för att höja oss sväfvande öfver jorden. Vi valde ut passande störrar, dem vi begagnade som kryckor, och härmed stöfvade vi kors och tyers öfver gården, inbillande oss att vi inemot flögo.

Om vi ändå hade varit nöjda härmed! men begäret att veta mera af verlden störtade oss i olycka. Huset, som vi bebodde, låg in-på en gård, skild genom ett högt trädplank ifrån gatan. En del af gården var en trädgård, väl kringstängd, och tillhörig en Nota-

rie. Han var en sträng herre och vi bra räd-
da för honom.

Frestelsen till det onda kom denna gång
under skapnad af en liten gris. Vi sågo nem-
ligen en dag, då vi hade vår lektimma på går-
den, en lycksalig gris, som huserade i träd-
gården på det minst granlaga vis. Spenat
och tulpaner, jordgubbsplantor och persilja,
allt kastade han omkring sig, under det han
bökte med trynet i jorden. Vår förtörnelse
öfver detta var stor, icke mindre vår förun-
dran öfver huru grisen kunnat komma in i
trädgården, då porten var läst, och staketet
så tätt. Vi forskade noga, och upptäckte
slutligen just invid svinstian en bristfällighet
i trädgårdsstaketet, som var nästan skyld af
några uppstaplade murkna bräder, men som
grisen upptäckt och gjort sig väg igenom.
Vi funno det vara af yttersta vigt att snart
få grisen ur lustgården, och funno dertill in-
tet ginare medel än att krypa in samma väg
som grisen, — hvilket lät sig göras utan myc-
ket besvär, och nu jagade vi med stor ifver
ut vår stackars vägvisare, och lagade deref-

ter, så godt vi kunde, i ordning, hvad han skadat. Hålet i staketet lagade vi med en brädlapp, men kunde ej motstå att låta denna göra dubbel tjenst, såsom hinder för grisen och såsom port åt oss. Då vi ingenting skulle skada eller röra i trädgården, tyckte vi det ej kunde vara något ondt uti att vi ibland togo oss litet frisk luft i detta paradiset. Alla söndagar således kröpo vi in genom grisens väg, och stängde den sedan väl efter oss. Rundt omkring trädgårdsstaketet var en häck af syrenbuskar planterad, hvilken hindrade oss att bli sedda utifrån. Emellertid var det mycket illa gjordt af oss att olofligt gå in uti en annans trädgård, och snart fingo vi erfara att allt ondt förr eller sednare oundvikligen medförer sitt straff.

Ett litet lusthus stod i trädgården, invid planket, som skilde den från gatan. Några lönnar stodo så nära, att Johanna och jag fattade det djerfva beslutet att klifva upp i dessa, för att komma upp på lusthusets tak, och derifrån kunna se öfver planket ut på gatan. Tänkt, sagdt, verkstäldt. Stolta, se-

gerrika och glada, sågo vi oss efter en quart timmas arbete på det löftesrika taket. Och rikligen blefvo vi belönade för våra bemödanden. Vi hade full utsigt öfver gatan, sågo en och annan gång en gumma med sin mjölk-kärria, ibland en herre i schäs, och, när lyckan var god, ett fruntimmer med hatt och parasolett. Icke nog härmed, vi hade äfven i aflägsset perspektiv en bit af Drottninggatan, och hade den obeskrifliga fröjden att se skymta förbi en mängd af gående, af ridande och åkande. Hela verlden tycktes röra sig der. Efter att ha sett detta en gång, kunde vi ej lefva utan att se det flera gånger.

En dag — jag minnes det såsom vore det i går — en dag hade vi intagit vår höga post, och tittade nyfiket ut i verlden åt Drottninggatan till. Bäst vi tittade fingo vi se en grann ryttare till häst, så ett spann af hvita hästar, dragande en grann vagn. Det måste vara Drottningen! kanske Kungen sjelf! Utom oss af glädje, klappade vi i händerna och började hurra högt. I detsamma få vi höra Notarien

tarien hosta i trädgården. Vår förskräckelse var utomordentlig. Vi ville i hast skynda ner från taket för att gömma oss i träden, — men i ifvern och förfärelsen togo vi miste om hand- och fotfästen. Johanna rullade som en boll ner i Notariens jordgubbssäng, och jag blef hängande med hakan på en stor utstående spik i planket, och skrek dervid alldeles ursinnigt. Se här! ärret efter spikhuvudet synes ännu!

Här blef min berättelse afbruten af den inkommande qvällsvarden, och Pullorna, sedan de sett mig väl nedkommen ifrån spiken, voro angelägna om att äta deras älskade pannkakor. Under måltiden anställde de allahanda helsosamma reflexioner öfver deras öde, jemfördt med dem jag nyss omtalat, och då rake-terna smattrade och smällde, vågade de ej klaga mer öfver att de icke förnummo äfven deras ljus.

Jag återkommer till Adelaide. Efter ännu fyra dagars verldslif höll hon ord i hvad hon lofvat Gref Alarik, blef hemma, var lycklig deraf, mera lycklig ännu åt hans tillfredsställelse. Tre dagar gingo sålunda fröjdefullt till ända. Den fjerdes afton kom. Gref Alarik ville då läsa för oss något ur sin favorit-auktor Shakespeare och vi fägnade oss alla deråt, särdeles Grefvinnan Augusta, som öfverhufvud i allt hade synnerligt lika smak med Gref Alarik.

Eken och Vinrankan.

”Hvad! af den saktliga ån, som flyter i dalen
och speglar

Allt hvad den far förbi, stränder, och men-
skor, och djur,

Fordrar du språng upp till skyn, som af vat-
tenspelet vid slottet,

Fordrar du forsens, en sjö hvälfvande, kraft
och musik?

Blott med den näbb han fått, hvar fogel sjun-
ger i skogen.”

FRANZÉN.

Gref Alarik var särdeles lycklig denna afton. Adelaide satt bredvid honom; han läste

högt Macbeth, och njöt af det intryck den gjorde på hennes unga lättrörliga själ; han tycktes känna hennes hjertas hastigare slag vid kraftfulla ställen, och stadsnade ofrivilligt för att se henne rysa och blekna vid de förfärliga ord, med hvilka Lady Macbeth eggas upp sin för brottet tvekande man:

Macbeth. "Stilla! Jag ber dig! Allt, hvad som anstår en man vill jag göra. Den som gör mer, han är ingen man."

Lady Macbeth. "Hvad slags vilddjur var det då, som förde dig att för mig yppa detta företag? Då du vågade det, då var du en man; och blir så mycket mera man som du blir mer än hvad du då var. Hvarken tid eller ställe passade då, och ändå ville du göra båda. Nu ha de gjort sig sjelfva, och just deras lämplighet förslappar din kraft. Jag har gifvit di, och väl vet jag huru öm den kärlek är, som man har för sitt di-barn. Men se! medan det log emot mig skulle jag rycka det ifrån mitt bröst och krossa dess hjerna, om jag hade svurit derpå, som du har svurit till detta."

Just i det intressantaste af stycket stadnar en vagn för vår port, och sjelfva den blodiga Lady Macbeths inträdande hade, tror jag, i denna stund förorsakat mig mindre förskräckelse än Baronessans. Hon kom nu och fordrade att alla barnen, men i synnerhet Adelaide, skulle följa henne för att se Herr Trädes apor; och nu beskref hon deras upptåg och konster så lifligt och lustigt, att Adelaide föll i ett hjertligt skratt och sade: "vi måste se de lustiga djuren! Spektaklet räcker ju ej länge?"

"En timma på sin höjd," sade Baronessan, "och sen för jag er alla åter hem."

"O, vi måste se dem!" utropade Adelaide, utan att akta på Gref Alariks mörka min. Presidenten gaf sitt bifall, Pullorna voro utom sig af glädje, Edla äfven var nyfiken, alla gingo att kläda sig; Grefvinnan Augusta höjde på axlarna, och följde med missnöje sin far, som bad henne komma in i hans rum, för att genomse några papper, rörande hennes affärer. Fröknarna inkommo snart åter, klädda för spektaklet. Adelaide gick till sin fäst-

man och sade: "var icke ledsen! jag är snart åter här!" Hon kysste honom flyktigt och flög bort. Jag blef ensam med Gref Alarik. Han såg efter Adelaide med ett uttryck af på en gång ömhet, missnöje och oro. Han lade armarna i kors, och lutade sig tillbaka i soffan, i det han med bitterhet och liksom för sig sjelf sade: "lättsinne, lättsinne!"

"Ungdom, ungdom!" svarade jag ursäktande på hans förebråelse.

"Ungdom," återtog allvarsamt Gref Alarik, "är icke lättsinne. Man kan vara glad utan att oupphörligt fika efter nöjen. Man kan äfven som ung älska ädlare nöjen, och hafva sin glädje af annat än barnsliga lekar och yra lustbarheter. Att hängifva sig blindt till dessa, är icke att njuta sin ungdom, det är att förslösa den, att göra sig oduglig för lifvets ädlaste pligter, lifvets skönaste njutningar, oduglig att åldras med lugn och värdighet."

"Icke alltid," svarade jag; "för somliga lynnen är det verkligen ett behof att låta den yra ungdomselden fritt få luft. Jag känner personer, som ifrån att ha varit nästan vilda

under ungdomsåren, ha sednare blifvit lika besinnade och aktningsvärda som älskvärda."

"Jag känner äfven personer," svarade Gref Alarik, som ifrån deras vilda ungdom gått öfver till verkligt förderf under mognare år, och sjunkit till den lägsta grad af föraktlighet ännu innan ålderdomen."

"Jag skall säga er hvarföre!" sade jag skälmsaktigt.

"Och hvarföre?"

"De hade ingen Gref Alarik till fästman och till man."

Utän att särdeles akta på min artighet, fortfor han med stigande rörelse:

"Och om hon gjorde honom olycklig, i stället för att bli bättre genom honom? Om den tjusande men lättsinniga qvinnan icke fann honom nog för sin eldiga och ostadiga själ, om hon fick afsmak för en sträng Mentor, och flög från honom till smickrande gyckelbilder, och lemnade honom allena med sin vishet och sin dygd Eller om hon gjorde äfven honom svag, om fruktan att förlora hennes kärlek lät honom blifva deltagare och

befordrare af hennes dårskaper, om hon för-
förde honom att småningom glömma sig sjelf,
sina pligter mot samhället, om hon bragte
honom till att nödgas förakta sig sjelf, och
sedan till rättvis lön för hans svaghet gaf ho-
nom medlidande och afsky...."

Här steg Gref Alarik häftigt upp och gick
några slag fram och åter på golvet. Efter
en stunds tystnad sade han:

"Jag hade en bror — en enda bror
han älskade en ung och skön flicka, en annan
Adelaide...."

"En annan Adelaide?!" afbröt jag honom,
misstrogen.

"Ja! hon var förtjusande och lättsinnig som
hon. Inom tre års äktenskap hade hennes
fåfänga och förströelsesjuka gjort honom till
den usling jag nyss beskref. Då öfvergaf hon
honom, och han — sköt sig för pannan."

"Var hon lik Adelaide, så var det hans fel,
att de ej blefvo lyckliga," sade jag med be-
stämdhet och tillade: "Adelaide är en engel
af godhet, hon skall alltid i det hela låta le-
da sig af den hon aktar och älskar, men den-

ne bör ej i allt vilja kufva yttringarna af hennes lifliga lynne. Låt henne ibland lemna er för flyktigare nöjen, och hon skall återkomma till er med fördubblad kärlek. Var öm, var stundom öfverseende mot henne, och ni skall kunna leda henne som ni vill."

"En så skön, så flyktig, så behagsjuk varrelse är svår att leda äfven med både ömhet och allvar. Kunde Adelaide blott tänka . . ."

"Men det kan hon!" sade jag. "Hon håller icke tal, hon kan icke moralisera, men kastar hon icke ofta under samtalen fram ord så träffande, så fulla af känsla och tanke, ord, som i en blixtnöje ge ljus åt frågan, som man grubblade öfver."

"Ja, blixtnöje har hon af verkligt snille, men just det är den farligaste af hennes gåfvor. Blixtnöje af snille hos en qvinna, som Adelaide, tjena oftare till att förvilla än att upplysa henne. Om Adelaide kunde tänka öfver lifvet, om hon kunde inse dess vigt, dess djupa, gudomliga sanning, — ja, om hon blott kunde fatta en grundsats och handla derefter, om jag blott såg en möjlighet dertill med ti-

den, så skulle jag vara mera lugn. Men detta ligger alldeles utom Adelaides karakter och lynne. Hon är ej i stånd af ett resonnemang, hon följer i allt ögonblickets ingifvelser, hon har intet bestånd i sig sjelf. Hon är vek; hon är mer, hon är svag; hennes begär att tillfredsställa alla och ännu mer en viss lättja hos henne, gör henne till en kastboll för allas lynnen, de må nu vara goda eller onda. Godheten är gudomlig, — men lättja och svaghet äro icke godhet."

Jag var stött. "Det måtte vara roligt," sade jag, "att måla ett Medusæhufvud och sätta det på sin älskarinnas axlar — just en kärlektstjenst, som är tack värd. Min sköna, ljufva Adelaide! den som för kort tid sedan kallade dig för sitt lifs blomma, ser i dag i dig blott en svag och lat stackars varelse!"

Gref Alarik log, såsom medvetande af både sin och min öfverdrift, men sade sedan med ett sorgligt allvar:

"Har ni ej hört talas om tjusande men rotlösa blommor, som ligga på vattenytan och drifva för vågorna?..."

"Grefven är i sanning orättvis mot Adelaide!" sade jag med ifver. "Ni känner henne ännu verkligen icke. Hon kan ha sin egen mening, och kan, när hon vill, göra sin bestämda vilja gällande. Ett bevis derpå, som jag vill anföra, skall troligen synas er obetydligt; för mig är det ej så. Hon kan t. ex. af de tjenande i huset göra sig åtlydd bättre än Presidenten sjelf, och är af dem nästan lika mycket fruktad som älskad."

"Är det så?" frågade Gref Alarik med synbar tillfredsställelse.

"Ja, ty ehuru vek hon än är, kan hon bannas och är aldrig älskvärdare än då; det är på en gång ett allvar och en billighet i hennes ord, som alltid träffa den felandes sinne, så framt detta icke är helt och hållet förvrängt. Och hvad vill väl Grefven göra af Adelaide? Är hon icke det älskvärdaste som finnes i naturen? Är hon icke sjelfva godheten, sjelfva kärleken, sjelfva glädjen och lifvet öfver allt der hon är? Tyckes hon icke vara till i världen, för att förljufva och försona allt; och sin skönhet, sina talanger tyckes hon

blott värdera för det behagliga intryck de gifva åt andra. Vet Grefven, jag har sett henne i en sjuk och fattig flickas låga kammare, — denna flicka älskade musik ända till passion, — sjunga med samma omsorg och förträfflighet, som i vinter på de praktfulla fester, der de kungliga varit närvarande. Denna slags behagsjuka tycker jag är ganska förlåtlig." Jag hade talat med ifver och förtrytelse, ty jag fann honom så orättvis emot Adelaide.

"Ja!" sade han nu ändtligen mildare, "hon är god, och godhet är en skön dygd, men...

Jag afbröt honom, och pekande på ett blad i Wilhelm Meisters Lehrjahre, som låg uppslagen på bordet, läste jag högt följande:

"Blott alla menniskor utgöra menskligheten, blott alla krafter tillsammanstagna — världen. Hvert och ett anlag är af vigt och måste utvecklas, men icke uti en, utan i många. Om en befordrar det sköna, en annan det nyttiga, så utgöra dessa båda tillsammans först en menniska."

Jag fortfor nu på egen hand: "Hvarföre skola vi begära af vinrankan, att den skall

stå fast, och bjuda stormarne trots såsom eken. Är icke hvar och en god och förträfflig i sin art. Låt oss gifva åt vinrankan eken till stöd, och hon skall, lindande sig kring dess fasta stam, görande sig till ett med den, motstå stormarne och frambära de skönaste frukter. O! huru mången skönt begåfvad varelse, huru mången Adelaide, skulle ej ha blifvit frälsad från världens förvillelser, om hon tidigt fått sluta sig till ett ädelt och fast stöd!"

"Men om stödet faller? Om, sedan Adelaide blifvit min maka, jag skulle dö eller ock bli nödsakad att på längre tid lemna henne?"

"Vinrankan har en beskyddare utom eken;" sade jag.

"Och den är?"

"Solen, som kan utveckla plantans lif, churu den sjunkit till jorden?"

"Låt oss lemna liknelserna; de träffa blott halft. Hvad menar ni?"

"Adelaide är gudfruktig."

"Adelaide är sjutton år."

"Hvad vill ni säga?"

"Att de religiösa känslorna tillhöra hennes

ålder, att det ungdomsvarma blodet sväller hjertat för den himmel, som religionsundervisningen nyss upplåtit för henne. Men låt detta svall lägga sig, — eller låt världens och sinlighetens njutningar taga detta i anspråk, och vi skola snart se, huru himmelen glömmes för jordiska njutningar, huru tomt och fattigt det lif skall bli, som icke rotat sig i det rediga tänkandets kraftfulla element.”

Jag var smärtsamt upprörd. ”Skulle då,” sade jag, ”vi afsäga oss all tro på en dygd, som icke vore grundad på genomtänkta grundsatser, på filosofiska åsigter af lifvet och tingen? O Gref Alarik! då måste vi förtvifla om två tredjedelar af verlden, och särdeles om qvinnokönet. Nej! låt mig tro, och ni torde sjelf få erfara det, att den goda människan har i sin känsla, en gång fattad och upplyst af vår religions sanningar, en osviklig vägledare. Den olärda men fromma kvinnan föres af sin genius lika säkert till en helig himmel, som den störste filosof föres af sin.”

”Det är ej lärdom jag fordrar,” sade Gref Alarik, ”det är sundt förnuft.”

”Det är ej sundt förnuft, som felas Adelaide,” sade jag, ”det är några år till, men de skola komma.”

Gref Alarik runkade på hufvudet: ”Lättsinnet! lättsinnet!” sade han åter.

Jag var nu blefven litet trött vid det temat. ”Ja,” sade jag suckande: ”visst är Adelaide bra lättsinnig!”

Han såg på mig. ”Men hon är god,” sade han, ”englagod; med ömhet och allvar kan hon ledas till att vinna hvad som felar henne nu.”

”Ja, visst är hon god,” sade jag, ”men ni har rätt, — visst är hon bra svag, bra slapp.”

”Hon är så ung ännu. Hennes själ kan stärkas.”

”Det ligger alldeles utom hennes karakter. Gunås! hon är gjord att tjena till kastboll för allas lynnen. Hon är en rotlös blomma, som drifver för vind och våg.”

”Hon skall slå rot i mitt bröst!” sade Gref Alarik med varm innerlighet. ”Jag skall stödja henne, jag skall älska henne och hålla henne fast!”

”Ja! det ledsnar hon snart vid. Hon har ej det humöret att tycka om en moraliserande Mentor. Hon lemnar er snart allena med er vishet....”

”Det kan ej ske!” ropade han med hetta och rodnande, ”ni misskänner....” men hastigt ihågkommande sig och betraktande mig, som nu ej kunde återhålla några tårar, tog han vänligt min hand, tryckte den och fortfor: ”jag ser, ni vill hämnas, och ni har rätt uti att hålla af henne. Håll af henne, håll mycket af henne,” fortfor han med värma och rörelse, ”det kan behöfvas. Jag är för sträng. Förskräckt genom min brors öde, har jag blifvit mistrogen och misstänksam, kanske för allvarsam för en varelse, sådan som Adelaide. Hon älskar ej det allvarsamma....”

”Ja,” sade jag, ”hon bevisar det, hon är allt bra ogerna med er, hon just skyr er.”

Han log, men blef på stunden åter allvarsam och sade: ”Hvarföre gick hon bort just nu, nu då jag öi skade tillbringa aftonen med henne, och dela med henne mitt älsklingsnö-

je, — och lemna detta för några markattors skull!....”

”Den der historien,” sade jag och sneglade på Macbeth, ”är allt bra allvarsam för en sjutton års flicka, och ap-spektakel är något alldeles nytt för Adelaide. Apan är dessutom intressant såsom en natur-pro... nå! men har ni ej märkt huru mycket mera, se'n en tid, Adelaide fäster sin uppmärksamhet vid ämnen af högre intresse, i synnerhet då ni talar derom?”

”Jag har ej märkt det,” sade Gref Alarik; likväl med synbart nöje öfver min högre perspicacité.

”Jag älskar henne djupt,” fortsfor han med stark rörelse, ”ja ända till afgudereri, oaktadt alla hennes fel. Men det är just denna känsla, som förskräcker mig. Frukta att icke vara nog för Adelaide, ja! att icke en gång vara den rätta man för henne, frukta att hon måtte få ett alltför stort välde öfver mig och missbruka det, gör att jag ofta tänker... det vore bäst,” — han tvekade och tillade nästan ljudlöst, ”att jag skildes ifrån henne, innan det är för sent.”

"Skiljas från Adelaide!" utropade jag, "o! huru oöm kan ej männernas kärlek vara, huru egoistiska dessa filosofer!"

"Jag ville dö för henne," sade Gref Alarik, "men icke lefva för att se henne olycklig genom mig, eller mig försvagad genom henne."

Nu hörde vi sjungas ett par rum ifrån oss med full stämma. Det var Adelaides klara, unga röst. Hon kom indansandes glad som en maj-sol, men studsade vid åsynen af Gref Alarik, som med armarne korslagda på bordet satt orörlig och fästade på henne en sträng och skarp blick.

Hon nalkades honom icke dess mindre, lade sin hand på hans axel och såg honom i ögonen med ett förtjusande uttryck af ömhet och oro. Han öppnade sina armar för henne, hon lindade sina hvita armar omkring hans hals och lade med barnsligt behag sin kind emot hans.

"Eken och vinrankan!" tänkte jag glad. Jag kände mig öfverflödig och gjorde mig — hvilket alltid är skönt kunna göra i så fatta omständigheter — osynlig.

Om Fruntimrens Uppfostran.

”Vårt hushåll är vår republik,
Vår politik är toaletten.

Blif vid din bågsm, dina band,
Stick af ditt mönster efter rutan,
Och tro mitt barn, att folk och land
Med Guds hjälp styras oss förutan.”

FRU LENNGREN.

(Råd till min Dotter.)

”Den förekommer mig ofta som dessa
kons iga skal, hvilka snäckan afsätter
omkring sig, blifvandes derigenom i ro
för ljusets och elementernas inverknin-
gar, som möjligen kunde förstöra det
bäfvande lifvet i sin fattigdom och öpp-
na ingången till ett rikare, mer omfat-
tande.

Ur ett Bref af B.....n

På Edlas bön hade jag förmått Presidenten
att låta henne bli hemma, då vi foro på ba-
ler och i sällskaper. Men snart blef Presi-
denten missnöjd med detta, och många och
långa tal fick jag höra om salig Fredrique
och hennes principer, och att unga flickor
aldrig borde utmärka sig genom några ovan-

ligheter, att sällskapslifvet hade sina kraf på människan, människan sina pligter mot sällskapslifvet, att fruntimren tidigt borde vänjas vid att underkasta sig ett visst tvång, ty på förmågan att med god min kunna rätta sig efter andras önsknigar berodde deras sällhet i lifvet. Bästa sättet, sade Presidenten, att göra unga människor folkskygga och misantropoper, vore att tillåta dem stänga sig inne, o. s. v.

Jag hade länge tyckt att salig Presidentkan allt var bra nog ledsam med all sin vishet, och jag blef helt qvalmig, så snart jag såg att Presidenten skulle komma fram med henne; men som jag icke vågade i egen person sätta mig upp emot hennes vördnadsbjudande skugga, sökte jag mig om efter någon auktoritet, som jag inför Presidenten kunde ställa fram emot henne. Jag fann den äfven, ty till all lycka hade jag haft en svåger vid namn Stapplander och Borgmästare i Westervik, som varit akademi-kamrat med Presidenten och af honom mycket värderad för sitt goda hufvud och sina kunskaper. När

nu Presidenten kom fram med salig Fredrique, så tog jag upp salig Stapplander, och icke litet förundrad var Presidenten, — och icke litet förvånad skulle den goda mannen sjelf ha blifvit, om han kommit igen och lyssnat — öfver de tankar och tal om unga fruntimmers uppfostran, som han fick till skänks af mig. Emellertid hade denna metod sin ganska goda verkan. Likväl sade Presidenten ofta, då Edla var hemma från någon supé: ”Jag vet ej hvad detta skall vara till? Intet heller rit- och spelar hon mera; hon synes knappast till, utom vid måltiderna, — hvad gör hon?”

Jag svarade en tid undvikande på denna fråga, ty jag fruktade att Presidenten ännu ej var förberedd att ta reson öfver hennes sysselsättningar. En vacker dag gick han sjelf upp på hennes rum, och öfverraskade henne midt ibland sina papper och böcker. Helt blek och allvarsamt ond kom han ned till mig, satte sig midt emot mig och började med högtidligt allvar:

”Jag hade trott, att den person, som jag tagit i mitt hus för att vårda mina döttrars

uppfostran, den person, åt hvilken jag anförtrott det vigtiga kall att ersätta min salig hustru för hennes barn, jag har trott att hon skulle göra sig till en lag att samvetsgrant följa de principer, — dem jag varit angelägen att icke lemna henne i okunnighet om.”

”Nej det skall Gud veta!” tänkte jag.

”Jag har trott,” fortfor Presidenten, ”att mitt hjertliga förtroende skulle bli besvaradt, — jag hade ej väntat mig få den sorgen, att se mina döttrar uppmuntrade att sätta sig upp emot min bestämda vilja, min smak och min glädje, — att, i stället för husmoderliga och älskvärda fruntimmer, få den sorgen se i mitt hus höglärda, pedantiska och bläckfingriga...”

Jag höll på att skratta, men blef i stället helt oförmodadt rörd och svarade med tårar i ögonen:

”Hvad jag är viss om, är att Presidenten vill se sina döttrar lyckliga!”

”Och derföre,” svarade han, ”skola de förblifva i sin kallelse, skola de följa sin bestämmelse.”

”Och hvad är kvinnans bestämmelse, Herr President?”

”Att blifva maka och mor.”

”Skulle då alla, som icke ingå i äktenskap, alla de, som naturen styfmoderligt behandlat, alla, som för ädla pligters skull, eller af böjelse, eller af hvad orsak som helst, åldras ogifta, skulle äfven jag såsom ogift med dessa alla ha förfelat min bestämmelse, skulle vårt lif vara ändamålslost?”

Presidenten teg en stund, men sade sedan leende, och med en liten bugning af hufvudet, att jag ännu var ung och skulle troligen ännu förändra min lefnadsställning.

”Troligen icke,” svarade jag, ”ty jag är fattig och icke vacker.”

Presidenten var så god och gjorde en bifallsvägrande min till det sednare, men jag fortfor:

”Och om jag än skulle gifta mig, så förblir dock min fråga i anseende till de millioner fruntimmer, som icke gifta sig. Ha de förfelat sin bestämmelse, äro de till intet nyttiga i verlden?”

Som Presidenten ej svarade, fortfor jag:
”Om vi skola tillägga qvinnan en särskilt verksamhet i lifvet, olika med mannens, m^äne vi icke kunna lägga den öfverhufvud i den mildrande, lifvande och ordnande kraft, som Skaparen tyckes företrädesvis ha nedlagt hos qvinnan. Qvinnans verksamhet som maka och mor är blott ett eget sätt, — kanske det förnämsta, — i hvilket denna verksamhet framträder. Men otaliga luckor finnas ännu i lifvet för denna kraft att fylla. Många sådana se vi re'n af qvinlig verksamhet fyllda och gjorda välsignelserika, många återstå ännu. . . . Qvinnan är ej ännu för samhället allt hvad hon kunde blifva, — och hon är icke ännu fri och lycklig så som hon kunde vara.”

”Der ha vi nu den gamla visan om fruntimmernas rättigheter åter,” sade Presidenten.
”Men om jag äfven medger, att Mamsell Rönqvist ej har aldeles orätt, om jag medger, att qvinnan äfven utom giftermålet kan göra sig nyttig och lycklig, så ser jag ej detta utan i en verksamhet, analog med hennes krafter. Det blir då alltid inom det husliga lif-

vet, som vän, som uppfostrarinna, vårdarinna af hemmets inre angelägenheter, o. s. v."

"Men säg mig, min bästa Mamsell, hvad skall Plato, hvad skall studerandet af filosofi och dialektik hjälpa qvinnan till att bli nyttigare och lyckligare i verlden? Hvad i Guds namn skall en ung flicka göra med Plato?"

"Lära af honom att tänka redigt och konsekvent, lära af honom att klart se in i sig sjelf och i den verld som omger henne."

"Och hvart skall detta abstrakta tänkande föra henne? Att bli oduglig för vårt hvardagslifs göromål och trefnad, att bli pedantisk, disputerande och odräglig. Hvad glädje skall detta studerande medföra för henne sjelf och för andra?"

"Den största, den varaktigaste, som människan kan njuta, att klart förstå sig sjelf och verlden, finna sin plats i denna och den verksamhet, som är passande för hennes anlag. Följden deraf är njutning af sig sjelf och sitt lif samt förmågan göra sin kraft verksam för

andra. Sjelfva sällheten är ej annat än en efter våra behof afpassad verksamhet."

"Hvad skall Edla göra med Plato?" sade Presidenten otålig.

"Genom hans tillhjälp utveckla sina dråpliga förståndsgåfvor," svarade jag, "och finna i tänkandet öfver verlden en full ersättning för hvad lyckan nekat henne af känslans och sympatiens ömmare njutningar. Edla är ful, ovanligt ful, af ett tyst och återhållsamt väsende; hon skall ej lätteligen blifva älskad. Ödet nekade henne människans ljufva dufvofröjder på jorden, — nå väl! hon skall som paradisfogel höja sig öfver denna."

Presidenten såg ut genom fönstret; jag såg att han var rörd. Efter en stund sade han:

"Finnas icke andra och närmare medel att låta henne finna ersättning, än filosofiska studier? Äro icke talanger, qvinlig flit, sällskapslifvet och framför allt de njutningar, som religionen och verksamt välgörande gifva; äro dessa medel icke mera ändamålsenliga?"

"För många människor ja! Icke för Edla;

Nya Teckn. ur Hvardagsl. I. 13.

vore hon gudaskön och behaglig, skulle jag lika fullt råda till den väg, som hennes bestämda anlag visa såsom den enda rätta för henne. Edla har en stark och forskande, en verkligt manlig ande."

"Ja, ja," sade Presidenten suckande, "den har hon efter sin far!" Presidenten tyckte icke så illa om detta.

Jag fortfor: "Edla har ingen fallenhet för talanger och ingen håg för dem. Hon gör ju inga framsteg, hvarken i musik eller ritning. Dessutom, för att talangen verkligen skall fylla människans lif, måste hon ifrån blott amatör öfvergå och stiga till artist. För qvinliga arbeten har Edla hvarken anlag eller lust . . ."

"Och för det hon ej har lust att göra något," afbröt Presidenten, "skulle man kanske lemna henne i ro till att lättjas! Mamsell Rönnqvist! jag kan ej finna mig i dessa idéer. Helt annorlunda tänkte salig Fredrique. Hon ansåg att uppfostran borde med eller mot barnens vilja utveckla alla de krafter, som ligga inom människan, såsom man i gymnastiken utvecklar genom allsidig öfning alla menni-

skans lemmar. Barnet kan af oförstånd sträfva deremot, men skall vid mognare år finna, att det först derigenom blifvit en fullt utvecklad menniska.”

”Barnet ja! men icke den unga menniskan bör tvingas. Salig Stapplander sade, att hos barnet ligga anlagen slumrande och måste väckas, under allsidig öfning, på det menniskan må bli medveten af dessa. Men snart ser man ett anlag framstå framom de andra, och ju längre menniskan fortskrider i utveckling, ju mer bör hon odla detta egna anlag, — förutsatt att det är ett godt, — under efterlemnande (sällan fullt åsidosättande) af öfriga förmögenheter och talanger. Salig Stapplander sade, att menniskan detta förutan löpte fara att hela sitt lif igenom bli en invalid, ett formlöst väsen, som icke ens fattat sig sjelf. Edla skall icke öfverlemna sig till lättja, hon skall tvertom arbeta mer än någonsin, men i en bestämd riktning; hon skall ej i många-handa verksamhet smula bort sin kraft, hon skall samla den till ett gifvet mål.”

”Stapplander,” — sade Presidenten tank-

fullt, — ”Stapplander trodde således, att hvar och en menniska har sitt egna bestämde och medfödda anlag?”

”Ja; men han trodde att detta anlag ofta sent, ofta icke tydligt under hela detta lif, framträder hos menniskan. Orsakerna kunna vara mångahanda; oftast ligga de i uppfostrens mera inskränkande och afstympande än befriande kraft. Detta gäller förnämligast med afseende på fruntimmernas uppfosttran. Emellertid är icke denna otydlighet fallet med Edla; hennes naturliga anlag är lika bestämdt af en inre nödvändighet, som hennes lif i vissa afseenden tyckes vara det af en yttre. Af sin religion skall Edla först erfara full verkan och njutning, då hon kan tänka öfver den och klart förstå hvad andra hafva nog af att i deras känsla uppfatta. Och sällskapslifvet! — huru skulle Edla ha nöje af sällskapslifvet, då hennes utseende och mer ännu hennes lynne aflägsna alla ifrån henne? — Man kan ej gifva sig det lätta och trefliga sällskaplynnnet, mer än man kan ge sig skönhet. Men låt Edla utbilda sina sköna förståndsgåfvor,

låt henne blifva mera hemma i verlden och dess inrättningar, låt henne vinna grundliga kunskaper, och då skall hon få njutning af sällskapslifvet, om ock på ett annat sätt än det vanliga. Hon skall der finna en mängd af ämnen att tänka öfver, hon skall finna många människor lyckliga öfver att föra ett lärorikt samtal, och då skall hon njuta på en upphöjd ståndpunkt af den vaxelverkan människor emellan, som är en af lifvets största njutningar. Jag är viss på att äfven Presidenten skall då få ett stort nöje af sin dotter."

"Låt äfven vara," sade Presidenten, "att hon i staden kan ha någon njutning af sin lärdom, — så — hvad skall hon göra med den på landet, — på en enslig och aflägsen ort, der jag med tiden ämnar bosätta mig?"

"Just på landet skall Edla af sina kunskaper ha största glädjen. Hon har en stor håg för naturvetenskapen, och den tyckes framför alla vara passande för qvinnan. Salig Stapp-lander sade så här: "Med den fina takt, som är qvinnan egen, med hennes instinkt, klar ända till divination; — huru oändligen myc-

ket godt kunde hon ej verka genom en större kunskap i naturens organism och i tillämpningen af dess produkter?!" Och jemte njutningen af att vigas in i naturens mysterier, kunde hon just derigenom få den, som en verksam välgörenhet skänker. Den i naturvetenskapen kunniga qvinnan kunde lätteligen bli landtmannens goda genius."

"Ja! och hans doktor, qvacksalfvare, m. m. m. Den enas ruin, den andras åtlöje. Ack! min bästa Mamsell, min bästa Mamsell Rönnqvist, man må säga hvad man vill för lärdomen, så — hvad blir det dock till slut af dessa våra lärda fruntimmer? — Stå de icke öfverallt, der de framträda, såsom misslyckade figurer, lika odrägliga som löjliga?!"

"I böcker ja! såsom i Molieres "femmes savantes," m. fl. Men finna vi dem nu för tiden ofta verkligen så, utom i böcker? Och månne de icke stå som sådana der, derföre att de i verkligheten icke ägt just hvad jag yrkar man skall gifva dem, neml. en grundlig och sann kunskap, — att deras naturliga anlag måste arbeta i ett mörker och emot för-

hinder, dem de ej hade kraft att ensamma och utan skydd öfvervinna. Menniskorna togo det misslyckade för det omöjliga, sågo i misstagen fel af sjelfva riktningen och förkastade vägen, på hvilken de sjelfva kastat stearne, och mer än en gång blefvo qvinnorna, likt de djerfva Titanerna, drifna från de högre regioner, de ville eröfra; mer än en gång förvistes de, ömsom med hån, ömsom med beskedliga förmaningar, ner i köket och till spinnrocken; dock, dessa tider af svaghet hos de starka äro längesedan förbi....”

”Huru mycket godt qvinnan kan verka för samhället, då hon med grundliga kunskaper och snillets klarhet i sitt tänkande framträder i det offentliga lifvet, visar i våra dagar bland många andra Englands Miss Martineau. Men, äfven utan att framträda i det offentliga lifvet, tyckes qvinnan i vår tid mer än någonsin vara kallad att vidga sin synkrets och befästa sitt tänkande. Huru mången mor blir ej påkallad att leda sin sons uppfostran, huru mången ädel man söker ej i sin maka en vän, som kan förstå hans sträfvande, ge-

nom kärleksfullt deltagande lifva hans verksamhet och dela hvad han känner för mensklighetens höga intressen?!"

Presidenten sade med litet sarkastisk uppsyn: "Och skall man nödvändigt läsa Plato, för att förstå detta, — finnes ingen väg till ljuset utan genom Plato?"

Jag svarade: "Då frågan är att sätta en ung människa i stånd att för sig sjelf reda sin inre och yttre verld, att få en öfversigt af dess hela och dess delar samt insigt i deras lif och sammanhang, — då vet jag ingen bättre lärare att visa henne till än den nyssnämde, — då hon nemligen är vuxen att förstå honom. Han är dessutom en lärare, som bildar till sjelftänkande."

"Låt henne emellertid, min goda Mamsell, icke tala om, att hon läser honom; ty hon kan då göra sig räkning på en rik skörd af åtlöje bland större delen menniskor."

"Och hvad gör det, Herr President?! Låt menniskorna le, men låt henne lära och förr eller senare glädja sig af de kloka och tänkandes bifall. Men icke är kunskapen god

endast för det den hjälper att förvärfva aktning, icke ens blott för dess verksamma nytta i samhället. Den gör sin ägare lycklig för sig sjelf; den gör hans trånga rum till en rik värld för honom, och vid sin ensliga lampa kan han låta Guds skapelses rikedom i andens och naturens lif framträda för sina beundrande blickar. Och den värld, som han förstår, som hans tankar lefva uti, skall blifva honom kär, — och han skall, om än fattig på guld och på människors kärlek, ändå hafva nog och mer än nog.... Verlden är full af exempel, som visa att lifvet är aldrig så rikt, så kärt för någon, som för tänkaren. Att lefva oskyldigt och lyckligt på jorden, Herr President, är redan vackert så!....

”Gör mig blott icke Edla till en pedantisk och anspråksfull qvinna,” sade Presidenten, ”sådana tål jag icke!”

”Hennes rena, qvinliga sinne, hennes blygsamhet och väl mest af allt allvaret, fromheten, andakten af hennes kunskapskärlek, skall afhålla henne derifrån. Bästa medlet att hos den halflärda döda dessa all trefnads fiender,

— vore att föra henne till en grundligare kunskap; — äfven i detta fall kunde man vanligen taga bot der man tagit sot.”

”Än om Edla hade fallenhet och håg för krigsbragder, — skulle Mamsell vilja göra henne till en General? Eller om hon hade afgjord lust för anatomi, — till en anatomie professor? Mamsell hör förmodligen till Saint Simonisterne, och Mamsell vill, som de, öfverallt i borgerliga samhället ge qvinnan samma privilegier och samma embeten som mannen.”

(Presidenten mamsellerade mig alltid mycket, då han var missnöjd med mig.)

”Nej visst icke,” svarade jag, ”ty deraf uppstode oordning och ingen harmoni. Sådana fallenheter, som de Presidenten nyss nämde, äro, tror jag, att anse såsom verkliga missriktningar hos qvinnan och kunde kanske lätt nog blifva rättade. De framträda dessutom så sällan, att det är väl, att för ovanligheter hos några få icke det helas väl blir förryckt; och det helas väl grundar sig derpå, att hvar

och en uppfyller sin af Gud och naturen anvista kallelse i lifvet.”

”Och ändå klagar herrskapet ifrån början af verlden ända till våra dagar öfver, att deres rättigheter äro inskränkta genom mannens despotism. Ändå vill ni sjelf göra Edla till en filosof; — hvarföre icke lika så gerna till en general eller en anatomie professor, om hon hade håg dertill? — Jag ser vid Gud icke hvarföre!”

”Det finnes en ganska gifven och stor skillnad emellan en verksamhet, — såsom t. ex. lifvets utveckling i tankens verld, — hvilken icke det ringaste rycker qvinnan från sin af Skaparen anvista plats, — som blott förklarar hennes verld och väsen för henne sjelf och gör henne intressant för andra; — det är en stor skillnad emellan en sådan verksamhet och yrken, hvilkas utöfvande skulle förtaga det egentliga af qvinligheten, hennes äkta skönhet, och, om jag så får säga, den ädlare nyttan af hennes lif.”

”Hvad qvinnökönets klagan angår, så måste Presidenten tillåta mig att säga, det väl al-

drig något framstått och förnyat sig oupphörligt under årtusen, utan att äga en sann grund. Qvinnan har verkligen ännu rätt att begära af samhället och opinionen ett utvidgande af sin verkningskrets, elementer för sina mångfaldiga krafter. Men icke skall hon inkräkta männernas verkningsförflykt; — det vore båda könen gemensamma olycka.”

— ”Ja, ja!” sade Presidenten, ”men det är just en sådan olycka, som fruntimmernas pretentioner nu för tiden tyckas bringa å bane.”

— ”Upplys dem,” sade jag, ”och faran skall vara förbi. Gif dem hvad dem tillkommer, och de skola ej mera klaga. Det är i denna tid, då giftermålen bli allt mer sällsynta, som det tyckes bli allt mer nödvändigt att ge qvinnan i alla stånd tillfälle till en af äktenskap oberoende verksamhet, — att ge henne tillstånd att i klarhet och glädje kunna bestå genom sig sjelf.”

— ”Och hvarföre äro giftermålen så sällsynta, Mamsell Rönnqvist? Jo just för fruntimmernas öfverdrifna pretentioners skull. Tidigt bli mannens krafter tagna i anspråk af borgerlig

verksamhet, han skall förtjena sitt bröd och måste öfvergifva de sköna vetenskaperna för allvarligare och ofta tråkiga sysselsättningar; och när han genom sin flit och sina mödor lyckats att få fast fot i lifvet och vill dela det med en maka, finner han blott fina och förnäma damer, som intet annat haft att göra än bilda sig, bli belästa och talangfulla, och som finna den redliga mannen mycket för rå, äfvensom han finner dem mycket för fina. Våra fruntimmer, Mamsell Rönqvist, skulle ha mera förstånd. De skulle rätta sin bildning efter den mans, som de kunde ha utsigt till att bli förenade med, — de skulle ha vetet att hålla sig litet efter honom, och vi skulle få se flere och lyckligare giftermål.”

”Förbildning är icke sann bildning,” svarade jag. ”Den med talanger och behag utrustade flickan, som anser den redliga och kunniga medborgaren rå (så framt han ej verkliggen är det), är en förbildad varelse. Skulle icke hon böra anse just sina behag egnade att upplifva den krets, i hvilken han lefver? Han ger henne skydd och verkningskrets, hen-

ne tillhör att ge honom trefnad och glädje. Men icke bör en menniska stannas i växten, på det en annan må hinna opp. Rätta växten och kraften ligga väl för öfrigt icke i den fina bildningens utveckling, — således icke i detta afseende på fruntimmernas sida. Kanske äfven få vi tillskrifva giftermålens sällsynthet andra orsaker än något sådant missförhållande; — kanske finnes det re'n på vissa delar af jorden mera folk, än jorden till fyllest kan föda; — kanske förbjuder ofta klokheten både qvinna och man att ingå en förbindelse, som kunde föröka en redan för stor folkmängd; kanske, — — ja, det vore mycket att säga i detta ämne, men, o! Herr President, huru många olyckliga giftermål mindre, huru många lyckliga menniskor skulle ej finnas i verlden, om det tillåts qvinnan en större och friare verksamhet, om de olika anlag, som ligga inom könet, blefve grundligt odlade och klokt riktade. Samhälle och familjelif skulle vinna derpå; så många goda och ädla krafter skulle ej, såsom ofta nu sker, sjunka i dödsslummer af brist på näring eller

urarta till fridsförstörare; vi skulle ej se så många noll-varelser i verlden, och som dock lida i känslan af att vara det. I sanning, det finnes stunder, då qvinnan af Luthersk religion kan afundas den Katolska dess kloster, ehuru mörka och missförstådda dessa tillflyktsorter än till större delen äro."

"Bah! bah! Sofismer! sofismer! min bästa Mamsell!" sade Presidenten, i det han steg upp och rätade upp sig. "Nå! gör med Edla som ni vill," fortfor han, "och som hon är nöjd med. Men hvad jag förbehåller mig uttryckligen, är att ej af Pullorna må göras några lärda fruntimmer, lofva mig det, gif mig handen derpå, Mamsell Rönnqvist!"

Jag kunde lofva det utan fruktan, ty de små voro vidunderligt tröglärda, ehuru mycket qvicksilfver de för öfrigt hade i sina väsen.

Presidenten gick, men stannade i dörren, och sade, under det han såg upp i taket:

"Om Edla behöfver några böcker eller lektioner af något slag, så säg mig till derom, Mamsell Rönnqvist." Jag lofvade det tack-

samt, och glad öfver Edlas emancipation, skyndade jag att underrätta henne derom. Under vägen sade jag för mig, såsom jag ofta gör: huru mycken godhet finnes ej i världen: huru många goda menniskor!

Kärlekens Snille.

”Lifvets sferer äro icke hvarandra mekaniskt underordnade, utan äro inbördes hvarandras lemmar. Och när mannen känner sig hemmastadd vid qvinnans bröst och qvinnan vid mannens, så är det återklngen af sin anade himmel han der lyssnar till, och aningen om högre kraft, som fäster henne vid honom, — de äro båda solar för hvarandra.”

B***N.

Emellertid kom våren. Med en kärleksblick af Gud log solen öfver jorden, hon kände det, vaknade ur sin sömn och andades fram sin morgonbön i blommornas tysta men ljufligt doftande språk.

Jag ville väl veta hvad som föregår i ditt

sköte, o jord! när dina foglar börja sjunga, dina böljor dansa, när du klär dig i en dräkt så skön, att under sjelfva nattens skuggor himlens stjernor och menskans öga betrakta dig med kärlek, när millioner små vingade väsen uppstiga från dina blomsterbäddar och fylla luften med det harmoniska sorlet af deras lätta lif, när glädjesprittningar genomlä alla dina ådror, när hela den inspirerade naturen är en kärleksblick och en glädjehymn; — jag ville väl veta, om du känner den glädje, som utgår af dig, den oändliga lust, som du andas?! Hvad jag vet är att du ger nytt lif åt människans hjerta, åt hennes blod ett lättare omlopp, att du befriar hennes ande från lifvets tryckande grå-vinter, att hon hvilande vid naturens bröst kan känna en glädje oberoende af allt annat, en ren känsla af lifvets lust, kärlek till lifvet. O! att jag kunde föra hvar och en sjuk till sinne eller kropp ut i vårmorgonen, lägga honom på de unga blommorna, låta honom skåda den mörkblå himmelen och all den lugna och lefvande herrlighet, som jorden frambär, låta honom

känna värmen i solstrålen, den balsamiska svatkan af vinden, all denna innerliga godhet i luften och i naturen, som talar till hjertat med rösten af en vän, med en blick af Gud. Visserligen skulle här den olycklige för en stund glömma de otacksamma, som gjort honom ondt, glömma plågorna, som rycka på tråden af hans lif, sjelfva ångern skulle här hvila och tro på förlåtelse, den ofta bedragne skulle å nyo hoppas, visserligen skulle lidandets son ännu innan sin död ha njutit några stunders sorgfri sällhet, han skulle vid sin afton kunna blicka tillbaka på denna vårmorgon och säga: "äfven jag har varit lycklig på jorden!"

Det är vår i norden, och alla städernas gäster inbjudas till landtlig högtid. Veronica och Stellaria ha virkat den praktfulla duken, som betäcker det festliga bordet, middagsfacklan är tänd, fågeln med de melodiska suckarna — "den vandrande rösten," — och den jublande lärkan, kalla ut till de löfrika skogarna, till de sollysta fälten; de sjunga: "Kom, kom! Herrligt är lifvet på landet!"

Och städernas portar öppna sig, och en oräknelig folkskara strömmar ut — ur det trånga i det fria. Här se vi herrskapskaleschen med pappa och mamma och små söner och döttrar inplockade bland knyten och paketer; här den blygsammare trillan, med far och mor och lillan, som sitter trångt emellan; här den ståtliga täckvagnen med Hofmarskalken, Grefvinnan och pappegöjan, — hvart skola de alla hän? Till landet, till landet! till gods och gård, orangeri, fasaneri, mossodleri och bränneri, m. m., m. m. Hvem vill räkna alla de guppande bredschäsar, som bära middagslustige herrar ut till värdshusen i det gröna? Hvad skålar der för Bellman!

Låt oss se till fotgängarne, som vandra ur Stockholms portar, för att njuta lifvet i de sköna nejderna deromkring. Här ha vi den trefliga handtverkar-familjen, som går att duka upp sitt matknyte på Djurgårdens gröna mattor, här ett älskande par, som går att plocka förgätmigej och att skriva sina namn på benen af en staty i parken vid Drottningholm. Se det eleganta familjpartiet! damer

med parasoletter, herrar i frackar, stå med syrenqvistar i händerna omkring den stora urnan vid Rosendal, titta och undra om de Kungliga skola synas till. Se vidare Grefve Hjalmar Mörner för utförligare och qvickare teckningar, — blott ännu några flygtiga kontur-drag af vårens vänliga uppträden.

Unga flickorna dansa med lätta fötter ute på ängarna, glömma all fåfänga och flärd, som verldslifvet besmittat dem med, och blommor bland blommorna bli de enkla, sköna och skuldfria som dessa; de sluta duskap, de binda kransar, prisa Gud och äro lyckliga. Unga männenne svärma ut bland skogar, vindar och vågor, — kraften, som genomströmmar naturen, stegrar lifvet i deras bröst; de tycka hela världen är deras, hvar morgonrodnad, hvar gyllene aftonsky skrifver åt dem ett löfte om segrar och ära. Och de åldrige — de gå ut, stödda på armen af en son, oftare af en omsorgsfull dotter, oftare kanske ännu af en krycka; de gå ut för att värma sig i solen, för att sitta på en bänk, och höra foglarnas sång och andas in den friska

luften, de glädja sig af solen, de lyckligare bland dem glädja sig af deras barnabarns glädje. Och barnen, — barnen, o! J små ljufva, sköna, oskuldsfulla väsen, älsklingar af Gud och människor, för er tyckes våren vara skapad, och J för våren; när jag ser er bland blommorna, kringdansade af lysande fjärilar, då undrar jag hvad väl högre verldar kunna ha skönare.

Äfven Presidentens familj hörsammade vårens kallelse; vi lemnade staden och i slutet af Maj månad befunno vi oss på Presidentens vackra landtegendom några mil ifrån Stockholm. Här var ingen praktboning, men ett oändligt treffligt hem. Familjens favorituppehåll var ett litet vackert galleri med taflor och några sköna marmorpjeser. Adelaide försedde det alla dagar med friska blommor. Adelaide lefde alltid fullt i det närvarande ögonblicket, och här på landet, skild ifrån verldsnöjen och förströelser, var hon dubbelt så älskvärd som i staden. Här blef hon en uppmärksam lärling för Gref Alarik, och den natur, hvars mysterier han tydde för henne,

och hvars kärlekslif hon lärde honom känna, blef dubbelt skön och dubbelt kär för dem båda. Här vigde Pygmalion in sin Galathea till en högre kärlek, här slog hennes unga hjerta af oändliga och ljufva aningar. Eva mornade sig vid Adams bröst, han såg sin bild förklarad i hennes öga, och Eden omslöt dem båda, och blommor, och foglar, och hviskande vindar, tycktes vittna med dem: "o huru ljufligt att älska!"

Här gjorde jag om morgnarna långa vandringar med små Pullorna, och lät dem börja en närmare bekantskap med alstren af den natur, i hvars sköte de som qvinnor en dag skulle kunna finna så mycken tröst och så mycken ren sällhet. Det var en glädje att se de små sköna och lifliga barnen springa omkring och plocka blommor, hvilka jag med den Svenska Flora i handen betraktade, benämde, och om hvars egenskaper jag undervisade de små botanisterna.

Här fick jag äfven tillfälle att närmare lära känna Gref Aariks karakter och lynne. Jag studerade dem med en uppmärksamhet, som

min ömhet för Adelaide framkallade, och — jag var ej alltid nöjd, och mången gång kände jag en orolig aning för Adelaides framtid. Gref Alarik var en ädel och kraftfull man, men häftig till lynne och böjd att ha en despotisk vilja; han var ibland misstänksam och då ofta obillig. Han älskade ännu Adelaide mera starkt och häftigt, än väl; ty så filosof han var, så dyrkade han hennes skönhet, och var stundom en slaf under dess välde. Han ville dessutom ha Adelaide alldeles för uteslutande blott för sig; det voro stunder, då far, systrar och vänner missunnades hennes sällskap, och hennes vänliga blickar, ja, då ej en gång solen fick se på henne. Gref Alarik ville att då vi voro ute hon skulle bära täta hvita slöjor; han ville ha henne nära sig såsom en hemlighet, känd för honom allena; han hade, tror jag, önskat sig kunna ha hennes hjerta och person under lås och nyckel. Denna hersklystnad öfver Adelaide tycktes tilltaga, och med hvar dag hvilade hans blick mera draklikt på henne, med hvar dag drogs hans ögonbryn hastigare till-

sammans, då han äfven blott på afstånd fick se unga Otto, och med hvar dag blef hans lynne ojemnare. Adelaide var den enda af oss som icke märkte det. Hon var på en gång för älskande och för flyktig till sinnet, och dessutom ännu icke på minsta vis kufvad af Gref Alariks despotiska lynne. Med en obeskriflig mjukhet böjde hon sig stundom för hans vilja eller nyck, och det tycktes vara henne ett behag att låta sig beherrskas; en annan gång var hon despoten, och med ett ömsom lekande, ömsom trottsigt behag stod hon emot hans vilja, och tvingade honom med en slags förtrollningsmakt att lyda hennes. Om Gref Alarik hade sina onda stunder, så måste man erkänna, att han under sina goda gaf en rik ersättning för dessa. Ingen kunde då vara mera intagande än han; ingen öfva en mera välgörande makt på allas sinnen.

Det var under en af dessa hans goda stunder, som vi en vacker afton i början af Juni gjorde en spatsergång ut i den sköna nejden. Adelaide gick vid Alariks arm. Han var mild
och

och glad, hans röst, då han talade, var obeskrifligt ljuf, han såg på Adelaide med innerlig kärlek, och njöt af den herrliga naturen omkring oss. Vi gingo uti en dal, genomskuren af forsar, luften var varm, och det var med innerligt välbehag som man såg de svala mörkgröna böljorna och hörde deras brus. Adelaide tog här af sig sin hatt, och lät ett ögonblick vågornas uppstigande silfverdam bestänka sitt sköna ansigte och sitt hår.

"Se! huru perlkrönt du blir!" sade Edla, som nu betraktade den sköna systemen med afundsfri förtjusning. "Jag såg dig med perlor i håret i en dröm i natt."

"Perlor," sade Adelaide, "betyda tårar!" och hastigt, såsom framkallade af en sorglig ånring, sköljde verkliga tårar öfver hennes kinder. Gref Alarik blef orolig, vi alla kommo omkring henne, samma ögonblick gaf hon oss ett af sina vänligaste och grannaste leenden, torkade bort tårarna och vi fortsatte vår vandring, men vi voro alla betryckta, vi visste ingen rätt hvarföre. Mot slutet af dalen kom

mo vi till lemningarna efter några nedbrända hus. På Gref Alariks förfrågan berättade Adelaide, att för några år tillbaka här stått en bondgård. Elden hade der kommit lös nattetid. Mannen var då borta, och med möda lyckades det hustrun att rädda sina tre barn och sig undan lågorna. Några grannar, som kommo till, sågo stumma och rådlösa på förstörelsen. Så fort den unga hustrun hann sansa sig, såg hon sig omkring, och gaf till ett rop af förskräckelse; hennes mans åldriga mor, som var lam och sinnessvag låg qvar i ett rum af den brinnande boningen. Med förtvifflans ångest bad hon de kringstående att rädda den arma undan en så förfärlig död, men ingen vågade sig in i huset, hvars tak nu hotade att instörta. Då hon såg sina böner till männerna, som stodo omkring henne, vara fruktlösa, lade hon ned på marken sitt yngsta barn, som hon höll i sina armar, kastade en bedjande blick upp till himmelen såsom till förbön för den lilla, och störtade beslutsamt in i huset. Ett ögonblick derefter instörtade taket. Ett genomträngande rop af

menniskoröst gjorde sig väg genom brakets och prasslets af den sammanstörtade boningen; men blott ett rop, — sen var det tyst. Grannarne sågo med stirrande blickar på de högt hvirflande lågorna; barnen ropade gråtande, — men ingen mor vände ur lågorna åter till dem, — man fann hennes ben dagen derefter bland askan.

Denna berättelse, som Adelaide gaf på en gång så enkelt och med så liflig och sann känsla, gjorde ett sorgligt men välgörande intryck på oss alla. Det är så stärkande, så godt, att få egna en ren beundran åt en ren och kraftfull handling. Gref Alarik bröt tystnaden genom att efterfråga denna qvinnas namn, men Adelaide visste det icke, kunde ej heller påminna sig att ha hört det nämnas. Ett moln lade sig härvid på Edlas panna.

"Denna qvinna," sade hon, "gjorde en verkligt ädel gerning, — och hon är glömd och man vet icke hennes namn; — och en man, som under hela sitt lif icke gjort en fullt ren och sjelförsakande handling, men som fått den tillfälliga gåfvan af snille, blir firad af

sin samtid, och hans verk och hans namn lefva från århundrade till århundrade, — och med rätta, ty honom har lyckan gifvit att utså frön, som bära frukt i oändlighet, — men det är hans *lycka*, — och den lagerkrönes, medan hennes *förtjenst* och hennes hjerta täckes af aska. Hvilken stor skilnad, hvilken underlig orättvisa i dessa båda människors lif och deras gerningars verkan på jorden!"

"Icke så stor, som den kanske vid första anblicken synes," sade Gref Alarik, "och utan gerningar af den art och anda, som den nyss omtalta, hade snillet haft föga att säga på jorden."

"Huru menar du?" frågade Adelaide uppmärksam.

"Att kärlekens genius föregår konstens i lifvet. Det finnas människor, som handla skönt, andra, som besjunga och föreviga dessa handlingar. Utan den djupa kraftfulla kärlek, som gör att anförvandter och vänner med glädje lida och dö för hvarandra, utan gerningar, som visa att "kärleken är starkare än döden," hade penseln och mejseln aldrig

frambragt deras mästerstycken, intet medlare-öga hade blickat fram ur sången, och musiken hade spelat bräde. Det är kärlekens inspirerade blick, som lägger ordet på konstens eldtunga — den kan ej uttala något skönt som ej den förre dikterat.

”Men äran, men ryktet!” utropade Edla. ”Individerne, som gåfvo ämnen åt sången, dö och glömmas, — om ej någon tillfällighet, såsom af börd eller rikedom, kastar upp deras namn ur natten. — De ringares gerningar dö med dem, eller lefva blott genom skalden, — men skalden sjelf lefver evigt på jorden, hans namn är odödligt der.”

”Sälla äro de, som göra godt och glömmas, — som verka det odödliga och dö obesjunga!” — sade Gref Alarik med ett obeskrifligt uttryck på sitt sköna ansigte, — ”ingen egen nytta, ingen fåfänga har besläckat deras hjertan, — de ha gjort dygden för dygden skull, de kunna hoppas att befinnas rena....”

Edla rodnade plågsamt; det gjorde mig ondt, och som jag tyckte, att hon ej hade alldeles

erätt i den känsla hon nyss uttryckte, sökte jag försvara den emot Gref Alarik.

”Ett skönt och ärorikt rykte måste dock vara ett godt,” sade jag, ”och icke bör det vara människan likgiltigt, att prisas af sina medmänniskor! Att ha en ädel stolthet deröfver synes mig icke blott menskligt utan äfven rätt. Dessutom är det goda ryktet icke blott en schön lager; det är äfven en verklig makt i dess ägares hand, hvarmed han kan åstadkomma oändligt mycket godt.”

”Såsom sådant, eller som medel till att verka det man vill, anser jag det äfven som ett verkligt godt,” sade Gref Alarik; ”för öfrigt . . .” han tystnade, och ett slags Byroniskt leende hvilade på hans fina läppar, sedan fortfor han med mildt allvar:

”Följderna af människans gerningar ligga för det mesta utom hennes förmåga att beräkna, hvad deras utsträckning angår. Ett obetydligt frö kan växa till ett stort träd, en blossande eld sammanfaller i aska. Om hjeltens segrar verkat mer för mensklighetens bästa än en okänd människas stilla kär-

lekslif, ser allena det allvetande ögat öfver oss. Hvar och en göre det goda på sin väg och i sin kallelse, och hans verk skall förblifva, om än det syntes förgå, och det skall bära frukt i sinom tid. Ärorikt rykte, bästa Edla," — fortfor han i det han vände sig till henne med en full och hjertlig blick, — "bör ej förblandas med odödlighet på jorden. Ett namn upprepas århundraden igenom af millioner munnar, — det är rykte. Det goda, som du tänkt och utöfvat, den anda af dig, som verkar och fortplantar sig oändliga generationer igenom, det är den sanna odödligheten på jorden.

Edla.

"O! huru ljusliga äro på bergen budbärarens fötter, de som frid förkunna, som godt förkunna."

ISAIA. Kap. 51: v. 7.

Vid slutet af Juni månad, reste Gref Alarik till sitt gods, för att der förbereda allt

till sin unga frus emottagande. De älskandes skilsmessa skulle ej räcka längre än två månader, och man skulle på afskedet kunnat tro att den gällde flera år. Adelaide bemödade sig fåfängt att le, tårarna sköljde öfver hennes unga sköna ansigte, Gref Alarik kunde ej slita sig ifrån henne, till dess Adelaide, sjelf förskräckt af hans oroliga häftighet, sköt honom sakta ifrån sig, då han, efter att ännu en gång ha kysst hennes små händer och tryckt dem till sitt bröst, slet sig beslutsamt löst och störtade ur rummet. Jag kunde i början ej låta bli att gråta med Adelaide, men sökte sedan förströ henne med tillredelserna för hennes bröllop och tal om allt hvad vi hade att klippa till och sy för hennes utstyrsel. Snart var hennes snälla och flitiga hand i fullt arbete. Tanken att bli prydlig och behaglig för Alarik gaf synålen vingar, och under arbetet sjöng hon den ena glada visan efter den andra.

Presidenten betraktade med hjertlig glädje hennes flit, och hörde hennes glädtiga sång. "Adelaide," sade han ofta, "blir en äkta god

hustru och husfru, men Edla stackars Edla!" och han höjde med en svår grimas på axlarna. Stackars Edla delade emellertid ostörd sin tid emellan sina böcker och ensliga vandringar ute i det fria, och fick ostörd sysselsätta sig efter sin smak.

Har ni sett på en mulen dag, huru vid vänliga vindar himmelen klarnar, huru genom de mörka skyarna fästets blåa öga framblickar allt klarare, allt friare? — då har ni sett en bild af hvad som föregick med Edla. Ett nytt lif mornade sig inom henne, åter och åter bröt genom natten af ett långt lidande en stråle af skön förhoppning fram, dag efter dag blef hon vänligare och gladare, ja det var stunder, då hennes för öfrigt så fula ansigte fick ett verkligt behag genom det uttryck af lugn och klarhet, som hvilade öfver detsamma. Hon blandade sig ofta i samtalen, och man hörde aldrig mer någon bitter anmärkning, ej heller något ord, som röjde anspråk på lärdom, aldrig några skoltermer eller konstord, men deremot många, som gåfvo nöje genom den klara tanke, som de redigt

uttryckte, många, som gåfvo anledning till samtal af högt intresse. Hon skänkte mig den renaste glädje, och jag märkte med innerlig förnöjelse att Presidenten, ofta under det han låtsade läsa någon tidning, spetsade sitt öra för att lyss till hvad hon sade, ehuru han aktade sig att låta märka det.

Presidenten hade, sedan han lemnat Edla frihet att gå sin egen väg, visat sig nästan ännu kallare emot henne än tillförne. På henne deremot märkte man lätt, att fadersn eftergifvenhet hade böjt hennes hjerta till honom. Hon var uppmärksam på hans minsta önsknings; de rätter han älskade kommo ofta på middagsbordet, under hennes hushållsmånad, och voro utomordentligt väl lagade; hans thé var starkt och varmt; Presidenten fann sig hemma allt behagligare; han visste i början ej sjelf rätt hur det kom sig, — ja! han började sätta det allt på min räkning, och en och annan gång förmenade han sig finna en viss likhet emellan mig och salig Fredrique, en gång på rösten, en annan gång på smaken i klädsel, ibland på profilen, sedd

från venster sida. — Hade jag ej varit så ifrig med att göra Edlas förtjenster gällande, och derigenom minskat summan af mina egna, så, hvem vet till hvilken grad min likhet med salig Presidentskan kunnat stiga? hvem vet det ännu? Hum hum!

Presidenten var vid denna tid i stort bekymmer öfver en resa, som han var nödsakad att företaga till sitt bruk vid Lappska gränsen, och från hvilken han ej kunde återkomma förrän till Adelaides bröllop. Sommaren var regnig och kall, och Presidenten hade starka känningar af sina reumatismer, och — oss emellan sagdt, min läsare, — var Presidenten något ohjelpig med att sköta sig sjelf som frisk, och bra pjunkig, då han var sjuk. Han behöfde mer än någon omgifvas af vård och bekvämligheter.

En afton voro vi samlade omkring eldbrasan, ty väderleken var så kall, att man måste elda nästan i alla rum. Jag satt helt nära spisen, värmande mina frusna fötter, Edla serverade thé litet längre bort i rummet,

och från förmaket hörde vi Adelaide, som lärde sina små systrar att sjunga lilla Kolar-gossen. Presidenten satt i en ländstol midt framför elden och grufvade sig för sin resa, som dagen derpå skulle företagas.

”Vore inte Adelaide förlofvad,” sade han, ”och hade så fullt opp att göra med sin brudskrud, så skulle jag taga henne med mig; då vet jag åtminstone att jag skulle bli väl vårdad. Men nu är ej detta att tänka på. Hushållningen deroppe behöfver äfven efterses, — hvem skall göra det? Om salig Fredrique lefvat”

Jag satt just vänd åt Presidenten med den sidan af min profil, som hade likhet med salig Presidentskans, och jag undrade, om icke nu i bekymrens stund denna likhet skulle synas frappantare. Men Presidenten teg, och såg rakt i elden och bet på sin sigillring.

”Om jag fick, . . . om jag kunde” sade nu Edla, med en röst så svag och så darrande, att den knappast hördes.

Min genius ingaf mig att söka min stick-

strumpa i nästa rum, hvarifrån jag förnam följande samtal.

"Hvad säger du?" var Presidentens fråga på Edlas stammande tillbud.

"Om jag kunde vara pappa nyttig," sade hon bestämdare, i det hon närmade sig, — "så skulle det göra mig lycklig!"

"Du?!" sade Presidenten, icke utan bitterhet, "du har viktigare saker för dig, blif du vid dina studier, dina böcker, din Plato."

Edla var sårad och gjorde en rörelse att draga sig tillbaka, men öfvervann sig, gick närmare och bad med tårfulla ögon:

"Låt mig få följa med, låt mig få vårda pappa! jag lemnar gerna allt därför"

"Jag fordrar ej," sade Presidenten kallt, "så stora uppoffringar af mina barn; jag begär ej, att de skola försaka sina nöjen för min trefnad. Jag har gjort det förr kanske, — men har insett min orätt. Blif du med dina böcker, Edla."

Detta ögonblick var afgörande; jag darrade

af fruktan att Edlas sårade känsla skulle hindra henne att göra ett nytt försök på Presidentens hjerta; jag fruktade att denna stund skulle för alltid aflägsna far och dotter ifrån hvarandra. Men Edla drog sig litet tillbaka, och sade mildt:

"Och om just mina böcker visa mig till min pligt? Och om den godhet, pappa haft för mig, gjort mig denna pligt kärare än allt annat?" hon stannade. Presidenten sade intet. "Jag skall ej be mer," fortfor hon, "jag skall ej vara enträgen, — pappa älskar mig ej, — och jag vet jag har ej varit bra, — jag har ej förtjent att älskas, men men jag ville, om jag kunde godtgöra . . ." Hon tystnade åter.

"Felet har väl varit ömsesidigt Edla!" sade Presidenten kallt vänligt. "Jag har ej rätt att vänta kärlek af dig, efter jag ej gjort dig lycklig, och det vore egoism att nu betjena mig af hvad din pligtkänsla bjuder.

"O detta är hårdt! mycket hårdt!" sade Edla med djup smärta, men utan bitterhet;

hon drog sig tillbaka och ämnade lämna rummet.

"Edla!" ropade hastigt Presidenten, i det han vände sig om och räckte sina armar emot henne, — "Edla, mitt barn! kom hit!" Stora tårar stodo i hans ögon. Edla kastade sig gråtande på sina knän och till hans bröst.

En stum, en lång, en innerlig omfamning, till hvilken englarne logo.

"Förlåt, förlåt, mitt barn!" sade Presidenten med bruten röst, — "jag ville pröfva dig; din mildhet förtjusar mig! Vi följas åt! Gud välsigne dig, mitt barn! Detta har felats i min sällhet." Edla lät sitt hufvud hvila emot fadrens axel. Hennes tårar strömmade.

Sakta och melodiskt höjde sig Adelaides silfverstämma i nästa rum. Hon sjöng vid zitrtran:

Sälla äro de som gråta

Stilla vid försonta bröst,

Som välsigna, som förlåta

Med gemensam kärleksröst!

Sälla äro de som vinna
Åter en förlorad vän,
Och en salig himmel finna
Med den saknade igen.

Låt oss bittra tvifflen glömma,
Hela alla hjertats sår,
Strömma kärlekskälla! strömma
Heliga försoningstår!

Det var första gången Edla hade gråtit vid en väns bröst, och denna vän var hennes far; det var första gången hon känt det ljufva af förhållandet emellan föräldrar och barn. Hennes känsla var öfverfull, men hennes blyghet och hennes vana att beherrska sig sjelf läto henne, efter de första ögonblickens hängifvenhet, hastigt samla sig; ännu en gång omfamnade hon tacksamt sin far och lemnade rummet.

Presidenten var på en gång djupt rörd och innerligen glad, och mycket talade han ej denna afton om salig Presidentskan och hennes principer, men desto mera om sina, som

han hade förblandat med mina, och slog sig på att helt allvarligt bevisa mig, allt hvad jag kort förut sökt bevisa honom. Mycket och med faderlig ömhet talade han äfven om Edla och om hennes framtid.

"Gud vet," sade han slutligen, "hur det går med min vård under resan?! Lärda fruntimmer bruka ej kunna rätt med de der små jordiska omsorgerna, och Edla är af naturen ej fallen för omtanka i sådant. Men det må nu gå hur det vill dermed, så tackar jag Gud för hvad som händt i afton. Jag hade ej trott Edla om att vara så sensibel. Hon skall aldrig höra ett ondt ord af mig mera!"

Emellertid hjälpte Adelaide systemen att lägga in sina saker, rusta sig till resan och eftertänka allt, som kunde bidraga till deras fars bekvämlighet och nöje. Pullorna hjälpte under stor fröjd att packa in. Äfven tjänstfolket i huset tycktes märka, att något godt och någon glädje var å färde; de sågo alla glada ut och voro ännu beredvilligare än vanligt. Det är ljuft att se, huru öfverallt i go-

da hus och under goda husbönder de tjänande dela de förres glädje och sorg, huru allt är ett, ett hem och en familj.

Sent om aftonen, sedan Adelaide re'n gått till sängs, kom Edla och satte sig bredvid henne.

"Sofver du, Adelaide?" frågade hon sakta.

"Nej!" svarade denna, räckte ut handen och lade den i systemens knä. Edla tog den svanhvita handen och förde den till sina läppar, i det hon med vek röst sade:

"Adelaide! förlåt all min ovänlighet emot dig!"

"Säg icke så!" bad Adelaide; — "du har aldrig varit ovänlig emot mig, Edla; — du har blott icke varit lycklig."

"Nej! jag har ej varit det; — men jag skall bli det, ty jag skall lära af dig, Adelaide, att bli god och mild."

"Min söta Edla!" utropade Adelaide och lade sina båda armar om hennes hals, "icke är jag den goda; — o! jag är så felfull!"

"Hör Adelaide!" sade Edla med högtidlig

innerlighet, — ”gör Alarik lycklig! blif honom värdig. Du är en god engel; förblif det, — men dessa fel du nämner: ditt lättsinne, din obetänksamhet, — rätta dem, lägg bort dem för Alariks skull!”

”Jag vill, jag skall!” sade Adelaide med tårfulla ögon.

”Var icke hos Tant Ulla under hans frånvaro,” fortfor Edla; ”se icke ofta Otto, — det skulle störa Alarik. Gör honom lycklig Adelaide, han är den bästa, den ädlaste människa,” — och hennes röst darrade, — ”och nu, — Gud välsigne dig, min söta, min goda, min lyckliga syster!” sade hon, i det hon steg upp, böjde sig öfver Adelaide och kysste henne: ”Gud välsigne dig!” och hon skyndade bort med näsduken för ögonen.

Dagen derpå stego solen och Presidenten helt klara och fröjdfulla upp. Molnen, som hotade att komma upp, blefvo bortblåsta af vestanvinden ”godt lynne.” — Vid frukosten var buljongen pin-salt; men Presidenten sväljde den tigande, och då Edla yttrade sin leds-

nad öfver att hennes far skulle äta den saltå soppan, sade han:

”En rätt god, rätt kraftig soppa, mitt barn! litet, — kanske litet för salt, men det är magstärkande; jag tror den skall bekomma mig rätt väl.”

Presidentens godhet lät soppan smaka ändå saltare för Edla, och jag är viss på, att Marie fick en allvarlig varning att akta sig en annan gång.

Strax efter frukosten afreste Presidenten med sin dotter vid det bästa lynne i världen. Han hade samma morgon gifvit mig en betydlig summa penningar till uppköp af böcker åt Edla samt inrättande af bokskåp i hennes rum under hennes frånvaro. Jag gjorde mig intet samvete af att genast hviska något om surprisen åt Edla, som hörde mig med tårar i ögonen af glädje och tacksamhet.

Då jag efter Presidentens afresa återgick till mitt rum, fann jag der på tolettbordet ett försegladt paket, med utanskrift till mig af Edlas hand. Jag bröt det och läste följande ord till mig, skrifna på ett löst blad.

”Jag har gjort dig oro; jag ville kunna göra dig någon glädje. Se in i min själ de tankar, som sedan en tid börjat klarna der. Jag vet det skall bli den bästa tack för all din omsorg.”

Paketet innehöll för öfrigt några blad, på hvilka Edla upptecknat sina känslor och tankar. Dessa stycken förekommo under olika dato, och läto derigenom se den fortskridande utvecklingen af hennes själ. Jag skall här framlägga några af dessa anteckningar.

Jag måste rent och fullt skilja mig vid verldslifvet, ej till det yttre, men till det inre. O! det är tungt, det är obeskrifligt tungt att äta verdens nådebröd! Jag är stolt nog att hellre vilja svälta det förutan, än figga det; men jag måste ej en gång behöfva det, ej vara hungrig derpå. Jag måste finna ett annat bröd, jag måste blifva mig sjelf nog.

Känna sig sjelf, sina naturliga anlag, sin förmåga, — veta hvad man vill, vilja det oafbrutet (förutsatt att det är ett godt), och till

vinnande af sitt ändamål, rikta sitt sträfvan-
de, inrätta sin tid och sin sysselsättning för
hvar dag och stund; dessa äro vilkoren för
njutandet af sig sjelf och af lifvets gåfva, ja
väl äfven för ernående af människors aktning
och vänskap, vilkoret äfven för att lungt kun-
na umbära dem, då de frånhållas oss af ovän-
liga öden.

Jag har ej tänkt, ej känt så förr. Jag har
ansett för den största och enda lycka att be-
haga, att beundras, att älskas. Jag skulle ha
velat köpa denna lott på bekostnad af egen
dygd, af andras sällhet. Jag önskar det ej
mer. Denna tid är förbi; Gud ske lof, förbi
för alltid. Jag begär ej mera främst af allt
medmänniskors gillande och kärlek, jag vill
ha klarhet och visshet i min egen anda, jag
vill ha harmoni med mig sjelf, — frid med
Gud, med hans röst i mig, med min eviga
genius.

Jag mera anar än jag ännu fullt känner
sällheten af det tillstånd, då man "brukar
verlden såsom brukade man den icke," då

man bär världen och människorna tåligt och lätt, och vänder sig från dessa till sin enslighet, till sitt tysta rum, till sitt eget hjerta, och finner sig ostörd, och fortgår att i frid och klarhet arbeta i sin egen anda, och enligt den en gång antagna planen för sitt lif. Är detta icke ett tillstånd af sann frihet och sällhet redan på jorden? O! gifve Gud, gifve Gud, jag kunde komma dertill! Gifve Gud hvar och en varelse i min belägenhet kunde nå denna stilla och säkra hamn! Jag skall åtminstone ej öfvergifva att koppas, att bedja och arbeta.

Vore jag blott god, — vore jag blott rätt god, då skulle allt vara lättare, och jag lyckligare. Hvarföre är Adelaide så lycklig? Icke blott derföre, att hon är så skön, så älskad, utan förnämligast derföre, att hon är så god. Hon har frid i sitt hjerta, frid med hela världen; hon vet ej hvad bitterhet, hvad agg, hvad knot vill säga. Vore jag blott god! Min Gud, gör mig god!

Resignation! O, den som förnådde fullt fatta ditt stilla och stärkande lif! Resignation — d. ä. undergifven försakelse. Är det icke nästan alla menniskor förelagdt att försaka något, om de vilja vinna något? (Men somligas lott af försakelse är stor.) Försaka är lagen, undergifvenhet är evangelium. Det sednare gör det föra lätt, ibland ljufligt. Den rena resignationen upphöjer och förklarar lifvet. Du engel, hvars vingar jag ren känner, fläkta vid mitt kors, lär mig bedja: "Min Gud, ske din vilja!"

O! det är ändå skönt att lefva, att ha blifvit till, om äfven blott för att skåda in i Guds skapelse, för att tänka deröfver!

Och när tankarne bli klarare, då de länka sig harmoniskt till hvarandra, då börja de stråla, då lifva de hjertat, då lysa de vägen.

Det är godt att läsa om de stora hjertan, som klappat, som blödt för eviga sanningar.

Man

Man känner sig bredvid dessa oceaner af kraft och kärlek så droppa, så liten droppa. Känna sig ödmjuk är godt. Om droppan lider, — hvad gör det i det stora hela? Nationer förblöda, hjertelig förtvina i fjettrar; — droppa; klaga ej!

Och du store och gode ordnare af lifvet, du eviga, du nödvändiga vilja, som herrskar öfver tillfälligheternas verld och förr eller senare jemnar det ojemna, låter verka din eviga godhets lag, och ger hvar och en dygd dess tempel, hvar och en kraft dess spira, — det är med tanken oafslåttligt fästad på dig, som jag vill skåda in i lifvet och dess hvälfningar. Må allt hvimla för min blick, må jag svindla vid det jag sjunker ner i händelsernas hvirflande ström, — dig fasthåller jag.

Man hade sagt mig: tillbed Gud i naturen! Jag sökte honom der, den allvise, allgode, — jag fann honom ej. Jag sökte honom i människolifvet, — och frågade tröstlös: hvar är

min Gud? Jag sökte honom i försoningsläran, — jag har funnit honom, — och nu först förstår jag hans ord i naturens och människans lif. Sol och blomma, godhet och snille, J strålar af hans lif! af mitt fulla hjerta kan jag nu älska och beundra er!

Beundran — rika njutningskälla! Hvarföre är du ej mera sökt? Din rena åder skall aldrig tryta för den törstige; i dag på lilla jorden kan han läskas af dig; om tusen sinom tusen år i en högre utveckling af Guds oändliga skapelse skall han dricka dig lika ung och lika frisk. Den njutning, som du ger, är ren och följes af ingen smärta. Lycklig den, som tidigt lär sig beundra det beundransvärda!

Mina tankar klarna på ett sätt, som ger mig stort nöje. Begreppen och tingen reda och ordna sig.

Bristen af urskilning är väl det, som vållar den oredighet och skefhet, som man ser i människornas lif och hör i deras omdömen. Uppfostran borde bilda människan till egen

urskilning. Man lär sig ej att betrakta och urskilja tingen, utan att äfven lära betrakta och bedöma sig sjelf. Så många förolyckade menniskolif, så många menniskokarikaturer uppkomma väl blott deraf, att man ej lärt känna sin genius, eller den Skaparens eviga tanke, som man är kallad att uttala i lifvet, och som är människans verkliga jag. Man förstår sig ej sjelf, man sväfvär öfver i främmande sferer, man härmar andra och glömmar att bli lik sig sjelf, förlorar då sin egna kraft, sin äkta originalitet. Hvilken misslyckad varelse skulle ej den bli, som ville härma Adelaide, hvilken likaledes misslyckad den, som ville filosofera utan hufvud! Hvar och en förblifve i sin sanning. Hvar och en sanning har en lögn att nedtysta.

Och hvad? — njutning, glädje, — de äro då ej mera främmande namn för mig? Hur fort går ej dagen, hur friskt är ej sinnet om aftonen, hur glad tanken att jag är rikare än i går, hur ljus blicken på morgondagen! O

dessa fredliga eröfringar i tankens värld, huru välsignelserika äro de ej.

Jag känner att jag är på en väg, som är i harmoni med mitt natur-anlag och min håg. Jag känner mig fortskrida för hvar dag; det gör mig lycklig. Jag blir klarare med mig sjelf och andra, det gör mig mildare och bättre.

O min far! du älskar mig då! Jag skall göra dig lycklig, min far. Välsignade vare dina tårar, välsignad denna dag!

Ja, min Gud, — ja, mina goda ledande vänner, och du okände och förklarade välgörare, — jag tror det nu, jag känner det på lugnet och kraften i mitt bröst, — jag skall bli god, jag skall bli lycklig och säkert ännu tacka Gud för det lidande, som fört mig på min rätta väg och till min rätta glädje.

Så Edla. Så äfven mången, som motgång och lidande mötte uti unga år. Det liknade en död, och se! — det var blott en pröfning,

en kallelse till högre lif. Jag hade tagit pen-
nan, för att rätta några skriffer i Edlas ra-
der, för att sätta några försummade prickar
på ä och i, samt streck på ett och annat t,
och lät sedan gåsfjädern gå till följande ojem-
na rader, dem mina betraktelser öfver Edla
och många hennes medsystrar framkallade.

Snöflocken om Våren,

eller

Ungdomssorgen.

En Maj-dag kom med bleklad hy,
Vind blåste ifrån nord,
Och himlen hängde tung som bly, —
Då föll ur askgrå vintersky
En snöflock ner till jord.

Men solen sken ur molnets våg
Och frostens gaddar bröt,
En perla skön den snöflock låg,
Och klart mot blåa himlen såg,
Och sjönk i jordens sköt.

Af himlatår'n ett frö blef väckt
Ur slummern, det stack opp,
Och blad och stängel sköto täckt,
Ur dessa steg, en morgonväkt,
Den skönsta blommas knopp.

Den objudna Gästen.

”Fru vill i dag slå på stort,
Samtliga gästerna bjudna på kort.”

FRU LENNGREN.

Snart efter Presidentens afresa flyttade Grefvinnan Augusta ut till oss. Hon ville, som hon sade, vara Adelaide behjelpig vid förfärdigandet af hennes utstyrsel. Jag var ganska litet nöjd härmed, ty jag hade mycket önskat tillbringa denna tid ensam med min älskade Adelaide och mina små. Men Grefvinnan Augusta gjorde sig så treflig, och vänlig och flitig, att jag småningom blef rätt belåten med hennes sällskap. Hon hade kunskaper, hon talade ej mycket, men kunde tala med intresse i många ämnen, och med en sådan förmåga skall det vara bra hårdt emot, om man ej på längden skall göra sig värderad och omtyckt.

Sedan Gref Alarik var borta, läto Baronessan och unga Otto se sig oftare; Adelaide var alltid vänlig emot dem och var glad då de

kommö. Adelaide höll af dem, hennes hjerta var så älskande, alla som visade henne ömhet, blefvo kära för henne.

Vårt lif under dessa par månader förflöt angenämt, men så enformigt, att jag till kort redogörelse därför ej tycker mig kunna göra bättre, än begagna den modell, som jag funnit i ett visst ungt fruntimmers dagbok.

Den 1 Juli. Promenad. Läsning. Arbete.
Samtal.

d. 2	—	d:o.	d:o.	d:o.
d. 3	—	d:o.	d:o.	d:o.
d. 4	—	d:o.	d:o.	d:o.
d. 5	—	d:o.	d:o.	d:o.
d. 6	—	d:o.	d:o.	d:o.
d. 7	—	d:o.	d:o.	Prosten här på besök.

och så vidare för vecka efter vecka. Men lefve den *glada* enformigheten, för att låta dagarna gå fort och hålla kropp och själ vid mod och makt!

Oförmärkt nalkades tiden för Gref Alariks återkomst. Adelaide emotsåg den med innerlig förtjusning, och mången gång om dagen

räckte hon ut sina armar såsom för att emottaga honom, och nämde hans namn i de ljufvaste, innerligaste toner.

En annan dag nalkades äfven, nemligen Excellensen G***s födelsedag, och Baronessan och Otto lågo öfver Adelaide med böner att taga en roll i en liten pjäs, som skulle uppföras på denna märkvärdiga dag, Excellensen till syrpris och hela grannskapet både när och fjerran till uppbyggelse och gamman. Jag afrådde Adelaide från att samtycka, ty jag fruktade att Gref Alarik skulle kunna taga detta ganska illa; men Adelaide tyckte det vara så ovänligt, så omöjligt att säga nej. Hon sade: "Jag har gjort dem så mycken sorg, huru skulle jag kunna neka mig att göra dem litet nöje, då det så lätt kan ske?"

Hon var dessutom så viss om att snart få Gref Alarik god åter och nöjd med allt, så att jag slutligen teg, men såg henne med verklig hjertängslan föras bort af den triumferande Baronessan. De olyckliga små Pullorna hade hittat på att skaffa sig frossan, hvilket hindrade mig att följa Adelaide och vaka öf-

ver henne. Grefvinnan Augusta blef qvar med mig, för att hjälpa mig med Pullornas vård, som hon sade. Jag visste aldrig rätt, om jag kunde tro henne. Gref Alarik hade utsatt sin ankomst till de sista dagarna af Augusti, och således till halfannan vecka efter dagen, då Adelaide enleverades af Baronessan.

Pjesen, som skulle spelas, hette "den objudna Gästen." Exellensen, som skulle öfverraskas med denna och äfven med väl sjuttio bjudna gäster, var så artig, att han låtsade vara döf för allt spikande och hamrande inom hus, då teatern skulle sättas upp, och blind för allt, som föregick omkring honom; han tycktes icke det minsta begripa, att något ovanligt var å färde; ja, han var så fin och så ämabel, att då man till förmån för pjesen hemligt tog ifrån honom hans kraschan och hans nattrock, berättade han för sin familj, att han säkert tappat dem. Medan alla människor arbetade på att syrprenera honom, roade han sig å sin sida med att syrprenera abborrarna i en liten alskuggad å, derigenom att han med sitt trollspö hastigt flyttade de

stackars små ur vattnet upp på torra landet.

Baronessan var den lyckligaste och mest sysselsatta människa i världen; hon ordnade om glacer och kulisser, om toiletter och eklärering, samt medlade oupphörligt emellan de stridande aktörerna, hvilket icke var det lättaste; ty under det man emellan vänner och bekanta bjöd ut och tog sig roller, befanns ibland, att dottern i pjesen skulle få fem mödrar, och rätt som det var hade man åtta döttrar och ingen mor. Hennes nåd blef kammarjungfrun, och kammarjungfrun blef hennes nåd, m. m. Otto höll orubbligt fast för sig älskarens roll, men han hade bottenlöst svårt att lära sig den utantill. Morgon, middag, afton hörde man honom upprepa den, men hvar morgon, sedan han sagt:

”o himmel hvad ser jag?!”

måste han stanna, för att i boken se efter hvad han såg; och hvar afton, se'n han vid kärleksförklaringen med mycken värma utropat:

”Gudomliga Julie! stanna, hör mig,”

kom han af sig. Han var likväl vid så out-

tröttligt godt mod och godt lynne, så ifrig, och dessutom så envis, att ingen tänkte på att göra honom rollen stridig. Den oförsigtiga Adelaide samtyckte, fastän efter långvarigt vägrande, att spela älskarinnans roll, förhörde Otto i sin och skrattade så hjertligt med honom åt hans glömska och missägningar.

Och den stora dagen kom. Aktörerne voro klädda, gästerna samlade, ljusen tända. Orkestern spelte Rossini, ridån gick upp, Hans Excellens sade "Ah!"

Hvem var skön, hvem var en älskvärd älskarinna, hvem förtjuste allas ögon och hjertan, om icke Adelaide?

Hvem var förtjust, och hvem kom af sig, om icke Otto? Hvem hjälpte honom, hvem var stor i värde, ehuru gömd och glömd, nu som ofta, om icke sufflören? Vi ha kommit i farten att berätta genom frågor, låt då gå vidare så. Hvem är denne med de bleka, stränga dragen, som smyger sig tyst bland åskådarne, döljer sig längst bort i salen och vänder ej sitt mörka öga från den af ungdom och skönhet strålande Adelaide? Hvad vållar

att Adelaides spel på en gång blir osäkert, att hennes öga sväfvar oroligt forskande bland åskådarne, såsom hade der någon syn skymtat förbi och försvunnit?

Stunden för kärleksförklaringen var kommen, Otto utropade:

"Gudomliga Julie, stanna, hör mig!"

Men Julie hörde ej mer; hennes strålande blick var orörligt fästad på något föremål i fonden af salen. Utan ursäkt sprang hon plötsligt ifrån den förvånade Otto och in i kulisssen. Mållös af glädje och förtjusning öppnade Adelaide sina armar för den, som här kom emot henne; men det var en kall hand, som ovänligt fattade hennes, det var en sträng, ehuru älskad röst, som påminte henne om att återvända på teatern och fortsätta sin roll. Adelaide, förvånad och skrämmd, sväljde sina tårar och gick. Spektaklet var snart slut, Gud ske lof, men ett annat tog vid. Det var ej Leonore, som af sin älskares vålnad bortföres i natten till ett ännu nattligare hem, — men något icke olikt, ty då Adelaide gick ut ifrån scenen, fattades hon af samma iskalla

hand som nyss, en kappa sveptes omkring henne, och hon bars i en vagn, och vagnen, dragen af eldiga hästar, rasslade af med vindens snabbhet. Adelaide sade ej ett ord, gjorde ej tecken till motstånd, men då stormen hven omkring vagnen, och regnet slog på fönstren, och svarta natten var rundt omkring, och den höga gestalten vid hennes sida satt i det flämtande lampskenet blek som en vålnad, och orörlig, och stum, då kände hon som ville hennes hjerta brista, och hvad kärleken har ömt, hvad ångern har rörande, leenden, och böner, och tårar, det utgöt hon öfver bilden vid hennes sida. Men allt var fruktlöst. Gref Alarik blott såg på henne med en genomträngande blick, men talade ej. Slutligen förlorade Adelaide modet, hennes hjerta sammandrogs, hennes tunga förlamad, hennes kinder bleknade, hon teg försagd och djupt nedslagen, och lång var den nattliga färden för henne och för honom.

Tyst som han fört henne uti vagnen förde Gref Alarik henne ur densamma, och öfverlemnade henne till mig, som kom emot dem.

Sjelf begärde han ett samtal med Grefvinnan Augusta. Adelaide var i början af smärta och förskräckelse alldeles stum. Men snart bragte min ömhet och mina frågor henne åter till sig sjelf, och hon gaf luft åt sina tårar och sin förtviflan. "Ack om han ändå stormade!" sade hon, "om han förebrådde mig aldrig så hårdt och häftigt, — det skulle vara mig ljufvigt emot denna köld, denna tystnad, — den dödar mig!"

Hvad Grefvinnan Augusta sagt Gref Alarik, vet jag ej, men visst är, att han kom ifrån henne i en mildrad sinnesstämning. Jag talade äfven vid honom, för att ursäkta Adelaide; han hörde mig höfligt, men kallt; jag kunde märka, att han mistrodde mig, att han var missnöjd med mig, — och sanningen att säga, var jag det äfven med honom. I stället att uppriktigt tala med Adelaide, att förebrå henne hennes tanklöshet eller lättsinne, om han ville ge hennes ungdomsfel ett så strängt namn, — i stället att sedan förlåtande och kärleksfullt sluta henne till sitt bröst, hvilket hon så väl hade förtjenat, — gjorde

han en half försoning med henne af en slags faderlig sort, — och Gud förlåte mig det, — men jag tror han kände sig ganska litet faderlig just då. Han föreställde henne med en slags stel mildhet oförsigtigheten af att nu spela en älskarinnas rol emot en ung man, hvars kärlek till henne var bekant för hela världen, såväl som för henne sjelf.

Adelaide erkände allt, men Gref Alariks stora förnuft och skenbara köld under allt detta lade ett hittills främmande tvång på hennes unga varma hjerta; hon blef förlägen och rädd. Jag var ond på Gref Alarik och började allt mer och mer frukta, att han ingenting mindre var, än den fullkomliga man, jag förr trott mig se i honom. Jag var ond på honom, ty han var den första, som stört Adelaides sköna, älskvärda trygghet; det var han, som lärt henne känna plågsam fruktan och oro. Den syndarn! Huru kunde han undgå att läsa hennes oskuld, hennes kärlek i hennes ögon, i hela hennes väsen? huru? Jo derföre att han sjelf var svag, att han var brinnande svartsjuk. Dessutom misstänker jag

att han var rädd utsätta sin egen värdighet genom att visa en kärlek, som han fruktade ej vara fullt besvarad, — kanske tyckte han sig vara för god att älska Adelaide! Jag var mycket ond på Gref Alarik.

En Krisis.

”Ett bittert hjerta söker efter att göra skada; men en grufvelig engel skall komma öfver honom.”

Ordspr.B. Kap. 16: v. 7.

Det tillstånd af spänning, i hvilket Adelaide och hennes fästman befunno sig, blef med hvar dag mera våldsamt, och man såg, att det snart måste komma till en brytning. Adelaide var öm men orolig; hennes blickar sökte hans, men de voro ofta tårfulla. Han åter var ibland kall ända till hårdhet emot henne, hans blickar förrådde misstauka, hans ord voro bittra; detta tillstånd följdes ej sällan af utbrott af passionerad kärlek, som förskräckte Adelaide sjelf. Det var skönt att se, huru hon då lugnade honom, huru hon med en

engels röst talte till honom de ljufvaste ord, och öfverflyttade på Svenska språket hela det Italienskas rikedom af benämningar för älskade. Det var skönt att se, huru då det oroliga och vilda i hans väsende småningom stillade sig. Hela timmar kunde han sitta vid hennes fötter och sola sin blick i hennes, som strålade af godhet och kärlek, — och hans öga såg klarheten i hennes, och öfver hans sköna panna spred sig ett stilla lugn. Hon lekte med lockarna af hans hår, hon sjöng till honom de ljufligaste sånger, och vaggad af tjusningar lutade han sitt hufvud mot hennes knän, och mången gång då föllo tårar nedför hans manliga kinder. Då Adelaide såg dem falla, torkade hon bort dem under de ljufvaste bannor, och lifvet var åter harmoniskt och ljuft för dem båda. Efter sådana stunder öfverlemnade Adelaide sig å nyo åt hela sin medfödda glädtighet: hon skrattade, sjöng och lekte med allt som omgaf henne, till dess en sträng blick af Gref Alarik, en hastig köld i hans väsende, åter qväfde hennes oskyldiga glädje.

Grefvinnan Augusta talade ofta ensam med Gref Alarik. Detta gaf mig en besynnerlig oro. En afton, då de älskande under ett ögonblick tycktes ha glömt hela världen för att blott känna att de tillhörde hvarandra, då de stodo mun mot mun, sköna och saliga, — då öfverraskade jag i Grefvinnan Augustas mörka öga en blick, blott en hastig blick, — ty hon reste sig häftigt dervid och gick ur rummet, — men dess uttryck lät mig rysa. Afund, hat, förtviflan låg i denna blick; den liknade en mördande pil. Och en mörk misstanke öfver Grefvinnan Augusta reste sig nu inom mig, jag beslöt att noga iakttaga hennes rörelser.

Jag gick ut för att tillreda théet, och syselsatte mig derunder att implanta i små Pullornas hjernor den kunskapen att théet växte i China, att det var bladen på en buske o. s. v. Grefvinnan Augusta kom dervid och satte sig bredvid mig, aflägsnade Pullorna under någon förevänning, och medan hennes darrande hand lekte med thésilen, sade hon med halfhög röst:

”Mamsell Rönnqvist kan ej föreställa sig, huru anblicken af tvenne lyckliga älskande smärtsamt upprör mitt hjerta, — hvilka sönderslitande minnen denna syn uppkallar hos mig. Jag känner igen all den sällhet jag ägt, för att med detsamma känna allt hvad jag förlorat, för evigt förlorat. Jag kan bli vansinnig i en sådan stund, och jag skyndar då att undvika en syn, som dödar mig.”

Sannolikheten i denna förklaring, det enkla sätt, på hvilken hon framförde den; uttrycket af bitter smärta, målad i hennes unga vackra ansigte, tårarna, som runno utför hennes kinder, allt förde mig att i mitt hjerta göra henne en tyst afbön för de misstankar jag hyst. Härtill kom att hennes ömhet för Adelaide, och hennes flit vid hennes bröllopsklädning tycktes tilltaga ju närmare den viktiga dagen kom. Hon begärde att Adelaide skulle flytta in i hennes rum, åtminstone för nätterna, föregifvande att de åskor, som nu ofta gingo nattetid, verkade starkt på hennes nerver och borttogo hennes sömn; men hon

kunde icke tåla ha någon inne hos sig utom "den goda Engeln Adelaide."

Då Adelaide samtyckte kunde jag ej vägra, men det kostade på mig att mista närheten af min älskling, att icke mera få vara ett stilla vittne till det kärlekslif, som, då allt var tyst och hvilade i den stilla natten, så ofta utalade sig i böner för den älskade, i uttryck af den innerligaste tacksamhet till det allgoda upphofvet af all ren kärlek och sällhet.

Hvad jag snart med oro märkte var, att Adelaides glädtighet synbart aftog ifrån den stund hon flyttade till Grefvinnan Augusta, som bodde i ena flygeln af huset, under det jag med Pullorna bebodde den andra, — och besynnerligt nog tycktes hennes ömhet för systemen dagligen tilltaga.

Gref Alarik äfven sökte oftare Grefvinnan Augustas än Adelaides sällskap, på denna sednare kastade han blickar, dem jag ej kunde förklara mig, så lågande och dock så mörka. Jag sökte förklaring af Adelaide, men hon undvek mig; Gref Alarik gjorde så äfven,

och med synbar köld, då jag ville för honom yppa mitt hjertas oro, — och små Pullorna pjunkade oupphörligt, och fordrade vård och muntran, hafresoppa och karameller, så att jag tvingades att öfverlemna de oroliga tre till sig sjelfva och kunde ej göra annat än bedja Gud styra allt till det bästa. Detta var en orolig tid, och några slägtingar till Presidenten, som kommo att besöka oss för en tid af några veckor, voro i denna stund välkomna såsom förströelse, — men att en sådan i denna stund behöfdes — deri låg ej något godt.

För att icke afbryta ordningen af min berättelse, vill jag spela rollen af clairvoyante, och efter hvarann såsom de förekommo i verkligheten anföra de uppträden, som först långt efter de voro förbi blefvo mig berättade. Vare då ridån för läsaren uppdragen, och Grefvinnan Augusta framträde!

"Jag är din vän, Alarik!" sade Grefvinnan Augusta till honom, under de samtal, som hon ofta hade med honom, — "din vän, i ordets djupaste, innerligaste bemärkelse. Ditt

väl, din sällhet, är min lifligaste önskan på jorden. O! hvad ville jag ej gifva, på det Adelaide vore dig fullt värdig! Jag vill ej förhastad mitt omdöme, — men Adelaides flyktighet, — hennes gränslösa begär till prakt och nöjen, som hon nu för din skull döljer, — hennes vänskap för Otto, hans kärlek, hans rikedom, — hennes uppförande mot honom under din frånvaro, — allt gör mig tvekan. Ändå är jag viss på att Adelaide älskar dig så som hon kan älska; men hon är så lättsinnig; — hvad? du vill tala öppet med Adelaide?! Låt henne blott få en aning om dina tvifvel och din smärta, — och hon skall gifva dig försäkringar om sin eviga kärlek, som skola förskinga alla dina tvifvel för ögonblicket; — men huru hastigt slocknar ej denna blossande eld? Låt oss ingenting förhastad. Var stilla, visa dig lugn med Adelaide, var uppmärksam på hennes lif och väsen, — och snart skall du kunna inse, om hon kan göra dig lycklig, om du är nog för henne, om hon förstår att älska dig.”

”Det är naturligt,” — sade hon en annan

gång, då Gref Alarik, upprörd och häftig, ville spränga den boja af misstanka, som hon lyckats att väfva allt hårdare omkring hans själ, — det är naturligt att denna spänning, denna förställning med den du så ömt älskar, skall förefalla dig odräglig. Gå då, Alarik, — din systerliga vän vill ej lägga ett hand på dig, blott varna dig ville hon, — gå till den älskade, yppa din oro, din smärta, — mottag hennes eder och hennes tårar, och gå sedan att med henne knyta det heliga band, som blott döden skall upplösa, — o! Gud, Alarik, — skall det betrygga eller förstöra din sällhet?....”

Gref Alarik, orolig och plågad, yttrade sin önskan att tala vid mig om Adelaide.

”Mamsell Rönqvist!” afbröt honom förvånad Grefvinnan Augusta, ”Mamsell Rönqvist — en beskedlig fjolla*), som ingen egen tanke eller öfvertygelse har, som tror blindt allt hvad Adelaide säger henne, och om denna i

*) Oändligen förbunden, min nådiga Grefvinna!

en upprörd stund försäkrar, att hon icke kan lefva utan dig, så skall Mamsell Rönqvist finna oerhörddt, att du ej tror derpå, om äfven du dagen derefter fann Adelaide i Ottos armar!

"Du, Alarik," hviskade hon vid ett annat tillfälle, — "du är ej den man, som låter dig förblindas af passionen, som skulle vilja köpa några ögonblick af rusig glädje med förlusten af en hel lifstids klara besinnade sällhet. Stilla står du och öfverskådar striden i ditt eget, så väl som uti andras bröst, och låter lugnt oförståndet och villan uttala sig innan du dömer. Du är ej slaf af händelsen, ej af andras välde, ej af ditt eget hjerta, — o! min vän, hvad jag beundrar dig, och huru få äro lika dig! Och snart skall väl denna plågsamma oro upphöra. Jag själf får dagligen mera tillfälle att blicka in i Adelaides hjerta, — snart skall du kunna få det ljus, den visshet, du önskar . . . och vore äfven denna visshet smärtsam . . . jag känner dig — du är ej den, som skall vända bort
din

din blick, — lugn, om äfven lidande, skall du se sanningen i anletet, — du är en man.”

Det finnes hos mannen något oändligen svagt för smicker, särdeles för det smicker, som prisar hans sjelfständighet och högre vishet, — och han blir så lätt bunden just derföre, att han i allmänhet tror sig så fri.

Gref Alarik var en ädel och kraftfull man, jag upprepar det nu i denna stund, då läsaren torde finna honom bra svag. Men är han väl den enda ädla och starka natur, som haft en svag och sårbar sida — som af en listig siren-tunga blifvit förförd att vända sig ifrån det ömma trogna bröst, som andades blott för honom?

Vi vilja nu se Grefvinnan Augusta tillsammans med Adelaide.

Om aftnarna, sedan de gått in i deras sängkammare, började merendels Grefvinnan Augusta häftigt gråta och klaga. Hon sade att hon var den olyckligaste varelse i verlden, att hon hoppades få dö snart. Tydligare ut-

tryckte hon sig icke. Adelaide sökte förgäfvets med böner, smekningar och deltagande tårar, förmå henne att yppa orsaken till sin smärta, eller mildra dess utbrott. Grefvinnan Augusta svarade blott med tårar, och dessa scener förnyades flera gånger under natten, och förstörde den goda Adelaides både sömn och sinnesro. Grefvinnan Augusta besvor henne om tystlåtenhet, bad henne att, så vida hon ej ville sin systems eviga olycka, icke för någon meniska på jorden, aldraminst för Alarik, omtala hennes oro och lidande; hon fordrade Adelaides ed härpå, och Adelaide gaf den gråtande.

En afton var Grefvinnan Augusta lugnare än vanligt. Hon skämtade glädtigt med Adelaide, som åter denna afton var orolig och tyst. Hon tog fram sina juveler, äkta perlor, sina dyrbarheter af alla slag, och prydde dermed Adelaides hår, hals och armar, förde henne sedan framför spegeln, i det hon sade:

”Se huru skön du är! huru bländande skön! Du kunde förtjusa hela världen!”

Adelaide stod framför spegeln, betraktande

sig, och verkligen bländad af sin egen skönhet. Ofrivilliga leenden började stråla öfver hennes ansigte i kapp med diamanterna.

"Se!" utropade Grefvinnan Augusta, "huru väl denna furstliga prydnad passar dig! Hvilken skada att ingen hädanefter skall se dig så, — att du aldrig skall kunna bära juveler!"

Hastigt vände sig Adelaide ifrån spegeln. "Tag bort! tag bort!" ropade hon, djupt rodnande, "han skulle ej tycka om det!"

"Han? hvilken?" frågade Grefvinnan Augusta.

"Alarik!" svarade Adelaide, och hon plockade af sig de dyrbara smyckena med en hast, som om de hade stuckit henne. Hon samlade dem i sina händer och sade glädtigt leende: "se Augusta, allt detta ger jag bort för en blick af honom!"

Grefvinnan Augusta återtog sina smycken, och lade dem, utan att säga ett ord, åter ner i deras askar. Härpå följde ett utbrott af smärta, häftigare än något af de, som föregått. Hon tycktes vara förtviflan nära. Ut-

om sig af medlidande och förskräckelse föll Adelaide på sina knän och omfamnade gråtande systemens. "Säg mig," utropade hon, "o! säg mig, Augusta, hvarföre du lider så djupt; säg mig på hvad sätt jag kan hjälpa dig. Jag vill göra allt, allt för dig!"

"Allt?!" upprepade Grefvinnan Augusta, och såg på systemen med en misstrogen och sorgsen blick.

"Ja, allt!" upprepade Adelaide, "allt, som icke är Alarik emot."

"Och om det nu vore ack Gud! jag olyckliga Alarik! älskade Alarik!"

Adelaide såg på systemen med stum förvåning.

"Jag älskar honom, Adelaide, jag tillber honom! — och han tillhör dig, — se der min hemliga sorg, min förtviflan och min död. Jag skall ej öfverlevva den dag, som för alltid förenar honom med dig. Och väl mig då detta hjerta skall upphöra att blöda, då det får sluta sin långa, långa kamp. Lemna mig Adelaide, — lemna mig, du kan ej hjälpa

mig, — du kan ej, du vill ej gifva mig honom?!”

”Och huru skulle jag,” sade den bleka och darrande Adelaide, ”kunna gifva dig honom? Det är ju hans sällhet, hans val, som sättes i fråga? han älskar ju mig!....”

”Och om Adelaide! om hans val ändå kunde bli fritt, om hans sällhet ändå kunde bli tryggad?....”

Adelaide betraktade systemen häpen och frågande; denna satte sig bredvid henne och fortfor med en grym förtrolighet:

”Säg mig, Adelaide, tror du att Alarik är en man, som allenast frågar efter kroppens skönhet hos qvinnan? Tror du ej att han i sin hustru äfven behöfver ett sällskap, en vän, som delar hans upphöjda tankar, hans genialiska åsigter af lifvet och tingen, som älskar hvad han älskar, lefver för hvad han lefver, som är ett mottag för hvad hans själ har djupast, som är allt för honom såsom han är allt för henne. Eller är min öfvertygelse om den art af sällhet, Alarik söker, ogrundad? Är den blott en dröm?”

Adelaide studsade; hon svarade ej, men blekhet och rodnad skiftade på hennes kinder; hon andades kort och hastigt.

”Tror du,” fortfor Grefvinnan Augusta, ”att du har allt, hvad som kan göra Alarik lycklig — du, som ej kan deltaga i hans njutningar, och ej förstår hans sträfvande? — Förlåt mig, Adelaide, jag ville ej göra dig ondt; jag ville blott visa dig en sanning, som du dock ej länge mer kunde dölja för dig sjelf. — Du är ej nog för Alarik.”

Adelaide kände sig träffad. Hon bleknade alldeles, hon sammanknäppte sina händer i sitt sköte, och stora tunga droppar föllo från hennes ögon.

”Nej, Adelaide, du är ej nog för honom; ännu fäster honom din skönhet och din kärlek, men du måste sjelf känna att detta band blir för hvar dag lösare. För hvar dag känner han bättre, att han ej kan bli lycklig med dig, att du ej kan fylla hvad hans stora själ behöfver, — för hvar dag aflägsnar han sig mer och mer . . .”

”Han älskar mig! han älskar mig ändå!” ropade Adelaide med våldsamt rörelse.”

”Hans ömhet, — hans sorgliga ömhet, — vittnar om att han tycker det är synd om dig, — hans tilltagande köld, hans oro, att han önskade kunna vara dig qvitt....”

”Mig qvitt!” upprepade Adelaide, och stolt höjde sig hufvudet, och svällde bröstet, under det harm lågade i det tårfulla ögat, — ”ifrån första ögonblicket af en sådan önskan i hans bröst, är han fri för mig. Men,” och här slocknade på en gång all harm, och bittra tårar flödade å nyo, — ”hvarföre talar du så Augusta, hvarföre plågar du mig så grymt? Du kan ju ej veta hans tankar, du kan ej känna....”

”Och om jag ändå visste? Om jag nu kunde visa dig säkra prof på att jag känner hans tankar och hans önskningar O! Adelaide! dåraktiga Adelaide! behöfs väl andra bevis än dem hvar dag ger oss? Till hvem vänder sig Alarik, då hans själ är full af rika och sköna tankar, då han behöfver uttala sig och bli förstådd? Till hvem vänder

han sig, då hans hjerta är bedröfvadt, till hvem, då han harmful full går ifrån dig, — till hvem, Adelaide?"

"Gif mig andra bevis, — jag behöfver ändå ha, jag vill se andra . . . flera bevis!" ropade utom sig Adelaide.

"Äfven dessa finnas och kunna uppvisas," fortfor med förfärlig köld Grefvinnan Augusta, och i det hon löste en hårkedja, som låg kring hennes hals, tog hon upp en liten medaljong af guld, hon tryckte på en fjäder, och den öppnade sig och visade Adelaide hennes fästmans porträtt, ännu en annan fjäder sprang och hon kände igen en lock af hans hår.

"Känner du detta porträtt?" frågade Grefvinnan Augusta, "känner du detta hår, — nej räck ej ut handen derefter, det är ej ditt, det är mitt, — Alarik gaf mig det till minne af sig, till bevis af . . ." hon fullbordade ej.

Adelaide drog efter andan, sprang upp, och slog vildt ihop sina händer, utropande: "är det möjligt? min Gud är det möjligt?!"

"Och hvarföre," frågade Grefvinnan Augu-

sta med ett hånande leende, "skulle det vara så omöjligt, så onaturligt? Alarik känner att han och jag i allt sympatisera, att våra själar verkligen utgöra blott ett Adelaide! hör mig, och döm emellan oss, och döm honom! Jag var Gref Alariks första tycke, han älskade mig innan han älskade dig. Man kände det allmänt i världen, man talade öfverallt derom, man ansåg en förbindelse emellan oss så godt som afgjord, äfven jag gjorde det, ty jag älskade honom, och hans ringa förmögenhet var snarare ett skäl för än emot honom i mina ögon, — då, Adelaide, trädde du emellan oss, din skönhet bländade Alarik, han blef liksom tjust af dig, — men du ägde honom aldrig, — du kunde aldrig äga honom fullt. Nu känner Alarik det; nu, då hans förbländning småningom upphört, nu ser han med saknad tillbaka på mig; han känner att himmelen skapade oss för hvarandra, att han blott med mig kan finna den varaktiga, den ädla sällhet, som han söker i lifvet; — är det då underligt, om han skulle ångra den tjusning, som

fäste hans sinnen vid en annan — den svaghet, som gjorde honom till slaf för hela hans lif? Din goda tanke om dig sjelf, Adelaide, ditt öfvermod....”

”Har jag varit öfvermodig, Augusta?”

”Ja, du har varit det!”

”Så förlåte mig Gud det!”

”Har du någonsin tviflat på att icke alla måste älska dig, att icke din vilja måste vara lag för alla? Har du någonsin brydt dig om att rätta dig efter andras önsknningar, att lefva för andras skull? Har du icke tagit emot den kärlek, som skänktes dig såsom en skyldig tribut åt din skönhet och älskvärdhet, och ej med en kristens ödmjuka tacksamhet? — Finner du icke ännu i denna stund onaturligt att Alarik, den ädle, förgudar dig med alla dina fel, — är detta icke öfvermod, ett djerft, oerhört öfvermod?”

”Du är hård Augusta! Har jag varit öfvermodig, o! så är jag hårdt straffad.”

”Allt är icke din skuld i Alariks förändrade sinnesstämning, Adelaide! — lyckan är äfven emot dig. Du är fattig, Adelaide,

— jag är rik. Alarik är ingen svärmare, han är en förständig man, — han känner att han icke är gjord för att mura sig in i ett trångt hem, bland barn, väfstolar, och all slags tarflighet; han känner att han är skapad för en större verkningskrets, att han är skapad att lysa i världen, för att upplysa den; och han vet att jag äger hvad som skall sätta honom i stånd att vidga sin verkningskrets, det, som kan gifva honom medlen att vinna hvad hans ärelystna själ eftersträfvade.”

”Rikedomar?!” sade Adelaide med en ton af djup sorgsenhet, — ”rikedomar, ära, — o! kunna de väl gifva honom mera sällhet än min ömhet, än min innerliga kärlek?!”

”Äfven jag har ömhet, äfven jag har kärlek, Adelaide!” sade Grefvinnan Augusta, i det hon lade sin hand på systemns arm och tryckte den hårdt, — ”o! ingen vet huru jag älskat honom, — och min kärlek skall blott sluta med mitt lif. Om din ömhet, Adelaide, vore nog för honom, hvarföre är han ej lycklig, hvarföre plågar han både sig och dig,

hvarföre tyckes han bli mera orolig; mera olycklig, ju närmare dagen till er förening nalkas. Var öfvertygad Adelaide, att han skulle vara glad finna anledning och tillfälle att slå opp med dig, att upplösa en förbindelse, som så litet passar honom. Det är blott ömkan med dig, som återhåller honom."

Adelaide gret våldsamt. "Jag skall tala vid honom," ropade hon, "jag skall fråga honom, om han ej älskar mig mera, — och då jag hör det ordet af hans egen mun — då skall han vara fri."

"Du skall fråga honom Adelaide?! På det han må neka till sanningen af medlidande för dig, och afsäga sig sin lycka för din skull. Är detta ädelt, Adelaide?"

"Jag skall fråga en vän hur jag bör göra, — jag skall tala vid"

"Vid Emma Rönnqvist?! på det hon må tala vid Alarik, förmå honom med böner och tårar att förblifva dig trogen! Ty du vet väl att hon älskar dig öfver allt i världen, och skulle utan tvekan uppoffra alla andras sällhet för din."

”Min Gud, hvad skall jag göra?!” utropade Adelaide förtviflad.

”Hvar är nu din så beprisade godhet, Adelaide, hvar ditt ljusa förstånd? Du ser, du vet, att du med ett ord, med en enda modig sjelfförsakande handling kan göra två varelser lyckliga, — den man, som du säger dig öfver allt älska, och din syster; — du vet det, Adelaide, och du tvekar, — och du vill uppoffra dem för din egen sällhet! Och hvilken sällhet kan härefter bli din, — förenad med en man, som icke älskar dig, som blott nödtvungen tar dig till sin hustru?! Se Adelaide! jag har länge tegat med min kärlek, länge kämpat emot den, — jag ville att du skulle bli lycklig, — och jag — ville dö; — men i dag har det blifvit mig klart, att jag med min sällhet äfven uppoffrade Alariks, — denna visshet, denna fördubblade smärta, ha aflockat mig min hemlighet. Förlåt mig, Adelaide, förlåt det lidande jag förorsakat dig, — jag skall vara tyst härefter, och snart — snart skall döden försegla dessa läppar, —

ty jag vet, Adelaide, hvad du inom dig beslutit, — jag vet det!....”

”Nej, du vet det icke!” sade Adelaide, i det hon steg upp med stolt sjelfbeherrskning och ögat klart af sublim försakelse. ”Men o!” — och hon såg upp till systemen med hopknäppta händer och ett uttryck af obeskriflig ångest, — ”Augusta kan du göra honom lycklig?!”

”Du tvekar derpå efter allt hvad du sett, hvad jag sagt? God natt Adelaide!”

”Nej stanna! förlåt! men o! jag har så älskat honom! det låg en sådan visshet här,” — hon lade handen på sitt bröst — ”en sådan visshet om att jag kunde göra honom lycklig, att ingen kunde det såsom jag, att jag ensam hade nyckeln till hans hjerta, — att han evigt måste älska mig såsom jag honom, oakadt alla tillfälliga rubbningar, oakadt alla mina brister, — det var en visshet, som jag tyckte ingen och intet i världen kunde frånrycka mig och ändå nu huru är det?” frågade hon sig i stilla förvirring, i det hon strök handen öfver sin panna — är

den borta? borta? Hon tog medaljongen, som låg på bordet, och frågade: "Alarik gaf dig denna?"

"Ja!"

"Augusta!" sade Adelaide högtidligt, men med en darrande röst, i det hon stödde sig mot bordet, — "Alarik skall blifva din, — jag skall ej skilja er åt. O! huru ovärdig vore jag ej, om jag kunde tveka emellan hans sällhet och min; men," — och hon förde åter handen öfver pannan, — "att de icke äro ett, är hvad jag ej ännu rätt kan begripa. Jag vet väl att jag icke var honom värdig, att jag aldrig skulle bli det fullt; — men o! att han skulle döma mig så ovärdig! Jag är så ung ännu, — jag beundrade honom så högt, jag älskade honom så innerligt, — och att han så skulle förakta mig!"

"Betala honom med lika, Adelaide! Denna stolthet anstår väl en qvinna, förakta honom åter, förkasta honom!"

"Aldrig!" sade Adelaide, i det hon med handen gjorde en aflägsnande åtbörd, — aldrig! Han kan försaka mig, och jag skall dock all-

tid älska honom; han kan forakta mig, och jag skall dock alltid välsigna honom. Det kan ej bli annorlunda, Augusta!" ropade hon, i det hennes tårar å nyo började att flöda, — "det finnes ej i mitt hjerta annat än kärlek till honom, — nu, nu i denna stund, då jag ser bevisen af hans otrohet mot mig, af hans missaktning för min ömhet, — finnes det ingen droppa bitterhet emot honom i mitt hjerta, — nu ville jag, såsom alltid, gerna dö för honom, — ack! jag gör ju mer, jag försakar all min sällhet, all min lefnadsglädje för hans skull!"

"Ädelmodiga Adelaide!" utropade Grefvinnan Augusta och slöt henne i sina armar.

Adelaide satt stum och orörlig.

"Och nu Adelaide," fortfor systemen, "var fullt ädelmodig. Vill äfven medlen, som föra till ändamålet."

"Hvad skall jag göra?"

"Skrif i morgon bittida en biljett till Tant Ulla, bed henne att komma och afhämta dig för några dagar till R."

— "Till R.! och hvad skulle Alarik tänka? Otto är ju"

"Jag trodde att din afsigt var att återgifva Alarik sin frihet;" sade torrt Grefvinnan Augusta.

"Det är sant, o det är sant! Ja, jag skall skrifva, jag skall fara, och han skall då få det tillfälle, som du säger att han söker. Och nu, — lemna mig Augusta, lemna mig, jag behöfver vara ensam"

"Om du ångrar dig, Adelaide?"

"Jag gör det ej, — men lemna mig nu, gå, gå ifrån mig stanna Augusta! Kyss mig först! o! om du gör honom lycklig, skall jag gerna förlåta dig all den smärta, du gifvit mig. Gud välsigne dig så som du gör Alarik lycklig!"

Systrarne skildes och tillbragte å hvar sin sida en sömnlös natt.

Tidigt på morgonen dagen derpå förmådde Grefvinnan Augusta sin syster att skrifva den omnämnda biljetten. Sjelf skref hon i hemlighet en till Otto, lydande sålunda:

"Friskt mod min kära Otto! Hvad jag län-

ge väntat och förutsagt, har inträffat. Adelaide har tröttnat vid Alariks jemna missnöje, såsom han vid hennes flyktiga väsen. Den tråd, som förenar dem nu, är så svag, att den skall brista vid minsta gynnande pust. Adelaide tänker med ömhet på dig. Kom i dag på förmiddagen till B. Kom med din mor, men gå genast vid ankomsten ner i trädgården, i löfsalen till venster; — vänta der Var en man Otto, och du skall finna i den du älskar — en qvinna. Men låtsa i början vara förtviflad och misströstande. Hemlighet och punktlighet.”

Sedan hon skrifvit, gick hon ut för att afsända budet.

”Redan uppe och ute?” sade Gref Alarik, som, återkommande från en af sina vanliga morgonvandringar, mötte henne på trappan.

”Den sköna morgonen har lockat mig ut, äfvensom dig, — jag har tillbragt en orolig natt, — jag behöfde känna den friska, rena luften.”

”Hvad gör Adelaide?”

”Jag vet ej, skrifver en biljett, tror

jag. O Alarik! — min fruktan är nästan bekräftad, Adelaide är blott en svag och fåfång qvinna. Otto och hans rikedomar lefva mer i hennes sinne än du, — och jag misstänker att blott medlidande, kanske äfven fruktan för dig, afhåller henne från att öppet erkänna det. I går aftons klädde hon sig i mina juveler . . .”

”I går aftons?!”

”Ja, — och stod länge framför spegeln, betraktande sin verkligen bländande sköna gestalt med djupa suckar.”

Gref Alarik lutade sig mot en af pelarna vid balustraden, och kylde mot den sin brännande panna.

”Alarik, hvad tänker du?” frågade Grefvinnan Augusta efter en tystnad.

”Att jag ville kunna gifva henne juveler,” svarade han bittert leende. ”Ja,” — fortfor han saktare och liksom för sig sjelf, ”så svag är jag, att jag ej känner något så smärtsamt som att icke kunna ge henne juveler.”

”Beklagansvärde Alarik!” suckade Grefvinnan Augusta. ”Alarik, min vän! om det kan göra dig lycklig, — så tag mina dyrbarhe-

ter, — tag dem alla; — hvad skall jag göra med dem? smycka ett glädjetomt bröst! Tag dem, lät omsätta dem och gör Adelaide en”

”Tyst!” sade Gref Alarik med häftighet, ”intet ord mera härom! Förlåt, Augusta, men du känner mig alltför litet. Hvar är Adelaide?”

”I sitt rum. Sök henne ej nu. Jag fruktar du skulle icke vara välkommen. Var lugn, var stilla och bida ännu någon tid; kanske ge oss händelserna inom kort en klarhet, som kan bestämma handlingen.”

”Ja visshet, visshet!” sade Gref Alarik med låg, men kraftfull röst, ”om äfven den bittraste! blott icke längre detta marterfulla tvifvel!”

”Måtte det upphöra! Måtte det upphöra, för att skänka dig sällhet. Och då skall äfven jag ha glädje nog. Emellertid hör min bön. Oroa icke Adelaide. Låt oss vara stilla och vaksamma; det anar mig, att vi ännu i dag skola få den upplysning vi behöfva.”

Hon aflägsnade sig och uppsökte Adelaide, som hon fann badande i tårar. Grefvinnan

Augusta sökte ömsom med beröm, ömsom med förebråelser framkalla hos systemen en annan sinnesstämning. "Dessa tårar," sade hon, "dessa bleka kinder skola förråda dig, och tillintetgöra hela din ädla sjelfuppoffring. Om din föresats, Adelaide, icke är ett tomt gycel, — så haf nu ett par timmars mod och beslutsamhet; vill du ej väcka Alariks medlidande och lägga derigenom band på hans frihet, — så torka bort dessa tårar, framkalla färgen på dina kinder, gif säkerhet åt ditt väsen, — var fullt engel, Adelaide, — försaka helt och handla kraftfullt, eller har du ingenting gjort för den du älskar!"

Då Adelaide kom ut till frukosten, liknade hon en febersjuk. En vild, otreflig munterhet rådde i hennes väsen, — eljest så behagligt, gladt och lugnt. Hon helsade flyktigt på alla, satte sig vid bordet långt ifrån Gref Alarik, och drack med en orolig häftighet sitt kaffe, under det hennes bröst höjde och sänkte sig våldsamt. Gref Alarik vände ej sin blick ifrån henne, men det var ingen öm och orolig älskares blick, det var en genomträn-

gande och skarp. Ibland visade sig en djup rörelse i hans anletsdrag, men han undertryckte den och förblef lugn. Adelaides blick föll under den, som riktades på henne, och hennes förvirring ökades med hvart ögonblick.

Nu kommo små Pullorna inspringandes, och som vanligt kastade de sig genast i Adelaides famn. Men hastigt märkte de hennes förändrade utseende, och öfverhopade henne med frågor, hvarföre hon var så röd om kinden, om näsan, om ögonen, om hon gråtit? o. s. v.

Adelaide kunde ej uthärda längre; hon steg hastigt upp och gick ut. Gref Alarik steg äfven upp och gick till fönstret. I detsamma hördes bullret af en vagn, och fyra frustande, eldiga skäckar flögo fram för porten med Excellensen G***s vagn. Med hemlig, men kokande förbittring såg Gref Alarik Baronessan och hennes son stiga ut. Denne sedan näre följde dock ej sin mor upp, han gick genast ner i trädgården. Gref Alarik följde honom med ögonen. Dörrarne till salen slogos upp, sidenkläder frasade, och Baronessan inträdde i rummet. Efter att med sin vanliga

behagliga vänlighet ha helsat på alla, sade hon: "Jag hör att jag får min söta Adelaide till mig i dag. Den söta flickan har sjelf skrivit till mig derom, och jag kommer nu helt stolt och helt lycklig, för att afhämta henne; men hvar är min engel?"

"Jag skall säga henne att Tant är här," sade Grefvinnan Augusta och gick ut, i det hon kastade en blick på Gref Alarik.

Hon fann Adelaide i ett tillstånd af djupa-
ste sinneströrelse.

"Jag vet hvad du har att säga, Augusta!" ropade hon, "jag vet hvem som är här, vet hvad du vill, — men jag kan ej nu, — jag kan ej nu gå in till dem, ej framför allas ögon trotsa honom och hans vilja, mina knän bära mig ej; jag känner som om lifvet ville lemna mig"

"Adelaide, bästa Adelaide! — för Guds skull lugna dig, — du skall ej fara, om du ej vill det; allt beror ju på dig. Ingen tvingar dig, Lugna dig, kom med mig i trädgården, — du vet vi kunna gå ut genom bakporten och komma dit, utan att bli sedda från fönstren.

Den friska luften skall göra dig godt, och den afgörande stunden blir fördröjd; — du får tid att eftertänka och besluta dig."

Adelaide lät föra sig af Grefvinnan Augusta. De hade ej gått länge i en af trädgårdens hvälfda gångar, förrän Otto sprang fram och kastade sig för Adelaires fötter. Adelaide gaf honom en blick af förvåning och vrede och ville fly, men han omfattade hennes knän och höll henne kvar.

"O kusin Adelaide, kusin Adelaide!" utropade Otto, "hör mig blott en enda gång, jag måste tala vid dig; — hvad har jag gjort, för att du så grymt skall afsky mig?"

"Jag afskyr dig ej, Otto, — men lemna mig, låt mig gå, jag ber dig, jag vill det."

"Hör mig blott en enda gång, för sista gången, se'n skall jag fly för alltid, jag skall resa, — resa till världens ände..."

"Hör honom!" bad sakta Grefvinnan Augusta, "det är synd om honom, han älskar dig så ömt, — hör honom, och du slipper dermed lättare hans enträgenhet; — jag skall gå."

gå litet afsides och vaka öfver, att ingen objuden gäst må störa oss." Hon aflägsnade sig vid dessa ord och skyndade ur trädgården. På gården mötte hon Gref Alarik.

"Hvar är Adelaide?" frågade han häftigt.

"I trädgården, i löfsalen till venster, . . . o min aning! Beklagansvärde Alarik!" Hon skyndade bort, och Gref Alarik störtade med lågande kind fram på den väg hon visat honom.

Adelaide hade tillåtit Otto att föra henne in i löfsalen, och sittande på en bänk afhörde hon yttringarna af hans barnsliga, men innerliga kärlek. Det fanns icke stränghet i Adelaides hjerta. Hennes naturliga godhet, hennes vänskap för hennes unga släctinge, känslan af eget bittert lidande gjorde henne i denna stund innerligen vek. Hon sade honom, att hon ej kunde älska honom, att hon älskade ensamt Alarik i verlden; men derunder tillät hon honom att liggande på knä för henne betäcka hennes ena hand med kyssar och tårar, under det hon med den andra nästan smekande vidrörde hans rika gula lockar,

och aldrig ännu hade Otto känt sig så lycklig. "Min goda Otto!" sade Adelaides ljufva röst, men hastigt förstummades den, ty framför henne stod Gref Alarik, med tusen åskor i sin blick.

Ett rop af förskräckelse och fasa arbetade sig fram ur Adelaides bröst. Hon sköt Otto ifrån sig, och besinningslös och förtviflad sprang hon ur trädgården, upp i huset och in i galleriet, der jag då var ensam.

Inom några minuter sansade hon sig likväl, och med ett lugn, såsom hade hon beslutit att med fasthet möta det värsta, satt hon tyst och dödsblek med ögonen sänkta, och endast hennes hastiga och betryckta andedrägt gaf tillkänna oron inom hennes bröst. Ängestfull frågade jag henne orsaken till hennes sinnesrörelse.

"Fråga mig ej nu!" svarade hon kort. "Snart, snart skall allt vara sagdt."

Nu hördes någon med långsamma ock liksom motvilliga steg nalkas galleridörren. Adelaide steg upp och började häftigt darra, och hennes ansigte var färglöst som marmorurnan,

mot hvilken hon måste luta sig. En hand fattade i låset, men dröjde att vrida om det; slutligen gick dörren långsamt upp, och Gref Alarik trädde in i rummet.

Jag ryste vid hans åsyn. I hans ansigte var ett förfärligt uttryck. Der var förtviflan, der var dom, der var besluten oafvändbar olycka. Han nalkades långsamt Adelaide, och blef stående några steg ifrån henne. Adelaide blef lugnare, hennes darrning var mindre synbar, hon såg på honom med en blick, — en himmel af oskuld och kärlek låg uti den; — men den sänktes hastigt för den obevekliga dom, som låg förkunnad i hans. Hon darrade ånyo. Hos honom var stormen kufvad; men att den varit förfärlig, stod att läsa på hans panna och hans bleka läppar.

"Adelaide!" sade han, i en ton så sorgsen och så sträng, att en dödsmatthet dervid fattade mitt hjerta, — "Adelaide" — han drog efter andan; — "vi skiljas, — vi skiljas för alltid. Jag har länge anat, att vi ej passade för hvarandra; . . . du var icke värd den kärlek jag bar till dig, — jag fruktade det förr,

jag vet det nu. Adelaide — jag förlåter, men jag beklagar dig!”

Åter slog hon upp sin rena blick, åter föll den under hans. Han fortfor: ”Engeln, som lånat dig sin skepnad, lockade mig, tjuste mig. Jag trodde men det är förbi, för alltid förbi Ditt lättsinne, ditt straffbara lättsinne har skilt oss åt för alltid. O aft jag kunde glömma” Han tystnade, öfvervåldigad af sin våldsamma rörelse.

Jag kunde ej uthärda att höra detta språk talas till Adelaide, att se henne i detta tillstånd framför honom. Med tårar och hopknäppta händer nalkades jag henne.

”Adelaide! hvarföre talar du ej? Hvarföre försvarar du dig ej? Du är ju oskyldig, min egen älskling, — du är oskyldig, du kan ej förtjena detta?”

Adelaide svarade ej, hon stod orörlig; jag gick närmare, jag ville taga hennes hand.

”Stilla!” sade hon och aflägsnade mig sakta.

Gref Alarik fortfor med en rörelse, som han fåfångt sökte beherska: ”Måtte du bli lycklig, Adelaide! Adelaide, kom ihåg, att

jordelivvet är kort, — att flärden ger en flyktig njutning; men hvarföre skall jag tala om detta med dig?" tillade han med en dragning på munnen, som skulle likna ett leende. "Jag sökte dig blott för att säga dig, att du är fri. Farväl!"

Han vände sig bort och gick. Adelaide följde honom, till utseendet nästan medvetslöst. I dörren fattade hon hans hand och höll honom qvar och såg upp till honom med ett uttryck, som tycktes säga: och är detta verkligen sant? Är det möjligt att vi skiljas? Är det allvar?"

Han gjorde sin hand lös ur hennes, men stod stilla betraktande henne. Hon öppnade med ett rörande uttryck af trogen englakärlek sina armar emot honom. Ett dämoniskt uttryck flög öfver hans ansigte och förvred de sköna dragen, våldsamt stötte han henne ifrån sig och försvann. Stöten af hans hand, ännu mer fasan af detta ögonblick, kastade Adelaide ned på marmorgolfvet. Här låg hon stilla och blek som en döende, och tryckte blott händerna hårdt mot sitt bröst. Jag

reste upp henne, jag bar henne på mina armar in i hennes rum, jag gret öfver henne, jag talade de ömmaste ord till henne; allt fåfängt, hon förblef tyst, andades hastigt och kort, och höll händerna öfver sitt bröst, såsom sökte hon derigenom döfva någon stor smärta.

Jag bad Baronessan gå in till Adelaide, och skyndade att uppsöka Gref Alarik, för att om möjligt få honom till sina sinnen igen, och få någon upplysning öfver det besynnerliga uppträde, jag nyss varit vittne till.

Då Gref Alarik lemnade Adelaide, gaf han genast order om sin afresa, och inom några minuter var hans vagn framför porten. Då inträdde hastigt och oanmäld i hans rum Grefvinnan Augusta. "Jag ville säga dig något, Alarik!" — sade hon, och hennes kinder lågade, — "Alarik! då tiden lindrat din smärta, — då du hunnit glömma en ovärdig, . . . då tänk — då kom ihåg att Augusta älskar dig, troget och varmt älskar dig!"

Han såg på henne förvånad, och en dunkel

eld flammade i hans blick. Hon gick honom närmare och räckte honom handen.

"Augusta!" sade han, aflägsnande henne med dystert allvar, "jag kan ej en gång tacka dig. Du kan ingenting vara för mig. Mitt lifs glädje är borta, — jag har ingen kärlek mer att gifva. Farväl! glöm mig!" Och han aflägsnade sig hastigt. I trapporna mötte jag honom. Jag hejdade honom och frågade: "I Guds namn! säg mig hvad som händt?"

Han fästade ögonen på en liten halsduk, tillhörig Adelaide, och som jag händelsevis jemte min shawl tagit på armen; han ryckte den ifrån mig, och utan att svara på mina frågor, skyndade han bort, betäckande det lilla klädet med kyssar. Nu såg jag Grefvinnan Augusta med glödande kinder komma ur hans rum.

"Hvad har händt?" frågade jag henne, "hvad betyder allt detta?"

"Jag vet det knappast sjelf," — svarade hon; — "huru mår Adelaide?"

"Illa. Hvad ville Grefvinnan här, — hvad sade Gref Alarik?"

"Jag har ej åtagit mig att hålla reda på honom och hans gerningar!" sade harmful Grefvinnan Augusta. I detsamma hörde vi en vagn rulla. Gref Alarik var rest.

I förstugan mötte jag unga Otto, som befann sig i en högst uppbragt och orolig sinnestämning. Han begärde mina råd, huru han borde göra. Han var desperat på Gref Alarik, som kallat honom "pojke!" och handterat honom högst öfvermodigt. I brådskan och ångsten att få återkomma till Adelaide, visste jag ej bättre råd att gifva honom, än det: "att hålla sig hemma så länge."

Kärlek intill Döden.

Jag sjunger, ty jag dör, och hundna anden
Sig höjer fri ur jordelivets tvång.

Farväl! Jag flyger till de ljusa landen,
Och der jag skall med ljusligare sång
Mitt lif, min kärlek sjunga än en gång!

Svanesång.

Då jag återkom till Adelaide, fann jag Baronessan sittande bredvid henne och sysselsatt

med att ingifva henne en mängd moraler och maximer, hvilka jag har mig väl bekant kunna göra en frisk sjuk och således enligt homöopathiens uträkningar borde göra en sjuk frisk. Men på min arma Adelaide visade de ej minsta verkan. Hon låg tyst och orörlig och tycktes lida. Jag skyndade mig att på det artigaste hemförlofva Baronessan; sedan satt jag tyst inne hos Adelaide, endast sysselsatt med henne och tänkande på medel för att få henne att tala eller åtminstone till att gråta. Ack! det var den första smärta, som träffade detta unga, veka bröst. Det var för litet härdadt, det tycktes hota att brista under bördan.

Ifrån ett tillstånd af dödt lugn, i hvilket Adelaide låg ända till eftermiddagen, öfvergick hon till ett af rastlös oro. Hon gick ur det ena rummet i det andra och tycktes söka något, men utan att veta sjelf hvad. Min oro för henne var obeskriflig, jag lät skicka efter läkare från närmaste stad, och följde emellertid Adelaide tyst och troget som hennes skugga. Sedan hon vandrat igenom nästan hela

huset, gick hon ut; jag lät henne gå, kastede blott en shawl öfver hennes axlar och följde henne tigande. Jag var glad att hon gick ut, och hoppades att rörelsen och den friska luften skulle återkalla hennes besinning. Hon tog samma väg som Gref Alarik rest, och gick allt hastigare och hastigare, tilldess hon började nästan springa. Sedan vek hon af vägen och fortsatte oregelbundet, än gående, än springande, sin kosa genom vilda skogstrakter. Jag kunde med möda följa henne; men hennes hvita klädning, som fladdrade emellan träden, lyste mig i hennes spår. Så fortsatte vi denna plågsamma vandring i visst en timmas tid. Jag hade velat hejda Adelaide, men hon tycktes ana min afsigt, och hvar gång jag nalkades henne, flög hon med en dufvas snabbhet ifrån mig. Mina rop och mina böner tycktes hon ej höra. På en gång såg jag henne kasta sig framstupa ned på marken. Jag sprang fram och såg att hon kastat sig ned för att dricka ur en liten springande källa, som sorlade fram mellan ljungen och mossan. I samma ögonblick, som jag lutade mig ned

för att afhålla Adelaide från den för henne farliga drycken, såg jag en klar blodström flyta fram och blanda sig med källans vatten. Den kom ur min arma Adelaides bröst. Hon hade en häftig blodstörtning, som varade i flera minuters tid, under hvilka jag höll henne i mina armar. Hon blef derunder sanslös. Jag var nära förtviflan.

Det var sent på aftonen och började mörkna. Vi voro midt uti den vilda skogen, intet spår af människoboning syntes omkring oss. Hvart skulle jag taga vägen med Adelaide, hvar finna hjälp åt henne?

Jag hade många gånger sagt mig, att det vore fåfängt ropa till Gud om verldslig hjälp; ty icke kunde han för ett människorop gripa med godtycklig hand in i de tillfälligheter, hvars fria spel han en gång tillåtit och icke kan hämma, utan kullkastande af den lag han skrifvit i naturen; jag hade sedan många år aldrig uppsändt en bön för något timligt, — men i denna stund af ångest voro alla förnuftsskäl vanmäktiga; jag följde hjertats omedelbara instinkt, — jag bad, — bad till Gud

en brinnande bön om hjälp för min älskling. Men allt förblef tyst omkring oss; blott den blodfärgade källan sorlade, och korsnäbben hackade ned en och annan tallkott, som föll till marken; — då och då susade det i skogen, och på långt håll hördes vallhornen. Adelaide låg med slutna ögon, tyst, dödsblek och blodig: — jag trodde att hennes sista stund var kommen. Jag ropade högt flere gånger, men blott eko svarade mig. Åter bad jag tyst och under tårar, och ett frälsningslöfte hann mitt öra. Det var binglandet af en liten koklocka jemte rösten af en pådrifvande qvinna: "Gå Fröken, min kossa! se så! hvart skall hon hän nu? Vill hon gå rätt bara!" Och snart trädde fram ur buskarne en gammal gumma och en kö, som stannade förskräckt och råmande vid vår anblick. Jag ropade an den icke mindre förskräckta qvinnan, sade henne i hast hvad som händt och bad om hennes hjälp. Hennes boning var ej långt borta, hon hjälpte mig att bära Adelaide dit. Adelaides blod strömmade ej mera, men hon låg i dödlik dvala. Kon följde oss

sakta mumlande. Omkring hundra steg ifrån källan, just vid slutet af skogen, låg den lilla backstugan. Vi buro in Adelaide i den trånga, mörka, men renliga kojans och lade henne på halmbädden der. Härefter gick gumman genast till herrgården, för att underrätta om hvad som händt och skaffa all nödig hjälp. Jag hoppades att läkaren vid denna tid skulle vara framkommen till gården.

Jag blef ensam i stugan med Adelaide, och de mest smärtsamma känslor fyllde mitt hjerta. Der låg min hvita svan, min älskling, blodig på halmen, — så skön ännu, — men kanske nära sin död. Skulle jag aldrig mer se öppna sig detta öga, strålande af godhet och glädje? Detta sköna lif af sång och kärlek, — skulle det här upphöra att andas?

Jag satt och gret de bittraste tårar öfver Adelaide, då hon litet öppnade ögonen och bad med svag röst: "Gif mig dricka!"

Jag såg mig om i stugan; der syntes till hvarken vått eller torrt. Jag vågade icke gå ifrån Adelaide så långt som till källan, ej heller tordes jag ge henne af dess kalla vatten

att dricka. Jag var i största ångest. Då råmade kon sakta utanför stugan och flåsade med nosen emot fönstret. Öfver all beskrifning glad åt påminnelsen, fattade jag i stäfvan, stående i ett hörn af rummet, sprang ut och mjölkade kon, som lät det fromt ske, ehuru icke utan missnöje, som det tycktes, öfver den ovana handen. Jag kom åter till Adelaide, slog mjölk i en liten kopp och förde den milda drycken till hennes läppar. Hon drack begärligt.

”Ack, det var skönt, det var mycket godt!” sade hon, vid det jag åter sakta sänkte hennes hufvud på bädden. Hon såg upp, såg klart och vänligt på mig och räckte mig sin hand. ”Det är bättre nu!” sade hon. ”Vet du, det var grufligt! En sådan plåga här,” — hon lade handen på sitt bröst, — ”jag qväfdes, — men jag kunde ej dö. Nu är det bättre. Förlåt mig! jag har visst gjort dig mycken oro förlåt mig!”

”Tala icke nu!” bad jag, betäckande hennes hand med kyssar och glädjetårar, — ”tala icke nu; var stilla och lugn, för Guds skull,

för min skull, för alla deras skull, som älska dig, — och allt skall ännu bli godt!” Hon gjorde en vägrande rörelse med hufvudet. Smärta utbredde sig öfver hennes anletsdrag, och hennes tårar började rinna. Jag var glad deråt, hon behöfde denna lindring.

Backstugan, som nu utgjorde vårt hem, låg omkring en fjerdingsväg från herrgården, och det drog ut nära en timma, innan folk derifrån kom till oss. Den djupaste bestörtning öfver Adelaides händelse rådde bland de ankommande. Grefvinnan Augusta, sade man, hade blifvit sjuk. Läkaren var ännu ej kommen ifrån staden. Adelaide tycktes vara för svag att flyttas, jag befarade att rörelsen dervid skulle kunna vålla en ny blodstörtning; hon sjelf önskade att förbli stilla öfver natten. Jag beslöt då att låta det bli dervid, skickade vidare efter kläder och några medicamenter, tillsade att läkaren skulle genast vid hans ankomst till B. föras hit och behöll för öfrigt blott en piga, för att jemte mig vara öfver natten hos Adelaide. Emellertid sysselsatte jag mig med att tvätta blodet från

Adelaides ansigte, hals och händer samt gaf henne nya kläder. Hon var derunder stilla, vänlig och nöjd.

Sent på aftonen kom bud, att läkaren var rest ur staden, då vårt bud kom dit; man kunde således ej förrän följande dagen vänta honom till B. Jag var djupt bekymrad häröfver, och sedan pigan och den gamla kvinnan gått att lägga sig i ett annat litet kyffe, satte jag mig bredvid Adelaides säng och förblef der stilla öfver natten. Emellanåt lade jag trädknubbar och qvistar på elden, hvars vänliga flamma höll det lilla rummet ljust.

Natten var stormig och regnskurar slogo mot fönstren, ugglorna läto höra sina gälla hemska läten, men de stillande medel, som jag gifvit Adelaide, hade förskaffat henne en djup ehuru orolig sömn. Mörka fantasier sysselsatte henne derunder, och hon kastade oroligt sina armar hit och dit.

"De köra åt orätt håll med likvagnen, ..." sade hon, — "visa dem hit! I kyrkan vid Å**, der ligga min mamma och min lilla bror, der skall äfven jag ligga, — icke i

den murade grafven! Jag vill inte dit. Nej, lägg mig under Guds fria himmel, — låt solen skina på min graf, — låt blommorna växa der!....”

Så fortfor hon länge till mitt obeskrifliga lidande, — småningom blef hon dock stillare, och sof mera lugnt ända mot morgonen klockan omkring 6, då hon hastigt spratt till med de orden: ”luft! jag qväfs!” Jag ryckte upp dörren, och den friska morgonluften strömmade in. Adelaide sög den begärligt. Hennes krafter tycktes vara till någon del återkomna.

”Emma!” sade hon, — ”jag har ju icke bedt hvarken i går eller i dag. O Gud, förlåt mig, att jag har glömt dig! Emma, jag felar så mycket! Icke borde människan för sina sorger glömma Gud. Men jag har varit så sjuk nu är mitt förstånd klart åter. Kom låt oss bedja!”

Jag föll på knä vid hennes säng. Med djupt allvar, med genomträngande innerlighet, bad Adelaide för alla lidande, alla sjuka, för sin far, sina syskon, — slutligen bad hon för Alarik med hela kärlekens varma lif. Hon

bad ännu, då hon utmattad sjönk tillbaka på sin bädd. Härefter sof hon stilla och godt omkring en timma. Då vaknade hon synbarligen stärkt och sade: "jag skulle vilja se himmelen och andas friare luft, det skulle göra mig godt. Låt oss gå ut, jag är stark åter." Jag gaf henne en varm öfverklädning och förde henne utur stugan. Vi sätte oss på förstugans tröskel, och andades in den rena och ovanligt milda Septemberluften.

Stugan låg på en höjd i skogsbrynet. Ett vidsträckt fält, kringkransadt af granskog, låg framför oss; vägar korsade hvarann der åt flera sidor genom åkrar och ängar. Det hade regnat och stormat hela natten, men stormen var nu fullkomligt lugnad och hvarenda vattenspuss på vägarna låg förklarad till en himmelsspegel, i hvilken det klarnande blå, och de dröjande skyarna tycktes besinna sig. Små gula blommor framför oss gungade i morgonvinden på deras veka stjelkar, helsade på hvarann och kysstes, och chörer af små insekter stego upp ur det perlade gräset utan annan afsigt än den att dansa och sjunga.

Falken svingade i vida kretsar öfver fältet, och slog skyarna med sin djerfva vinge, medan småfoglarna i den gulnade björken nära oss qvittrade i sorglös munterhet. Solen lystej, men det låg ett mildt sken öfver slätten, som var behagligare än solsken, och längs vid den mörkgröna skogsranden uppstego ur stugornas hvita skorstenar små klasor af blåaktig rök, som spridde sig sakta och försvunno i den lugna luften. Menniskors och kreaturs röster skallade glada rundt omkring.

"Hvilket lif!" sade Adelaide, och såg omkring sig med en blick, som åter började stråla, — "hvad jorden är skön! Ack, om man kunde vara rätt god, rätt undergifven, då skulle icke olyckan kännas så bitter, icke hindra från att tacksamt njuta hvad Guds godhet ger. Emma! hvarföre skall min sorg hindra mig att vara glad öfver allt det herrliga jag nu ser? Alla dessa röster, som höras omkring oss, de vittna om glada och lyckliga varelser, — hvarföre kan jag ej fägna mig åt deras glädje? Ser du alla de små rökpelarne, som stiga mot himlen?" — och

med fingret utmärkte hon de olika ställen, från hvilka de uppstego, — ”tala icke de om trefliga hem, om husmoderliga omsorger,” — och en gråtrörelse gick öfver hennes ansigte, — ”om makar och barn, som samlas till frukost? Äro de icke likasom tackoffer, hvilka uppsändas af jordens barn till en välsignande himmel, — hvarföre kan jag icke höja min själ att tacka Gud för andras glädje, fastän jag sjelf lider? Hvad menniskan är egoist, Emma, — eller rättare hvad jag är det! Jag hänför så allt till mig sjelf — känner så litet för andra. Jag kan gråta öfver mig sjelf!”

Hon lutade sitt hufvud mot mitt bröst, och hennes tårar flöto ymnigt.

”Goda, söta, älskade Adelaide!” var allt, hvad jag kunde framstamma.

”Ack, Emma!” återtog hon allvarligt, ”jag har ej varit god. Jag har varit stolt, lättsinnig, öfvermodig jag har ju varit öfvermodig?”

Jag svarade ej, ty jag kunde ej säga nej.

”Ja, jag har visst varit öfvermodig, — och med så litet skäl! Gud förlåte mig det! Icke

kunde Alarik älska mig. Jag är så full af fel, han så öfverlägsen”

”Icke öfverlägsen,” sade jag med det missnöje jag kände öfver honom, — ”han har varit obillig, — ja hård och grym emot dig.”

”Intet ord emot honom!” bad med högtidligt allvar Adelaide. ”Jag vill, jag måste tro på honom, — han har fördömt mig, jag måste då ha förtjenat det. Jag vill tro på honom och hans förträfflighet — om han upphört att älska mig, är det visserligen min skuld allena, — ack! han kan ej se till hjertat, — han skulle då förlåta mig, för min kärlek skull. Gud skall förlåta mig, och till honom vill jag gå.”

Jag blef på det högsta förvånad öfver dessa uttryck, men vågade ej begära någon förklaring af fruktan, att den för mycket skulle angripa Adelaides krafter; jag nöjde mig med att på det kraftigaste försäkra henne, att Alarik älskade henne, och ingen annan än henne. Jag berättade henne det lilla uppträdet i trappan, vid hans afresa.

”Akta, akta!” sade Adelaide med en för-

virrad blick, "gif mig ej hopp — det är gruf-
ligt att åter mista det! Säg ingenting Em-
ma; — ack, jag vet ju allt, vet för väl, för
väl hur det är."

Jag hindrades från att svara genom läka-
rens ankomst; han åtföljdes af folk, som för-
de en bekvämt bäddad bår; på den lades A-
delaide och bars med yttersta omsorg och öm-
het till sitt hem. Resan gick lyckligt, ehuru
långsamt. Adelaide lekte behagligt med de
blommor, som jag plockade åt henne vid si-
dorna af vägen, hon var stilla och vänlig.
Då vi voro framkomna och jag sett Adelaide
i sitt rum och på sin säng, gick jag att skrif-
va ett bref till Presidenten, hvilken jag på
läkarens inrådan underrättade om sin dotters
sjukdom. Då jag återvände till Adelaide, hör-
de jag talas med ifver i hennes rum. Jag
stodnade i den halföppnade dörren och såg
Adelaide, till hälften upprest, med hopknäpp-
ta händer och ögon, lågande af bön, tala till
Grefvinnan Augusta, som satt bredvid hennes
säng:

"Säg mig, säg mig," bad hon, "om allt

var sant, som du sade mig i förrgår. I Guds namn, vid allt hvad heligt är besvär jag dig, Augusta, svara mig, säg sanningen! O Augusta! jag har kanske ej långt qvar att lefva. . . . Alarik kan bli din då jag ej mera är på jorden, men nu, af barmhertighet säg mig sanningen! Har han sagt att han älskade dig, att han ej älskade mig mer?"

Intet svar kom ifrån Grefvinnan Augustas läppar.

"Augusta, var icke grym," fortfor den bedjande Adelaide, "om du visste huru lätt det skulle vara mig att gå ur verlden, blott jag visste att han ej föraktade mig! Augusta, jag vill lofva dig att intet steg göra för att återförena mig med honom, — jag kan ej det heller, då han så aflägsnat mig. — Men säg mig att han älskade mig, fastän han fann mig svag. Gif denna himmel åt mitt hjerta, Augusta, bästa Augusta, ännu på jorden!"

Grefvinnan Augusta teg ännu. Hon vände sig bort, och profilen af hennes ansigte blef mig synlig. En häftig kamp røjde sig der.

"Tror du," började åter Adelaides matta,

ljufva röst, "tror du att jag skulle vredgas öfver dig, för det du bedragit mig, eller för det du vändt Alariks hjerta ifrån mig? Ack, tro icke det, Augusta. Du älskar ju honom, och det förklarar, det ursäktar ju allt. Af hela mitt hjerta, Augusta, skall jag förlåta dig det lidande du förorsakat mig. Du är otålig, du vill gå, — Augusta, dröj ännu! — tro ej heller att jag är förbehållsam med min tillgift, att jag gör något vilkor dermed, — nej nu, nu, om du än ej skulle säga ett ord, för att ge mig frid — så vill jag ge den åt dig. Augusta! om någonsin du skulle få en bitter stund på jorden, om du skulle ångra," hon reste sig upp och räckte armarna mot systemen, — "Augusta kom närmare, — då mins att Adelaide har förlåtit dig!" Hon ville linda sina armar kring systemens hals, men sjönk med detsamma utmatad tillbaka på sin bädd.

Grefvinnan Augusta hastade ifrån Adelaide, men i det yttre rummet fattade jag hennes arm, hejdade henne och sade:

"Gref-

— "Grefvinna! Jag har hört Adelaides böner, och nu förstår jag allt. I detta ögonblick skrifver jag till Gref Alarik, så vida ni ej finner för godt att, genom en uppriktig bekännelse inför honom och Adelaide, försona, om möjligt är, hvad ni felat."

Hon stammade fram några mig obegripliga ord, gjorde sin arm lös och skyndade bort. En half timma derefter rullade hennes vagn öfver gården. Hon var borta.

Samtalet med systemen hade häftigt skakat Adelaide, en ny blodstörtning blef häraf förorsakad. Den var så våldsam, varade så länge, och den sjukas tillstånd var härefter så svagt, att läkaren förklarade, det ett förnyadt anfall skulle ovilkorligen medföra döden, och att han äfven nu ej kunde svara för utgången.

Denna tidning utbredde den djupaste sorg öfver hela huset, och hvart ord, hvar blick talade om, huru innerligt älskad Adelaide var af alla.

Då Adelaide efter några timmars sömn åter-

hämtat krafter, läste hon oro och sorg i deras blickar, som omgäfvö henne. Hon vinkade mig till sig, och bad mig sakta uppriktigt säga hvad läkaren sade om hennes tillstånd. Jag upprepade för henne doktors ord, men kunde dervid ej återhålla mina tårar.

”Jag skall då dö!” sade hon med ett glädjestrålände anlete, ”ack, Gud ske lof! Gråt ej min Emma, jag är lycklig!” — och hon torkade med sin hand bort mina tårar. ”Nu kan jag ju begära att få se honom! Nu kan det ju ej sára grannligheten, att jag söker honom? Det är ju döden, — Emma, måste icke allt vika för döden?! O! nu kan jag än en gång få se honom, få säga honom huru oändligt jag älskar honom; — kanske får jag dö vid hans hjerta.... Skrif till honom Emma, bästa Emma. Ack, det är då döden, som skall förena oss!”

Jag skref genast, och afsände brefvet till hans gård, dit jag förmodade att han rest.

Jag sade Adelaide mina misstankar öfver

Grefvinnan Augusta, jag ville visa henne huru det olyckliga missförståndet troligtvis uppkommit, men Adelaide afbröt mig:

”Säg ingenting nu!” bad hon. ”Mitt förstånd är ej klart, — jag kan ej redigt fatta Knappast mins jag mera hur det varit. Men hvad gör allt det nu?” tillade hon med en ljus blick, — ”jag skall ju dö, — jag skall dessförinnan återse honom, — han skall läsa i mitt hjerta. Han skall se der så mycken kärlek, att han skall älska mig för min kärleks skull. Allt skall åter bli klart, allt godt oss emellan, jag har intet tvifvel deröfver, jag känner det. Ack! jag är så glad Emma! Allt är så lätt, så skönt, Gud är nådig emot mig!”

Läkaren förbjöd Adelaide att tala så mycket. Hon begärde se sina små systrar, och lofvade att tala. Små Pullorna kommo helt häpna, helt beklämda och helt nyfikna. De kröpo upp på systemns säng, och satte sig på hvar sin sida om henne. De hade blifvit tillsagda att ej tala; de begrepo ej systemns fara, men då de sågo henne så blek, började de

gråta. Hon smekte dem ömt och lekte med deras ljuslockiga hår. De kysste hennes hvita händer. Det var en täck och rörande tafla.

Hela natten och andra dagen förblef Adelaide i sitt lugna, glada tillstånd, men njöt ingen sömn. Hon tycktes vänta något, fast utan oro. Hon talade om döden, om tillståndet efter denna med glädje. Alla bilder i hennes fantasi voro ljusa och vänliga. Man kunde säga att hon hvilade i sin himmelske Faders armar, och viss om hans kärlek hade hon lugn och glad öfverlemnadt sitt öde åt honom; hon ville ännu blott bjuda farväl åt en vän, för att se'n stilla insomna.

Under denna tid sysselsatte sig äfven Adelaide med ordnandet af sina små jordiska angelägenheter. Ingen millionär gjorde med mera omsorg sitt testamente. Här voro gamla och sjuka, som Adelaide gaf något visst om året till uppehåll och lindring för deras lif, här barn, som hon höll i skolan, m. m., m. m. Adelaide hade hittills bestridt detta med sina handpenningar, och hon önskade nu att vid hennes död skulle hennes kläder och små

dyrbarheter försäljas och penningarne för dessa användas till ett fortfarande besörjande af dessa små pensioner. Jag måste vid detta tillfälle beundra, såsom jag ofta gjort det, huru mycket godt kan åstadkommas med ringa medel, då de handhafvas af innerlig god vilja, förständig omtänka och verksamhet.

Mot aftonen andra dagen blef Adelaide orolig, hon gret tyst. Efter en stund blef hon åter lugnare och begärde sin zittra. Hon satte sig upp, tog några ackorder, och började sjunga.

"Hon får icke sjunga!" sade läkaren, som nu kom in ifrån det andra rummet.

Hon såg på honom med sin allvarliga, litet trotsiga min, och sade: "Doktorn får ej förbjuda mig hvad som roar mig. Detta gör mig ej ondt!" och hon fortfor med sången. Jag bad henne att upphöra.

"Neka mig icke nu hvad jag önskar!" sade Adelaide med någon ifver. "Skulle jag icke få sjunga?!" fortfor hon med en glänsande tår i ögat, — "sjunger icke svanen i sin döds-

stund? Jag är ju en svan, — jag dör, — jag kan då sjunga!”

Och hon sjöng:

”Det är förbi! mitt korta lif är lyktadt,
 Jag sjunga vill, ty jag är glad att dö.
 Väl var hon skön den strand, som från mig flyktat,
 Men skönare bortom den stilla sjö
 Jag vinka ser lycksalighetens ö.
 Jag sjunger, ty jag dör, — och bundna anden
 Sig höjer fri ur jordelivets tvång.
 Farväl! jag flyger till de ljusa landen,
 Och der jag skall med ljusligare sång
 Mitt lif, min kärlek sjunga än en gång!”

Vi tänkte icke mera på att hindra henne. Läkaren hade satt sig ned, han torkade sina ögon. Adelaide fortfor att sjunga. Allt säkrare, allt mera melodisk blef hennes röst, allt mera strålande hennes blick. Jag betraktade henne med häpnad och beundran. Den mejslade skönheten af hennes drag var mer än någonsin synbar i detta ögonblick, då hennes ansigte var hvitt som marmorn, en ljuförklaring var utbredd deröfver, — och un-

der det hon hängaf sig helt till sången, tycktes det fromma allvarfulla ögat re'n skåda de saligas hembygd. Jag nästan väntade att hennes ande skulle sväfva bort under denna dödsång, som småningom började bli mera bruten och svag. "O Gud!" bad jag tyst, "låt mig få följa henne åt!"

Nu dånade det på gården. Med hast och åsklikt buller körde en vagn upp och stannade.

Zittran föll ur Adelaides händer. "Det är han! Det är han!" utropade hon; en flyktig rodnad färgade hennes kinder, hvarefter hon bleknande sjönk tillbaka. Jag öfverlemnade henne till läkarens vård, och gick ut att fråga efter den nykomne. Det var verkligen Grefve Alarik. På den stumma förtviflan, som var målad i hans ansigte, såg jag att han visste allt.

"Har Grefven träffat Grefvinnan Augusta?" frågade jag hastigt.

Han böjde hufvudet jakande. "Jag vet allt," sade han; han såg på mig med en blick

af outsäglich ångest, hans bleka läppar stammade: "Adelaide?"

"Hon lefver!" sade jag, men kunde dervid ej tillbakahålla mina tårar.

Han kastade en blick af lågande tacksamhet upp mot himmelen, han fattade min hand: "för mig, för mig till hennes fötter!" utropade han.

Jag underrättade honom nu om Adelaides svaghetstillstånd, jag föreställde honom att han måste vara tålig, varsam, att vi måste undvika allt, som kunde uppröra Adelaide. Jag blef afbruten genom ett bud från henne, som kallade mig in.

Adelaide satt uppe i sängen med ögonen fulla af ömhet och otålighet. "Hvarföre kommer han ej?" frågade hon, "hvarföre dröjer han? Vill han ej se sin Adelaide? Vet han att hon ropar honom, att hon vill dö vid hans hjerta?"

Läkaren ville hindra mötet för aftonen, sägande att det kunde för mycket uppröra henne mot natten.

"Vill ni ha mig att dö nu strax af längtan

och otålighet?" frågade Adelaide. "Ni skall icke vara oförståndig, ty då blir jag olydig. Förlåt mig!" fortfor hon gråtande, "jag vet ni menar väl, men ni vet ej hvad som är godt för mig. Låt mig, o! låt mig få se honom. Jag lofvar er att sedan bli stilla; dessförinnan kan jag ej vara det."

Ett nytt bud kom ifrån Gref Alarik. Han ville nödvändigt komma in till Adelaide. Det tjenade till intet att söka hindra dessa två älskande varelser att förenas. Jag förde Gref Alarik in. Adelaide reste sig upp med ett svagt rop och räckte sina armar emot honom, han störtade fram, kastade sig på knä vid hennes säng, och slöt henne till sitt bröst.

Gå ej bort!

Gå ej bort! Jag vill ej bli allena!
Jag vill se, jag vill dig äga än,
Höra än din röst, den ljufva, rena,
Gå ej bort, min älskling och min vän!

Se på mig! o! i ditt ögas himmel
Själens hyilar, tanken klarhet får,

Ljusare det blir i världens hvimmel,
Lugnare mitt qvalda hjerta slår.

Tala till mig! låt mig höra orden,
De som taltes uti Edens dar,
Då blott helig kärlek fanns på jorden,
Då Guds rena afbild menskan var.

Låt mig trycka dig intill mitt hjerta,
Låt mig hvila vid ditt trogna bröst,
Så, o så! du lifvets bittra smärta,
Ringa är du emot denna tröst!

Gå ej bort, o gå ej! . . . skuggor hölja
Re'n din blick — du går — gif mig din hand, —
Det är godt! Du går, och jag skall följa.
Dig i dödens nattomhöljda land.

Det är en ljufvig sak, — och de, som innerligt älska veta väl huru ljufvig, — att efter ögonblick af missförstånd, ja af ömsesidiga förbrytelser emot hvarann, hvila hjerta mot hjerta, och känna, innerligt känna, att en visshet finnes i världen, en visshet, som trotsar all helvetets makt, en visshet, som är himmelen på jorden, — den att man älskar hvarann, att man tillhör hvarann, att intet, intet i världen skall skilja dem åt, som funnit hvarann i sann, i gudomlig kärlek. O!

det är en visshet, den skönaste, som låter sig finnas på jorden, — en visshet, grunden och borgen för all annan. Han kände det väl den man, som, i begrepp att afgå från lifvets skådebana, lade handen på hjertat och sade: "jag älskar, derföre är jag odödlig*)."'

Odödlige dödlige! väl er om J här fått erfara denna förklaring af lifvet — sann kärlek! Väl er om Gud låtit denna guldtråd genomlöpa och upplysa alla delar af den dunkla väfven af ert jordiska lif!

Eviga harmonier, eviga sympatier gifvas; "det finnes menniskor, som födas *förbundna*." Då de råka hvarann i verlden, — då uppkomma dessa hastigt knutna vänskapsband, då uppstår denna oemotståndliga dragningskraft, dessa innerliga sympatier emellan tvenne varelser, — som det ändliga förståndet ej kan förklara, som det blifvit ur modet att tro uppå, och som dock finnas, som kännas så ljufva i de hjertan, der de uppenbara sig. De äro gnistor, framsprungna ur mysterier, dem man väl kan kalla Elyseiska.

*) Fritz Stollberg.

Dessa älskande för evigheten, dessa två, som funnit hvarann, som oaktadt allt måste tillhöra hvarann, måste bli ett, såg jag i Alarik och Adelaide. Äfven de hvilade länge stilla, hjerta vid hjerta, och lifvet tycktes ingen gåta, ingen fråga ha för de båda.

Men blott för minuters tid kan man på jorden bära himlen i sitt bröst. Sin eviga snäckgång skrider tiden och drar töcken öfver alla lifvets solar, — och derföre uppkomma i denna snöda verld besvär, sådana som explikationer och förklaringar äfven emellan de ömmaste vänner.

”Adelaide, kan du förlåta mig?!” voro de första ord, som arbetade sig fram ur Gref Alariks våldsamt upprörda bröst.

”O, säg icke så!” var allt hvad hon förmodde svara.

”Adelaide, jag är icke värd dig, — jag har varit orättvis och hård emot dig....”

”Nej, säg icke så!.... jag var så felande, så barnslig, du måste....”

”Inga förklaringar!” bad jag ömt varnande, inga nu åtminstone. Kommen ihåg, att Ade-

laides lif och er sällhet bero på att hon måtte hållas lugn och ostörd få återhämta krafter. Se på hvarann, njuten af vissheten att älska hvarann, att vara tillsammans, — men låten vackert orden få hvila, ej heller tyckas de nu behöfvas.”

”Blott en fråga, en enda fråga ännu!” bad Adelaide. ”Alarik!” och hon sammanknäppte sina händer och såg på honom med en allvarfull och genomträngande blick, — Alarik, svara mig och säg sanningen, såsom du skulle säga den inför Gud, — älskar du mig? — och älskar du mig mer än någon annan på jorden?”

”Adelaide, du straffar mig hårdt!” sade Gref Alarik och betäckte sina ögon med handen; stora droppar föllo ned på Adelaides arm.

”Nej, tag bort handen! Nej, se på mig, Alarik! Min älskade Alarik, se på mig. Jag har lidit så mycket, — mitt förstånd har blifvit svagt; — svara mig så, att jag må fullt begripa det, — älskar du mig?”

Alarik såg på henne med hela kärlekens fullhet och sade med djupt allvar: ”Gud är

mitt vittne, Adelaide, att jag aldrig älskat någon utom dig. -Du ensam var mitt hjertas vishet och dårskap, min enda, min första, min sista kärlek!"

Med ett glädjerop, tacksamt uppräcka händer och ett uttryck af salighet, som spred en underbar glans öfver hennes anlete, sjönk Adelaide tillbaka på sin bädd.

"Och nu frid med eder!" sade jag leende, i det jag vänligt sökte skilja de älskande åt. "Stilla nu, om J viljen lefva för hvarandra."

De voro stilla, de sågo på hvarann, hennes hand hvilade i hans, ord af kärlek och glädje smögo stundom öfver deras läppar.

Jag satte mig, en skugga i skuggan, ej långt ifrån den ljusa kärleksbilden och utgjöt tysta välsignelser och tårar öfver den.

Då natten nalkades ville jag att de älskande skulle skiljas, och hvar på sitt håll söka njuta någon hvila. Men ehuru jag på god svenska framförde mina uppmaningar, tycktes de älskande anse att jag talade med "tungomål," eller på det språk, som talades och begreps i kristna församlingen på Apostlarnes

tid, men hvilket språk man nu erkänner såsom ett väl ännu stundom taladt, men icke mera begripet på jorden.

Jag kunde verkligen ej göra mig hörd eller förstådd, upphörde således att tala på detta vis, och Gref Alarik blef öfver natten kvar hos Adelaide, vakade öfver henne och gaf henne med egen hand de stillande medel, som läkaren förordnat. I hans omvårdnad låg en ömhet och mildhet, en nästan qvinlig instinkt, som jag knappast hade tilltrött den kraftfulle mannen. Men den spädaste växt kan skjuta opp ur den hårdaste jordmån, när kärleken andas varmt deröfver.

Adelaide inslumrade stilla på natten. Hon var obeskrifligt skön der hon låg, en bild af oskuld, godhet och frid.

Af Gref Alariks ord märkte jag, att han tog för afgjort, att hon skulle lefva, och ville ej bereda sig på något annat.

”Men om? . . .” sade jag sorgligt.

”Hon skall icke dö!” sade han med en viss-
het, såsom vore han Gud sjelf. O, de arma
menniskorna!

Kort derpå vaknade Adelaide. "Jag känner mig bra svag," sade hon med en matt röst. "Alarik, jag måste tala vid dig, innan det blir för sent."

"Du skall icke dö!" ropade han med en vild förskräckelse, och slöt henne i sina armar. "Himlens englar skola ej rycka dig ifrån mig!"

Men Gud, Alarik, men Gud! Icke kan man sätta sig emot Guds vilja. Det vore ju dåraktigt. Ske Guds vilja! Hvad han gör det är godt."

"Gud kan ej, Gud skall ej taga dig ifrån mig!" var hans vilda, hans förtviflade utrop.

"O tala ej så, Alarik!" bad Adelaide med innerlig ömhet och ödmjukhet. Låt oss icke knota, låt oss vara undergifna. Huru kan du tro, att icke det måste vara godt, som Gud gör?! Jag skall ej heller lemna dig, fastän jag dör. Jag skall vara omkring dig som en engel. Jag skall omge dig med mina vingar, då du vakar och då du sofver; jag skall fläkta frid till ditt hjerta; hvar bön du ber skall jag föra upp till Gud och återkomma med bönhörelsen till dig. — Jag skall vänta dig,

min Alarik, i det ljusa landet, der ingen sorg, ingen skilsmessa mera är; — och i din sista kamp skall jag synas för dig, jag skall gråta en tår och taga din anda med en kyss. Ack! vet du, det är skönt der ofvan skyarna i Guds klara himmel, jag vet det, jag har känt det dessa dagar....”

”Och du ville lemna mig, Adelaide, för denna himmel?!....”

”Om Gud så vill!” Gerna ville jag lefva för dig på jorden, o huru gerna! Men ske Guds vilja, — vi skola snart förenas åter.”

Min penna är ej mäktig att skildra de scener, som följde. Hvem förmår väl återgifva å ena sidan denna kärlekens förtviflade strid med osynliga makter att få behålla hvad den älskar, och å den andra, denna englafrid, denna öfverlåtenhet, denna innerliga förtröstan och högre kärlek, som icke ser lifvet i skilda momenter, som, kännande Guds lif i sitt eget bröst, ser i döden blott en öfvergång, en stilla sömn, följd af en ny morgon, med klarare sol och kraftigare kärlek.

Adelaide fördrade af Alarik förlåtelse för Augusta.

Han kunde ej, sade han, förlåta henne.

”Du kan ej?” sade Adelaide sorgsen. ”O Alarik! huru kunne vi då bedja: och förlåt oss våra skulder....”

”Tala ej om henne nu,” afbröt häftigt Gref Alarik, ”nu skulle jag kunna för....”

Adelaide lade sin hand på hans mun och började gråta. Han kysste bort hennes tårar, han blef vekare och lofvade förlåta för hennes böns skull.

Jag såg dem så upprörda, att jag fruktade Adelaide måtte skadas deraf. Jag bad dem vara lugna och föreslog att jag skulle läsa något för dem. De samtyckte villigt, och för att på en gång, fästa deras uppmärksamhet och lugna deras känslor, samt med hemligt begär att med afseende på Adelaide ge en lektion åt filosofen Alarik, läste jag Pauli sköna ord om kärleken:

”Om jag talade med människors och englars tungor och hade icke kärleken, så vore jag en ljudande malm och en klingande bjellra.”

"Och om jag kunde profetera och visste all hemlighet och allt förstånd, och hade all tro, så att jag försatte berg, och hade icke kärleken, så vore jag intet."

(Särdeles vigt lade jag på dessa ord:)

"Kärleken är tålig och mild: Kärleken afundas intet: han uppblåses intet."

"Han söker icke sitt, han förtörnas icke, han tänker intet argt."

"Han fördrager allting, han tror allting, han hoppas allting, han lider allting."

"Kärleken vänder aldrig åter, ändock profetiorna skola återvända, och tungomålen skola afkomma, och förståndet skall återvända."

"Ty vi förstå endels och profetera endels."

"Men då det kommer, som fullkomligt är, så vänder det åter, som endels är."

— — — — —
"Men nu förblifva tron, hoppet och kärleken dessa try: men störst ibland dem är kärleken."

Den goda Sömmen.

Hvem skall älska dig som jag der ofvan
 Skyarne? En herrlig cherub? Nej!
 Han har vingar, skönhet; — o! men gåfvan,
 Älska såsom jag, — den har han ej.

Ack, det saliga, det helga hjerta
 Ser sin himmel, — ser ej i ditt bröst;
 Jag är vigd vid dig i lust och smärta,
 Endast jag kan svara på din röst.

Om du älskar, om du innerligt älskar, om
 du i din väns hjerta, i dess öga funnit din
 själs sabbatsro, om du vid kärleken, vid klar-
 heten der funnit tron på Guds godhet, tron
 på en salig himmel, — och du måste frukta
 att detta hjerta skall stanna under din hand,
 att kärleken skall slockna i detta älskade ö-
 ga....

Och om då ångern anklagande reser sig upp
 emot dig vid din älskades dödsbädd och säger:
 ”Du har ej älskat rätt, din kärlek var
 fläckad af ovärdiga mistankar, — för din skull
 ligger din älskling här, färdig att sjunka i den
 mörka grafven, — du har störtat henne dit,
 — ve, ve den, som ej kan älska rätt!”

Och om vänner vilja trösta dig, om älsklingen själf höjer sin ljufva röst och hviskar:

O klaga ej! att dö det är så godt,

Att dö som ung, — från verdens flärd och villa

Sig vända bort, och blicken sluta stilla,

Och vakna se'n till lyckligare lott; —

Och om då, med känslan af en oändlig kärlek i ditt bröst, du måste trotsa själfva himmelen att skänka en sällhet, högre än din kärlek skulle gifvit,

Om du erfarit dem, dessa känslor af bäfvande kärlek, af ånger, af strid med själfva himmelen, så har du förstått Gref Alariks tillstånd under flera dygn, som han tillbragte vakande vid Adelaides säng. Hon sväfvade i största fara, Gref Alarik vände ej ifrån henne sin blick, han talade ej, men man skulle på uttrycket af hans anlete ha sagt, att han kämpade med dödsengeln, som kom att hämta henne. Han *ville ej* att hon skulle dö.

Då Adelaide under förloppet af dessa dagar talade vid Gref Alarik, sökte hon bereda honom på sin bortgång, — hon talade om den sällhet hon i en salig himmel skulle njuta.

Alarik svarade: "Ingen skall älska dig som jag, Adelaide. Kan sällheten förökas, då kärlekens band slitas? Kan någon förstå dig som jag, kunna englarne gifva dig mera sällhet än jag? O Adelaide! har du lärt att misstro kraften af min ömhet?!"

Hon nekade. Hon log mot honom under tårar. Hon sade honom, att blott han kunde göra henne säll, — men de skulle ju ej länge vara åtskilda. Allt hvad hon sade var ljust, var ömt, var godt, var en välgörande balsam för hans hjerta.

På sjunde dygnet föll Adelaide i en djup sömn. Då hon efter flera timmar vaknade, förklarade läkaren att hon var bättre.

"Bättre?!" upprepade Gref Alarik. Han gick ut, och för första gången sen aftonen af hans ankomst runno hans tårar; han böjde sira knän och tackade Gud.

Då han återkom till Adelaide, räckte hon sina armar emot honom. "Jag skall lefva för dig!" sade hon.

De greto som barn, men o! hvad de voro lyckliga.

På aftonen denna dag togo de älskande det orådet för sig att förklara anledningarne till det olyckliga missförstånd, som uppkommit dem emellan. Detta samtal tillfredsställde och upprörde dem. Att Grefvinnan Augusta, under förevänning att rätta ett fel i målningen, lockat till sig porträttet, som var bestämdt åt Adelaide, hade denna re'n se'n några dagar anat; om alla hennes brottsliga ränker vet läsaren redan. Allt blef småningom klart för de älskandes blickar, de begreto deras egna fel och fasade för hvarandras lidanden. Förvillelserna af det förflutna gånvo ljus för framtiden.

"Jag skall aldrig tvifla mer uppå dig, min Adelaide," sade Gref Alarik, i det han tryckte henne ömt till sitt hjerta. "Aldrig skall jag mer med en mörk misstanke störa din oskyldiga glädtighet, aldrig; — o! måtte den ej slockna förrän med ditt lif. Min ljufva Adelaide, min lefnadsblomma, min glädje!"

"Och om jag får lefva för att tillhöra dig på jorden," sade Adelaide, "skall jag icke vara barnslig och lättsinnig som förr. Ack! den-

na korta tid af lidande har gjort mig mycket godt. Jag har under dessa dagar tänkt öfver lifvet mera och allvarligare, än jag gjort det under hela min förra lefnad. Jag vill bli din glädje, Alarik, men icke blott såsom jag varit det hittills; jag anar allt mera lifvets högre skönhet och värde; du skall lära mig fullt känna det. Led mig, min Alarik, jag skall bli din lydiga lärjunge, — jag skall glad följa dit du leder, jag skall....”

”Skall det vara pannkakor eller plättar till qvällen?” ropade jag helt bjert i dörren, för att göra diversion i det mera känslösa än helsosamma samtalet.

Små Pullorna voro med mig. De buro hvar sin tallrik. Sjelf bar jag en korg, rågad med körsbär.

Adelaide ropade till sig de små. Gref Alarik befriade dem ifrån tallrikarna, och lyfte barnen upp i sängen till systemen. De kysstes och omfamnades om hvarann.

Men nu skulle Adelaide äfven äta. Pullorna måste dekampera från sängen.

”Får

”Får jag hålla din tallrik, Adelaide?” sade Alarik.

”Ja, om du gör knäfall!” svarade hon med hela sitt förra skämtfulla öfvermod.

”Du blir frisk!” ropade han förtjust, lade sig på knä och bjöd henne tallriken med de sköna, högröda körsbären. Hon matade ömsom honom och sig; — de skämtade; de knötade, de skrattade, de togo körsbären från hvarandras läppar: — de tycktes ej nog kunna göra sig till ett.

O kärlek! ljufva, visa galenskap!

Ett kort Kapitel,

”som verkligen vore för kort, om icke andra vore för långa.”

EHRENSVÄRD.

Kärlek och bön stodo vakt för Adelaide; döden gick förbi. Presidenten ankom med Edla, båda lyckliga att ha gjort hvarandras bekantskap. Grefvinnan Augustas brottslighet

Nya Teckn. ur Hvardagsl. I. 19.

förtegs. Hon reste utrikes. Adelaide blef frisk och rosig och glad. Det lystes i kyrkan; men vigseln skedde hemma. Adelaide gret och log. Pullorna undrade. Presten och Presidenten välsignade. Visserligen sades i himmelen amen. Presidenten och Mamselle Rönnqvist dansade angläs. Någon gret tysta tårar öfver att hon skulle mista sin glädje. Gref Alarik for af med den några dagar efter bröllopet.

Apart emellan Presidenten och mig.

Pres. "Hon är ett geni, och ni är . . ."

M:sell R. "Hva befaller?"

Pres. Lita på mig, Bonne Amie! Edla är ett verkligt geni. Hon blir ett ljus för sitt fädernesland. Allt vill hon veta, allt frågar hon om, allt begriper hon; hon har gjort mig frågor af en djupsinnighet, — det är mig ett nöje att undervisa henne. Hon är förvånande! Professor A** kunde ej nog yttra sin beundran öfver hennes ljusa hufvud, — Professor A**, Mamsell Rönnqvist! Det vill sä-

ga något det. Jag ville blott önska, att Edla ej skulle vara så misstroende till sig sjelf, så blyg!.....

Jag. Edla är verkligen, som jag tror, föga böjd att framträda inför allmänheten med hvad hon vet. Hon är mera fallen för att lefva tyst med hvad hon kan förvärfva af inre rikedomar, att med dem göra sig sjelf och sin närmaste omgifning lycklig. Hon har ingen äregirighet.

Pres. Det är rätt illa det, Mamsell Rönnqvist, rätt illa. Man skall ej sätta sitt ljus under skäppan; man skall låta sitt ljus lysa för människorna. Nå, Edla är bra ung ännu, och kan ha tid att bereda sig till sitt viktiga kall. Jag vill blott önska, att ingen friare emellertid, . . . den der sa...ns Professorn! han såg mig helt fundersam ut!.....

Jag. Edla skall aldrig lemna sin far. Jag känner hennes bestämda vilja häruti. Hon vill använda sitt lif att bereda honom trefnad och glädje.

Pres. Gud välsigne henne för det. Jag

tillstår att det nu skulle blifva mig ganska svårt att berga mig utan henne. Emellertid måste hennes lycka gå framför allt. Och då jag dessutom är så lycklig att äga i mitt hus en vän, sådan som Mamsell Rönqvist; — en vän, som min tacksamhet, min aktning, min Mamsell Rönqvist, i sanning jag hoppas hm, ni är

Jag. Hva befalles?

Pres. Min bästa Mamsell Rönqvist, min bästa vän, jag hoppas

Min läsare! jag hoppas du ej misstycker att jag hoppar öfver Presidentens och mina förhoppningar, för att så mycket förr föra dig till

Sällhetens Hem.

”O huru skön att se är egen hyddas rök!”

FRANZÉN.

”En vik af en insjö, några skogbeväxta höjder, emellan dem åkrar och ängar, och på en kulle, från hvilken man har

utsigt öfver det hela, sjelfva bostaden; detta är det allmänna utseendet af Sverge."

FORSELL (Statistik öfver Sverge).

"Kärleken knyter sig som rot i det ändliga, men sträfvar mot himlen och doftar i ljuset för hvarje vandringsman, — han står i morgonrodnaden af en högre verd."

B...N.

Finnes väl en gåfva af himmelen mer skön, mer värd våra mest brinnande tacksägelser, än den att äga en familj, ett hem, der dygderna, behagen och glädjen äro hvardagsgäster, der hjerta och öga sola sig i en kärleksverld, der tanken blir lifvad och upplyst, der vännerna ej blott i ord, men i handling, säga hvarandra: din glädje, din sorg, ditt hopp, din bön, äro mina?!!

Se huru inom den ädla och lyckliga familjen alla olika gåfvor förena sig att hilda ett gemensamt element af godt och skönt, uti hvilket hvar och en familjens medlem finner sitt lif, hvar och en kraft får sin utveckling, hvar och en känsla sitt mottag och sitt svar,

hvar och en ren lust sin blomma. Se! *) huru tårarne äro som himladagg, leendet som sol-ljuset, hvilket lockar blommorna upp i dagen, och kärlek, kärlek, är den välsignade, den vigda jord, ur hvilken alla frön till godt och glädje spira herrliga upp. Se! hur kroppen (ty den skall ock vara med) fröjdas och frodas af hemmets harmoniska anordning, och af de frukter, som ej äro likt det gamla paradiset — förbjudna!

Lifvet inom en lycklig familj är en oupphörlig utveckling, alltid en vårdag.

O min mor! o mina ljufva systrar! J, som lärt mig att välsigna hemmet, — det är er de helgas dessa rader, dessa tacksamma tårar, som fukta mitt öga.

Jag vill tala om familjen och hemmet, jag vill tala derom för Sverges döttrar, icke för att lära dem något, men för att återgifva dem i en frögen spegel de taflor, som de ädla bland dem låtit mig skåda, ty det är ljufvt att

*) Se Å... p!

vara spegel åt det goda. — Må det bli min lyckliga lott i lifvet!

Jag har sett hemmet i kojan på sandheden, jag har sett det i de furstliga slott, dem konsterna pryda, jag har sett det i borgarens enkla och beqvämliga boning, och öfverallt der dygd och kärlek knöt familjebandet, der dess genius, den goda och vårdande qvinnan, stod vaksam och verkande, såg jag samma vänliga syner, hörde samma sköna harmonier. Rikedom och fattigdom gjorde ingen skilnad.

Godhet och ordning, dessa himmelens tjensteandar på jorden, framkalla öfverallt samma frid och samma trefnad. Ingen bitter rot får växa, — der den vill gro uppkommer alltid ett leende eller en tår, och i dessa ett ord af kärlek att förqväfva den. Kärlek vakar öfver barnets vagga, öfver gubbens ro, öfver hvar medlems väl och trefnad; för att vara lycklig, går människan ur verldslifvet — hem.

Det bedröfvade hjertat finner inom hemmet tröst, det oroliga lugn, det glada har der sitt rätta lifselement. Eller hvar får du höra detta behagliga skämt, som blott retar för att till-

fredsställa, hvar får du höra dessa glada ord af ömhet och lof, — hvar dessa hjertliga skratt, dessa rop af innerlig glädje, till hvilka oskuld och godhet alla dagar ropa *"bis!"* och som utgöra hvardagslifvets lätta, lifvande fyrverkeri; hvar förnimmer du dem alla, dessa otaliga små behagligheter, som ge lifvets föremål en förhöjd täckhet, — om icke inom den ädla och lyckliga familjen? Och hvar såsom der finner du dessa sjelfförsakande lif, dessa rena, obesjungna uppoffringar för hvarandras väl, denna trogna och helgade kärlek, som knyter sig i jordelifvet och lyfter andarne mot himmelen, — hvar om icke der finner du denna rena sällhet, som låter ibland drömma att himmelen icke har något skönare att bjuda än jorden.

Fronna själar, då de tala om att dö, tala om att gå *"hem."* Deras himmelslängtan är för dem detsamma som hemlängtan. Jesus äfven visar oss den eviga sällhetens boning under bilden af ett hem, — ett *"fadershus."*

Säger icke oss detta, att det jordiska hemmet är ämnadt att vara en afbild af himme-

len, en lära om den och en förgård till detta högre hem?

Och då det är så, då det är hvad jag ofta sett det vara:

”Hvad godt hvad rätt är, hvad kyskt hvad ljufligt lyder, är der någon skönhet något lof uti”

allt detta uppfödes och utvecklas inom familjhemmet. Det står i lifvet såsom ett grönskande träd, växande allt högre upp emot himmelen.

Norden är kall och allvarlig. Konsterna äga ej der sin hembygd; blommornas tid är kort. Vill du se deras jord, se Italien, se Frankrike; vill du se hemmets och familjens vigda jord, se Sverge! Se öfverallt bland fjellen och skogarne, dessa stilla gårdar, der menniskan njuter ett förädladt naturlif, der i skötet af heliga och ljufva förhållanden utvecklas Svenskarnes nationaldygder: gudsfruktan och tapperhet.

Och nu, medan vi äro på så god väg, låt oss vika in vid Adelaides hem. Jag har kallat det ”sällhetens hem” och önskade lifligt

att du, min läsare, må nämna det äfvenså. Låt se, om jag icke med tillhjelp af min kusin Beata Hvardagslags penna (som sal. meniskan testamenterat mig) skall kunna på din tunga, o min läsare, frambeställa detta vitsord.

En klar Novembermorgon dagades öfver M. Om aftonen den föregående dagen hade Gref Alarik infört sin unga sköna fru i hans fäderneboning. Medan vi äro i farten att intränga i hemmen och begå indiskretioner, så låtom oss titta in i den unga Grefvinnans förmak. Intet stoft på den gröna mattan, på de klara fönstren och speglarne ingen fläck. Luften är genomandad af reseda. Kaffebordet med bländhvit duk och rykande frukostdryck står vid soffan. Några sköna tafflor af Sverges goda mästare pryda väggarna. Hvar ha vi det unga herrskapet sjelfva? Jo! vid fönstret stå Alarik och Adelaide; han med armen om hennes lif, hon med det sköna hufvudet lutadt mot hans axel.

Den första snön hade fallit om natten, och som ett stort hvitt lakan låg sjön nedanför den gamla ståtliga borgen. Den högstammiga

furuskogen sträckte vidt omkring mot skyn sina snöiga kronor, och på andra sidan sjön reste sig en fjellrygg i underliga skepnader. Man hörde fjerran ifrån yxans fall i skogen, och dansen af de muntra taktfulla slagorna. En och annan stor snöflock föll ännu sakta ner genom den lugna luften, himmelen klarnade allt mer, och skyarne färgade sig i purpur och guld allt högre, till dess de hastigt måste blekna för den strålände blick, som dagens konung sände dem, vid det han klar och herrlig steg upp ur den hvita bädden på fjellen. Marken och träden klädde sig hastigt dervid i diamantskrud, de glindrade af tusen stjernor, men det var ej som till täflan, utan till hyllning och tack.

Och det ädla skådespelet betraktades af tvenne lyckliga menniskor. Gref Alariks örnblick hvilade på solen och bar oafvändt dess bländande stråle. Adelaide böjde gladt och fromt hufvudet såsom till helsning åt glädjespridaren och sjöng:

”Dig jag sjunger en sång,

Du högtsträlände sol!

PRESIDENTENS

Kring din konungastol
 Djupt i blånande natt
 Har du verldarna satt
 Som vasaller. Du ser
 På de bedjande ner; —
 Men i ljus är din gång.
 Se naturen är död.
 Natten, vålnaders vän,
 På dess bleknade prakt
 Har sitt bårtäcke lagt.
 Mången nattlampa ser
 Uti sorghuset ner;
 Men du stiger igen
 Utur östern i glöd.
 Som en ros i sin knopp
 Växer skapelsen opp *).

Här afbröt sig hastigt Adelaide och utropade, i det hon med förtjusning slog tillsammans sina händer:

— "Ack i vår! då måste här först vara skönt!
 — då sjön är fri, och solen lockar fram blomma efter blomma, — och allt detta skall jag få se, få njuta med dig! O Alarik, hvad lifvet är skönt! Huru ljusligt att lefva!"

*) Sång till Solen, af Tegnér.

"Lefva!" eftersade Gref Alarik tankfullt, "och hvad är att lefva?" frågade han, i det han leende betraktade Adelaide.

"Att älska!" svarade Adelaide med värma, "och att tillbedja den, som gifvit oss kärleken. O huru mycket mindre skulle man ej njuta af lifvets goda, om man ej hade en allgod gifvare att tacka. Jag älskar dig, Alarik, jag tackar Gud, och det är mig ett, och detta ett är min sällhet."

"Och jag vill tacka för gåfvan af dig, min Adelaide, som för lifvets bästa skatt," sade Gref Alarik, i det han tryckte henne innerligare intill sig, och såg med en eldig blick upp till himmelen. "Men icke äro blotta känslor nog för lifvet, vi måste...."

"Jag vet, jag vet," afbröt Adelaide med en kyss och ett skälmaktigt leende, "vi måste tänka, studera, göra oss nyttiga för vårt slägte, läsa historien, och allt det der.... nej! blif ej allvarsam! Ser du, all vishet födes blott af hjertats värme. När solen skiner varmt på jorden, då bär hon fram frukter. Jag älskar dig, — hvad som är ditt lifs intresse,

skall då äfven blifva mitt. ””Ditt land skall blifva mitt land, och dina vänner blifva mina vänner.””

Detta sednare sade hon med innerligt allvar.

”Men säg mig,” fortfor hon, och hennes ansigte uttryckte på en gång lärgirighet och skämt, ”äro människorna i vår tid med all deras lärdom verkligen lyckligare, än t. ex. patriarkerna voro det på deras tid? Äro Svenskarne i dag bättre och lyckligare, än deras okunniga fäder voro det för flera århundraden sedan?”

”Den större massan af menniskor är bättre och lyckligare,” svarade Gref Alarik. ”Vetenskap och konst ha genom deras framsteg gifvit menskligheten organer för deras mångfaldiga krafter, rika medel för njutning och mot plåga. Men rätta måttstocken för att värdera människoslägtets fortskridande torde vi få genom att blicka in i fordna tiders familjliv och jemföra det med nutidens. Genom kunskap om familjlivet — denna rot till samhällslivet, — skulle vi först lära inse hvad människolivet vunnit i sällhet och förädling.

Jag tror, min Adelaide, att du vid närmare betraktande ej skulle vilja byta nu mot förr, ej ditt hem mot en hydda i Mamres lundar, fastän den var skuggad af palmer, ej heller mot en riddareborg, ehuru du der fick syfälttecken åt din på röfvaretåg stadda viking, och fastän du i patriarkernes som i riddarnes tid slapp lära dig läsa, och fick kalla din man "herre!"

"Min herre och man!" sade Adelaide, i det hon neg för Alarik med en ödmjukhet full af behag, — "då såsom nu hade det varit mig en lycka och en ära. Men säg mig, bästa Alarik, huru kommer det då till, att denna vår tid icke är mera allmänt lycklig? Finnas icke äfven nu en mängd af olyckliga och söndrade familjer?"

"De finnas," svarade Gref Alarik, "men det är då deras medlemmars eget fel; alla elementer till sällhet och förädling finnas i lifvet; människan behöfver blott räcka ut sin hand för att fatta dem. Mycket ondt och mycket elände, det är sant, vidlåder vår tid; men det är en tid af kamp och utveckling,

ett stort öfvergångsmoment, och segerropen öfverrösta redan veropen. Vi skola under aftnarne i vinter läsa tillsammans historien, och du skall der se en herrlig syn, — Guds utveckling i menskligheten. Du skall se, huru han ger sig åt vårt slägte i allt klarare strålar, i allt högre innerlighet, allt efter som detta förmår emottaga honom. Du skall se, huru menskligheten, närd af den Eviges lif, allt friare, allt mera harmoniskt utbildar sina lemmar, — allt klarare blickar upp mot himmelen, huru dess andeliga, dess gudomliga gestalt småningom förklarar sig i den Allgodes åsyn, — du skall se det, och du skall glädja dig; — känna dig lycklig, att äfven du är kallad att i din mån utbreda Guds rike på jorden. Och du skall finna, min Adelaide, att lifvets glädje kan bestå i bredd med dess allvar, ja! att de ej kunna vara förutan hvarandra.”

Adelaide såg glad och aningsrik upp till sin man. ”Jag tror jag förstår dig,” sade hon. ”Och när alla brudpar hålla hvad de inför Gud lofvat, såsom vi skola göra, när slutligen

hela människoslägtet utgör en enda helig familj, då skall vigselstunden komma emellan Gud och hans jord, och då skall den lyckliga bruden säga som jag: o huru god är Gud! lofvad vare Gud!"

"O huru god är Gud! lofvad vare Gud!" instämde Gref Alarik med värma och slöt sin maka till sitt bröst.

Så stodo de båda, fromma, goda och sälla, förenade i en jordisk och i en himmelsk kärlek, — man och qvinna.

Om någon af mina läsare skulle befara att en kärlek, som så helt lefde sig upp i lifvets högsta regioner — kunde lemna det timliga i torftighet, — om någon omtänksam och älskvärd läsarinna skulle yttra: "Medan de stå här och tala "pour se former le coeur et l'esprit", så kallnar kaffet!" då får jag vördsamligen underrätta om, att de, oaktadt samtalet i fönstret, hunno njuta det helt varmt, jemte färska skorpor; — och jag ville gerna här afmåla en bild af husfrun och matmodern, sådan jag såg henne i Adelaide, den omtänksamma och vaksamma, som har sitt öga öf-

verallt och dock låter hvar och en i frid och frihet sköta sin syssla. Den omsorgsfulla, som prydde sitt enkla bord lika smakfullt som hon ordentligt städade sitt skaffereri, — som var mån om sin ädla mans trefnad i det aldraminsta, och höll husfolket i ordning och vid briljant humör, som gick in i hvardagslivets minsta delar med lif och lust, och gaf åt dessa behag och poesi.

"Behag och poesi, åt hvardagslivets sysslor!!!" utropade misstrogen Fru Grossörskan Tungmin, för hvilken jag uppläste detta, och hon började sucka upp åt mig en promemoria på bakning, brygd, tvätt; m. m., m. m.

Och likväl förhöll det sig så som jag sagt, ty ordning, godhet och glädje voro små husgudar i Adlaides hem, som höllo vakt och slogo takt öfver allt.

"Och hvarigenom förmådde hon trolle frau dessa?"

Jo derigenom att hon var lycklig och sin lycka värd, att hon kunde älska den hon aktade, den med hvilken hon förenat sitt lif,

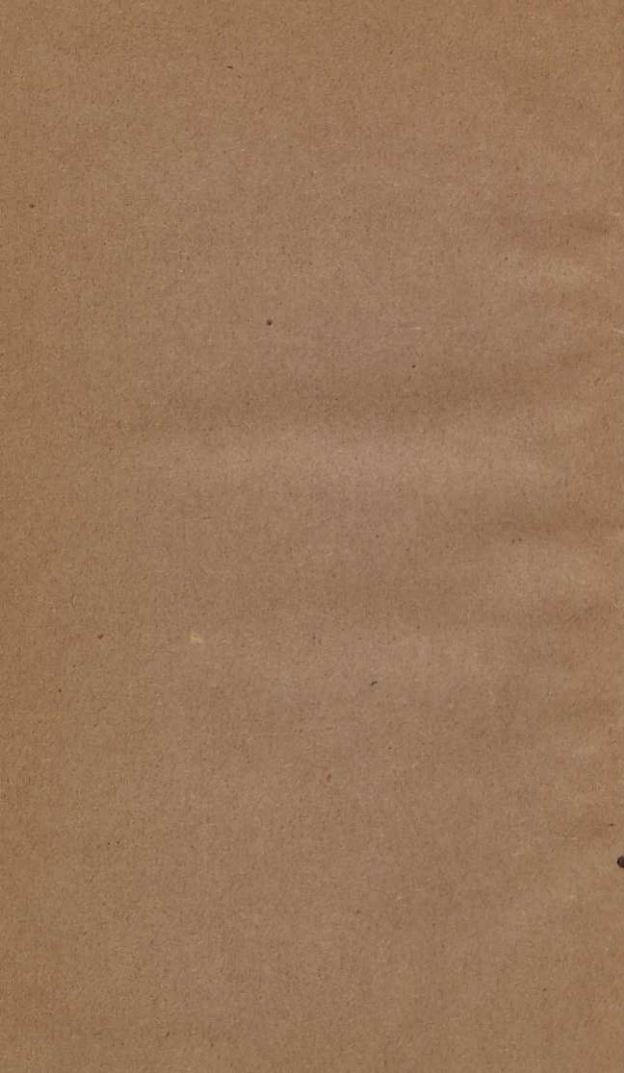
och kärlek, kärlek, denna himmelens gäst, förmår upplyfta jordelifvets tyngsta surdeg *).

Och nu, min älskade läsare, — om jag kunde bjuda dig en behagligare tafla, än den af ett älskande och lyckligt par, af ett hem, en förgård till himmelen, — så skulle jag söka frambringa den, för att göra dig nöje; — Men som jag ej ser mig god dertill, så . . . bort penna!

*) Vårdaste Matmödrar! gören författarinnan rättvisan att tro, det hon väl vet att en rättskaffens surdeg jäser af sig sjelf, och tagen benäget denna liknelse mindre ordagrant!

The first of these is the
 fact that the population
 of the country has been
 increasing rapidly since
 the beginning of the
 century. This is due to
 a number of causes, the
 most important of which
 are the following:—
 1. The discovery of
 gold in California and
 Australia, which led to
 a large influx of
 immigrants from
 Europe and other
 parts of the world.
 2. The discovery of
 gold in the United
 States, which led to
 a large influx of
 immigrants from
 Europe and other
 parts of the world.
 3. The discovery of
 gold in the United
 States, which led to
 a large influx of
 immigrants from
 Europe and other
 parts of the world.

The second of these is the
 fact that the population
 of the country has been
 increasing rapidly since
 the beginning of the
 century. This is due to
 a number of causes, the
 most important of which
 are the following:—
 1. The discovery of
 gold in California and
 Australia, which led to
 a large influx of
 immigrants from
 Europe and other
 parts of the world.
 2. The discovery of
 gold in the United
 States, which led to
 a large influx of
 immigrants from
 Europe and other
 parts of the world.
 3. The discovery of
 gold in the United
 States, which led to
 a large influx of
 immigrants from
 Europe and other
 parts of the world.

6000070585

Göteborgs universitetsbibliotek

